

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Bc. Lucie Trnková

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Lucie Trnková

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Název anglicky

The Analysis of Financial Management of the Selected Municipality

Cíle práce

Základním cílem diplomové práce je provést analýzu finančního hospodaření vybrané obce. V tomto případě bude analyzována obec Bechyně během sledovaného období 2012-2019.

Pro naplnění hlavního cíle je stanoveno několik dílčích cílů. Jedná se o představení obce, horizontální a vertikální analýzu příjmů a výdajů, následuje výpočet a zhodnocení vybraných finančních ukazatelů – likvidity a zadluženosti.

Metodika

Diplomová práce se dělí na dvě části. První část popisuje zejména teoretické pojmy a druhá se zaměřuje na samotné výpočty, analýzy a srovnávání.

Pro zpracování teoretické části bude využita literatura věnující se teoretickým východiskům v oblasti obcí, měst, samosprávných celků, hospodaření, rozpočtů, finančních analýz a příslušné zákony.

Podklady pro samotnou finanční analýzu tvoří data veřejně dostupná z webových stránek dané obce či Ministerstva financí ČR. Výpočty včetně grafů a tabulek budou provedeny v tabulkovém procesoru Microsoft Excel. Závěr práce obsahuje komparaci vypočtených ukazatelů s dalšími obcemi.

Doporučený rozsah práce

50-80

Klíčová slova

obec, příjmy, výdaje, hospodaření, rozpočet, samospráva

Doporučené zdroje informací

- BALÍK, S. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: GRADA Publishing, 2009. Politologie. ISBN 978-80-247-2908-4.
- KISLINGEROVÁ, E., HNILICA, J. Finanční analýza: krok za krokem. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.
- KOUDELKA, Z. Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář. Praha: Leges, 2019. Komentátor. ISBN 978-80-7502-335-3.
- OTRUSINOVÁ, M. a KUBÍČKOVÁ, D. Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.
- SCHOLLEOVÁ, H. Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4004-1.
- SLAVÍK, J. Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4593-0.
- VOCHOZKA, M. Metody komplexního hodnocení podniku. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Josef Slaboch, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 30. 10. 2020

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 5. 11. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Analýza finančního hospodaření vybrané obce" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 23. března 2021

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Josefu Slabochovi, Ph.D., za odborné vedení při práci a za poskytnutí cenných rad a připomínek. Dále bych chtěla poděkovat pracovníkům Městského úřadu v Bechyni za poskytnutí podkladů a materiálů potřebných k diplomové práci.

Analýza finančního hospodaření vybrané obce

Abstrakt

Hlavním cílem diplomové práce je s pomocí vybraných nástrojů finanční analýzy analyzovat vývoj hospodaření obce Bechyně za období 2012–2019.

Z výsledků analýz vyplývá, že město dokáže správně hospodařit a kromě jedné výjimky pravidelně dosahovat kladného rozpočtového salda. Největší část příjmů tvoří příjmy daňové, jež se průměrně pohybují okolo 50 % celkových příjmů. Hlavní část výdajů představují běžné výdaje tvořící 75 % výdajů. Z hlediska odvětví jsou nejvíce zastoupené výdaje za služby pro obyvatelstvo představující průměrně 60 % výdajů. Likvidita obce ve většině případů překračuje horní meze doporučených intervalů, případně spadá přesně do doporučených hodnot. V sedmi letech hodnoty běžné likvidity přesáhly hodnotu 2,3 a v pěti letech dokonce hodnotu 3. To je známkou toho, že obec nemá problémy s uhrazováním svých závazků. Naopak ve většině případů se ukazuje, že Bechyně na svých účtech hromadí velké množství finančních prostředků, se kterými by mohla nakládat efektivněji. K financování město používá z naprosté většiny vlastní zdroje a zdroje cizí využívá maximálně z 5 %. Zadluženost na jednoho obyvatele Bechyně dosahuje maximálně částky 10 000 Kč. Komparace ukazatelů likvidity s městy Protivín a Trhové Sviny ukazuje nejlepší výsledek u města Protivín. Nejnižší zadluženosti ze všech tří obcí dosahuje Bechyně.

U Bechyně existuje prostor k navýšení příjmů z místních poplatků, konkrétně u poplatků za svoz komunálního odpadu, za psa a za užívání veřejného prostranství. Při navrhovaném navýšení sazeb o 100 Kč by obec inkasovala o 635 827 Kč více, případně o 1 270 064 Kč více při navýšení sazeb o 200 Kč.

Klíčová slova: obec, příjmy, výdaje, hospodaření, rozpočet, likvidita, zadluženost

The Analysis of Financial Management of the Selected Municipality

Abstract

The main goal of the diploma thesis is to analyse the development of management of the municipality of Bechyně for the period 2012–2019 with the help of selected tools of financial analysis.

The results of the analyses show that the city is able to manage properly and, with one exception, regularly achieve a positive budget balance. The largest part of revenues consists of tax revenues, which on average are around 50 % of all revenues. The main part of expenditure is current expenditure, which accounts for 75 % of expenditure. The most represented sector of the expenditure is services for the population, representing on average 60 % of expenditures. The liquidity of the municipality in most cases exceeds the upper limits of the recommended intervals, or falls exactly within the recommended values. In seven years, the values of current liquidity exceeded the value of 2.3 and in five years, the values exceeded even the value of 3. This is a sign that the municipality has no problems with settling its liabilities. On the contrary, in most cases, it turns out that Bechyně accumulates a large amount of funds in its accounts, which it could manage more efficiently. The city uses mostly its own resources for financing and uses a maximum of 5 % from foreign sources. Indebtedness per capita in Bechyně amounts to a maximum of CZK 10,000. The comparison of liquidity indicators with the cities of Protivín and Trhové Sviny shows the best results for the city of Protivín. Bechyně has the lowest indebtedness of all three municipalities.

Bechyně has a room to increase its income from local fees, specifically fees for the collection of municipal waste, for the dog and for the usage of public space. With the proposed increase in rates by CZK 100 the municipality would collect CZK 635,827 more or CZK 1,270,064 more if the rates were increased by CZK 200.

Keywords: municipality, revenues, expenditures, management, budget, liquidity, indebtedness

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	17
3.1 Veřejný sektor	17
3.2 Veřejná správa v České republice	18
3.2.1 Státní správa.....	18
3.2.2 Samospráva.....	18
3.2.3 Územní samosprávný celek – obec.....	19
3.2.4 Působnost obcí	19
3.2.5 Orgány obce	21
3.3 Hospodaření obce.....	23
3.3.1 Rozpočet	23
3.3.2 Příjmy územních rozpočtů	27
3.3.3 Výdaje územního rozpočtu	31
3.4 Finanční analýza.....	33
3.4.1 Vstupy finanční analýzy	33
3.4.2 Základní metody finanční analýzy.....	35
3.4.3 Absolutní ukazatele.....	35
3.4.4 Poměrové ukazatele	35
4 Analytická část	39
4.1 Charakteristika vybrané obce Bechyně.....	39
4.1.1 Historie obce	39
4.1.2 Obyvatelstvo obce.....	40
4.1.3 Občanská vybavenost Bechyně	41
4.1.4 Výsledky komunálních voleb 2018	44
4.2 Analýza hospodaření obce Bechyně v letech 2012–2019.....	45
4.2.1 Výsledek hospodaření obce	45
4.2.2 Analýza příjmů	46
4.2.3 Analýza výdajů	58
4.2.4 Finanční analýza vybraných ukazatelů	67
4.2.5 Místní poplatky	70
4.2.6 Komparace vybraných ukazatelů s obcemi – Trhové Sviny a Protivín....	75
5 Zhodnocení výsledků	82
6 Závěr.....	87

7 Seznam použitých zdrojů.....	90
8 Přílohy	95

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma rozpočtové určení daní od 1.1.2020.....	29
Obrázek 2: Rozdělení výdajů.....	32

Seznam tabulek

Tabulka 1: Veřejný sektor a jeho charakteristiky	17
Tabulka 2: Třídění příjmů a výdajů	26
Tabulka 3: Výsledek hospodaření za roky 2012–2019 (v tis. Kč).....	45
Tabulka 4: Skutečné příjmy z druhového hlediska (v tis. Kč).....	46
Tabulka 5: Daňové příjmy (v tis. Kč)	49
Tabulka 6: Nedaňové příjmy (v tis. Kč)	50
Tabulka 7: Řetězový index příjmů (v %).....	51
Tabulka 8: Bazický index příjmů (v %).....	54
Tabulka 9: Vertikální analýza příjmů (v %)	56
Tabulka 10: Skutečné výdaje z druhového hlediska (v tis. Kč).....	59
Tabulka 11: Skutečné výdaje z hlediska odvětvového (v tis. Kč)	60
Tabulka 12: Řetězový index výdajů (v %).....	62
Tabulka 13: Bazický index výdajů (v %).....	64
Tabulka 14: Vertikální analýza výdajů (v %)	66
Tabulka 15: Analýza likvidity Bechyně.....	67
Tabulka 16: Analýza zadluženosti Bechyně	69
Tabulka 17: Místní poplatky a jejich sazby za rok 2020 (v Kč).....	70
Tabulka 18: Místní poplatky a jejich sazby za rok 2019	72
Tabulka 19: Počet plátců a celková výše příjmů z poplatků za rok 2019	73
Tabulka 20: Teoretické navýšení poplatků o 100 Kč	74
Tabulka 21: Teoretické navýšení poplatků o 200 Kč	75
Tabulka 22: Vybrané charakteristiky porovnávaných obcí k 31.12.2019	75
Tabulka 23: Porovnání celkových příjmů (v tis. Kč).....	76
Tabulka 24: Porovnání daňových příjmů (v tis. Kč).....	77
Tabulka 25: Analýza likvidity města Bechyně, Trhové Sviny a Protivín.....	78
Tabulka 26: Analýza zadluženosti města Bechyně, Trhové Sviny a Protivín	80

Seznam grafů

Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva Bechyně	40
Graf 2: Pohyby v počtu obyvatel Bechyně	40
Graf 3: Dotazníkové šetření – doba, po kterou respondenti žijí v obci	41
Graf 4: Dotazníkové šetření – spokojenost s občanskou vybaveností.....	42
Graf 5: Dotazníkové šetření – nedostatky ve městě	43
Graf 6: Výsledky komunálních voleb 2018.....	44

Seznam použitých zkratk

ČOV	čistírna odpadních vod
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská Unie
FO	fyzická osoba
JSDH	jednotky sboru dobrovolných hasičů
MěÚ	městský úřad
MŠ	mateřská škola
ODS	Občanská demokratická strana
PO	právnícká osoba
SDH	sbor dobrovolných hasičů
SR	státní rozpočet
STK	stanice technické kontroly
ÚSC	územně samosprávný celek
ZTP	zvlášť těžké postižení

1 Úvod

Česka republika je od 1. 1. 1993 samostatným státem ležícím ve střední Evropě, jenž vznikl po rozdělení Československa. V současné době ji tvoří 14 samosprávných celků – krajů, jedním z nich je i hlavní město Praha. V těchto krajích se nachází přibližně 6 258 obcí. Jedná se o parlamentní republiku, jejíž hlavou je prezident. Moc je rozdělena mezi výkonnou, zákonodárnou a soudní. Hlavní roli hraje parlament, který je rozdělen na dvě komory – Poslaneckou sněmovnu a Senát. Pro Českou republiku je typická tržní ekonomika, to znamená, že ceny určuje nabídka a poptávka.

Obec je základním územně samosprávným celkem. Mezi hlavní charakteristiky obce patří hranicí vyhrazené území obce, název obce a její občané. Jedná se o veřejnoprávní korporaci vlastníci majetek.

Pro zodpovědné řízení a hospodaření obce je důležité pracovat se správnými a spolehlivými informacemi a čísly. Hlavními podklady pro finanční analýzu jsou údaje a rozborů hospodaření za předcházející roky. Je zřejmé, že co se již stalo nelze ovlivnit, ale závěry z údajů za předchozí roky lze použít pro správné plánování do budoucnosti. Aby město či podnik věděly, co v příštích letech omezit a co naopak více podpořit. Pro správnou vypovídací hodnotu finanční analýzy je důležité použít dostatečně dlouhé období, které je zapojeno do veškerých propočtů. Významem finanční analýzy je především zjištění, zda obec hospodaří v rámci svého rozpočtu efektivně a správně. Zda se obci daří plnit své cíle nebo naopak kde došlo k neočekávané situaci. Hospodaření je zhodnoceno pomocí analýz příjmů a výdajů, horizontálních a vertikálních analýz a za pomoci poměrových ukazatelů, včetně ukazatele zadluženosti.

Příspěvek k rozvoji města mohou i samotní občané, kteří u komunálních voleb volí své zástupce do obecního zastupitelstva. Počet volených zastupitelů je závislý na počtu obyvatel dané obce. Ze zvolených zástupců je následně vybrán starosta, místostarosta a rada obce. Tito členové se následně podílí na rozvoji a hospodaření města. Celorepublikově je v posledních letech problémem klesající účast voličů u voleb.

Diplomová práce se zabývá analýzou finančního hospodaření obce. Pro finanční analýzu byla vybrána obec Bechyně, která bude analyzována za roky 2012–2019. Bechyně má více než 3 000 obyvatel, proto je podle zákona o obcích nazývána městem.

2 Cíl práce a metodika

Tato kapitola práce popisuje hlavní cíl i několik dílčích cílů diplomové práce, která je zpracována na téma Analýza finančního hospodaření vybrané obce. Poté je obsažen popis metodiky práce včetně použitých vzorců.

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem diplomové práce je provést rozbor hospodaření vybrané obce. V tomto případě bude analyzována obec Bechyně, a to za období 2012–2019. Hlavního cíle bude dosaženo prostřednictvím několika cílů dílčích. Mezi dílčí cíle patří:

- horizontální analýza příjmů a výdajů,
- vertikální analýza příjmů a výdajů,
- zhodnocení vybraných ukazatelů finanční analýzy,
- komparace s obdobnými obcemi.

2.2 Metodika

Diplomová práce se dělí na dvě hlavní části, první část popisuje zejména teoretické pojmy a druhá je zaměřena na samotné výpočty, analýzy a komparaci. Pro zpracování teoretické části budou využity odborné publikace, zákony v aktuálním znění a předpisy. Dále literatura věnující se teoretickým východiskům například v oblasti obcí a měst, hospodaření a finanční analýzy. Podklady pro samotnou finanční analýzu tvoří data z rozborů hospodaření poskytnutá Městským úřadem Bechyně nebo veřejně dostupné informace z webových stránek obce a Ministerstva financí ČR. Výpočty včetně grafů a tabulek budou provedeny v tabulkovém procesoru Microsoft Excel. V závěru analytické práce se výsledky z analýzy porovnají se stejnými ukazateli jiných obcí.

Teoretická část práce obsahuje hlavní charakteristiky pojmů, týkajících se veřejného sektoru, veřejné správy, obce a jejího hospodaření a v neposlední řadě popisu vybraných ukazatelů finanční analýzy související s praktickou částí práce.

Pro samotnou analýzu finančního hospodaření je zvolena obec Bechyně a ke zkoumání hospodaření zvoleno období 2012–2019. Město Bechyně ležící v Jihočeském kraji nedaleko Tábora je svou velikostí a počtem obyvatel řazeno mezi menší města. Městský úřad obce je pověřeným obecním úřadem, ale Bechyně není obcí s rozšířenou působností.

V analytické části bude nejdříve představena charakteristika obce, její historie, skladba a pohyb v počtu obyvatel a také popis občanské vybavenosti obce. Pro výstižnější popis části práce věnující se občanské vybavenosti a spokojenosti s ní je vytvořeno dotazníkové šetření. Respondenty jsou sami obyvatelé města Bechyně. Dotazník obsahuje celkem 28 otázek, jejich přesné znění se nachází v příloze B. V první části se nachází otázky pro identifikaci respondentů, tedy jejich pohlaví, věk a doba, po kterou žijí v obci. Všechny následující otázky směřují na spokojenost s občanskou vybaveností v různých oblastech života, například sport, kultura nebo třeba vzdělávání. Vždy je přítomna možnost pro připomínky respondentů a možná vylepšení v jednotlivých oblastech života. Dotazníkové šetření je vytvořené za pomoci webu survio.com. Dotazník bude zpřístupněn na dobu 14 dní. Následuje popis posledních komunálních voleb, které se konaly v roce 2018. A zbývající část kapitoly se bude zabývat už samotnou analýzou hospodaření vybrané obce v letech 2012–2019.

Součástí analýzy hospodaření bude nejprve zhodnocení výsledků hospodaření během vybraného období a poté samotná analýza příjmů a výdajů. Výsledek hospodaření se zjišťuje porovnáním příjmů a výdajů, kterých město během sledovaného období dosahovalo. Analýzy zahrnují horizontální a vertikální analýzu. Horizontální analýza obsahuje dva indexy – řetězový a bazický, pro jejich výpočet slouží vzorce č. 1 a č. 2. Podstata obou indexů spočívá v porovnávání stejných položek v horizontu, tedy v čase. Řetězový index srovnává hodnoty daného roku s rokem předcházejícím. Na rozdíl od toho bazický index je od slova báze – základ, ten porovnává zkoumané hodnoty se základním obdobím, k výpočtu. Jako báze pro výpočty v analytické části práce je zvolen první rok ze zkoumaného období, tj. rok 2012. Oba tyto indexy se interpretují v procentech, proto se ve vzorci objevuje násobení stem. Velké změny budou konkrétně vysvětleny, i z jakých důvodů k nim došlo.

$$\text{řetězový index} = \frac{\text{hodnota}_{i+1}}{\text{hodnota}_i} \times 100 \quad (1)$$

$$\text{bazický index} = \frac{\text{hodnota}_{i+1}}{\text{hodnota}_0} \times 100 \quad (2)$$

Další součástí analýzy příjmů a výdajů je vertikální analýza, jež počítá procentuální podíl jednotlivých položek na celku. Podle vzorce 3 tedy lze zjistit strukturu příjmů a výdajů. I tyto výsledné hodnoty jsou interpretovány v procentech.

$$\text{vertikální analýza} = \frac{\text{jednotlivé položky}}{\text{celková suma}} \times 100 \quad (3)$$

Následuje finanční analýza vybraných poměrových ukazatelů. Mezi ně patří analýza likvidity a zadluženosti. Pomocí ukazatelů likvidity je možné posoudit, jak je obec schopna uhrazovat své krátkodobé závazky. Rozlišují se tři stupně likvidity. Běžná likvidita neboli likvidita 3. stupně vyjadřuje schopnost obce uhradit své krátkodobé závazky z hodnoty oběžných aktiv, tzn. pokud by na úhradu závazků použila všechna svá oběžná aktiva přeměněná na peněžní prostředky, k jejímu výpočtu je zapotřebí vzorec č. 4¹. Pohotová likvidita nebo také likvidita 2. stupně opět vyjadřuje schopnost podniku dostat svým krátkodobým závazkům, tentokrát za pomoci oběžných aktiv vyjma zásob, pro výpočet bude použit vzorec č. 5¹. Okamžitá likvidita neboli likvidita 1. stupně se počítá podle vzorce č. 6¹, jedná se o schopnost obce uhradit své krátkodobé závazky pouze za pomoci peněžních prostředků.

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva (B.)}}{\text{krátkodobé závazky (D.III.)}} \quad (4)$$

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva-zásoby (B.-B.I.)}}{\text{krátkodobé závazky(D.III.)}} \quad (5)$$

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek (B.III.)}}{\text{krátkodobé závazky(D.III.)}} \quad (6)$$

I pro analýzu zadluženosti bude v práci použito více ukazatelů, konkrétně čtyři. Mezi tyto ukazatele patří ukazatel celkové zadluženosti, koeficient samofinancování, dluh k vlastnímu kapitálu a zadluženost připadající na jednoho obyvatele obce. Pomocí těchto ukazatelů lze zhodnotit, jak je na tom obec, co se týče její zadluženosti a financování. Zadluženost obce vychází ze vzorců 7¹, 8¹, 9¹ a 10¹. Celková zadluženost ukazuje, z jaké části město financuje svá aktiva pomocí cizích zdrojů.

$$\text{celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje (D.)}}{\text{aktiva celkem}} \quad (7)$$

Z koeficientu samofinancování lze vyvodit, jaké množství peněžních prostředků k financování ze zdrojů vlastních musí obec vynaložit na úhradu 1 Kč aktiv.

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál (C.)}}{\text{aktiva celkem}} \quad (8)$$

¹ U vzorců je v závorce označen řádek, na kterém se daná položka v rozvaze nachází.

Dluh k vlastnímu kapitálu poměřuje podíl mezi cizím a vlastním kapitálem. Výsledný ukazatel interpretuje, v jakém poměru obec využívá cizích a vlastních zdrojů.

$$\text{dluh k vlastnímu kapitálu} = \frac{\text{cizí zdroje (D.)}}{\text{vlastní kapitál (C.)}} \quad (9)$$

Ukazatel zadluženosti na jednoho obyvatele vyjadřuje, kolik Kč by musel uhradit každý obyvateľ obce, tak aby došlo k zaplacení všech závazků obce.

$$\text{zadluženost na jednoho obyvatele} = \frac{\text{cizí zdroje (D.)}}{\text{počet obyvatel}} \quad (10)$$

V neposlední řadě se práce bude zabývat místními poplatky, konkrétně jejich sazbami za rok 2019. Těmito poplatky jsou poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, za psa, za lázeňský nebo rekreační pobyt a za užívání veřejného prostranství. U vybraných poplatků bude propočítáno jejich teoretické navýšení. Pro případné navýšení bude počítáno s poplatkem za komunální odpad za jednoho obyvatele za rok. Poplatek za psa vychází z průměrné ceny, kterou obec za rok 2019 za jednoho psa vybrala. Aby mohlo být propočteno navýšení příjmů o stejnou částku i u poplatku za užívání veřejného prostředí, bude počítáno se 100 m². Výsledkem, bude o kolik vyšší příjmy by město mohlo obdržet při navýšení sazeb o 100 Kč nebo 200 Kč.

V poslední fázi budou vypočtené ukazatele města Bechyně dány do komparace s obdobnými obcemi. Pro srovnání finančních ukazatelů jsou zvoleny dvě nedaleké obce s podobným počtem obyvatel. První z nich jsou Trhové Sviny a druhou Protivín. Nejdříve budou porovnávány příjmy celkové a jejich hlavní část, což jsou příjmy daňové. Z hlediska jejich celkové výše, ale i výše připadající na jednoho obyvatele. Následně se porovnájí všechny tři stupně likvidity a čtyři ukazatele týkající se zadluženosti, včetně zadluženosti připadající na jednoho obyvatele. Z porovnávaných ukazatelů lze zjistit, jaká obec nejlépe hospodaří se svými prostředky a která dosahuje nejvyšší zadluženosti.

3 Teoretická východiska

Následující část diplomové práce se zabývá literární rešerší, popisem teoretických pojmů souvisejících s veřejnou správou, obcí a její činností, územní samosprávou, hospodařením obce, jejími orgány. V neposlední řadě jsou definovány nástroje finanční analýzy.

3.1 Veřejný sektor

Vznik veřejného sektoru je přisuzován tržnímu selhání. Forma současně existující ekonomiky je smíšená ekonomika, kterou tvoří podsystém privátního a veřejného sektoru, někdy je připojován i neziskový sektor. Sektor veřejný a soukromý se společně doplňují a podmiňují. Selže-li jeden, musí nastoupit druhý. Veřejný sektor představuje významnou část národního hospodářství, zabezpečující veřejné statky pro obyvatele na principu neziskovosti. Kvůli tomu musí být financován z finančních prostředků z rozpočtu určených právě na veřejné rozpočty. Mezi přisuzované základní funkce veřejného sektoru se řadí ekonomická, sociální a politická. Veřejný sektor řídí veřejná správa a dále ho vystihují charakteristiky v tabulce č. 1 (MAAYTOVÁ a kol., 2015; PEKOVÁ a kol., 2012).

Tabulka 1: Veřejný sektor a jeho charakteristiky

Přístupy ke zkoumání veřejného sektoru	Výsledek výzkumného přístupu
systémový	veřejný sektor – podsystém smíšené ekonomiky
správní	veřejný sektor – spravuje veřejná správa, kterou tvoří podsystém státní správy a podsystém samosprávy
institucionální	ve veřejném sektoru jsou dva základní druhy institucí – státní a samosprávné
vlastnictví	ve veřejném sektoru existuje veřejné vlastnictví ve formě státního a vlastnictví samospráv
kritérium rozhodování	kritérium pro rozhodování ve veřejném sektoru je veřejný zájem
financování veřejných aktivit	je realizováno ze soustavy veřejných rozpočtů

Zdroj: MAAYTOVÁ a kol., 2015, vlastní zpracování

Další charakteristikou veřejného sektoru je, že v něm vystupují dvě strany účastníků, a to aktéři státní správy a samosprávy, jejichž role se řídí zákony. Aktéři by se měli rozhodovat na základě tzv. veřejného zájmu. Jedná se o zájem, jenž odpovídá potřebám společnosti. Ve skutečnosti je ale obtížné najít řešení jednoznačně v souladu s veřejným zájmem (OCHRANA a kol., 2010; MAAYTOVÁ a kol., 2015).

3.2 Veřejná správa v České republice

Definice vystihujících veřejnou správu je uváděno mnoho, autorka Peková (2012) veřejnou správu popisuje jako souhrn záměrně konaných činností, jimiž jsou realizovány rozhodnutí volených orgánů. Mezi tato rozhodnutí patří ustanovení zákonů nebo podzákonných předpisů, zabezpečení úkolů v souladu s veřejným zájmem. Jedná se o správu, organizaci, službu, rozhodování a o dozor v mezích zákona. Toto pojetí veřejné správy bývá označováno jako funkční. V současnosti neexistuje ucelený přehled činností vykonávaných veřejnou správou, neexistuje ani koncepce aktivit zabezpečovaných veřejnou správou. To je dáno velkou roztržitostí, v České republice se nachází více než 6 000 obcí (PEKOVÁ a kol., 2012; PAVLÍK, 2014).

Veškerá veřejná moc vykonávaná mimo moc zákonodárnou či soudní je prováděna jako veřejná správa (KOUDELKA, 2019). Jedná se soustavu orgánů státní správy a územní samosprávy a vztahů mezi nimi. Ta se následně realizuje ve třech následujících podobách: státní moc, samospráva a další veřejnoprávní korporace (KOUDELKA, 2001; PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

3.2.1 Státní správa

Nejvyšší orgán moci výkonné a politické představuje ústřední vláda, která je přímo nebo zprostředkovaně řízena státní správou. Státní správa je orgánem s všeobecnou působností. Její činností je kontrola, sjednocování a koordinace ministerstev a dalších ústředních orgánů státní správy. Hlavní charakteristiku státní správy nejpřesněji vystihuje jednotná úprava výkonu na celém území státu, daná zákonem. Dalším charakteristickým rysem je vertikální hierarchická struktura podřízenosti nižších orgánů státní správy vyšším orgánům (PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

Česká republika podobně jako většina evropských států patří do kategorie smíšeného systému. To znamená, že se na místní úrovni vykonávají úkony samosprávné i přenesené (KRUNTORÁDOVÁ, 2015).

3.2.2 Samospráva

Důležitou součástí veřejné správy je vedle státní správy samospráva. Samosprávu představují delegované pravomoci státní správy na veřejnoprávní korporace odlišné od státu (KOUDELKA, 2019).

Dle autorky Pekové (2012) a jejího kolektivu autorů je územní samospráva realizací práv občanů na vlastní samosprávu. Právo na vlastní spravování daného území menšího, než je stát, to vše v mezích zákonů a veškerých příslušných legislativních a ekonomických podmínek.

Autor Balík (2009) řadí mezi základní prvky samosprávy:

- území nebo činnost, vůči nimž působí,
- osoby podřazené samosprávě,
- existence samosprávy jako právnické osoby veřejného práva se soustavou samosprávných orgánů,
- vlastní rozpočet a hospodaření.

3.2.3 Územní samosprávný celek – obec

Podle Ústavy České republiky je územně samosprávný celek (ÚSC) územním společenstvím občanů, již mají právo na samosprávu. Jedná se o základní článek územní samosprávy. Základní charakteristika obce popisuje obec jako územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, jenž je vymezen hranicí území obce (Zákon č. 128/2000 Sb.). Jde o veřejnoprávní korporaci, která vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu. V právních záležitostech obec vystupuje vlastním jménem a nese veškerou odpovědnost vyplývající z jednání (PEKOVÁ, 2004; OTRUSINOVÁ, KUBÍČKOVÁ, 2011).

Postavení obce v posledních letech stále nabývá na významu, to především díky probíhající decentralizaci kompetencí. Aby se obec mohla nazývat městem, musí mít alespoň 3 000 obyvatel. Obec působí v rámci přenesené a samostatné působnosti (KOUDELKA, 2019).

3.2.4 Působnost obcí

Obce v České republice plní funkce vymezené zákonem o obcích. Mezi tyto funkce patří vlastní samosprávné funkce, tzv. samostatná působnost obce. Jedná se o záležitosti, v nichž může samostatně rozhodovat. Další funkcí jsou přenesené funkce, tzv. přenesená působnost. V případě přenesené působnosti obec vykonává funkce státní správy (PEKOVÁ, 2004).

Samostatná působnost obce

V rámci samostatné působnosti obce jsou řešeny záležitosti v zájmu obce a občanů obce, kromě těch, které patří do kompetencí krajů. Pro výkon samostatné působnosti může obec zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce, dále může zřizovat obecní policii (KOUDELKA, 2019).

Do samostatné působnosti obce se zahrnuje především:

- vlastní hospodaření obce, sestavování rozpočtu a závěrečného účtu obce,
- vydávání komunálních dluhopisů,
- plánování rozvoje obce,
- trvalé a dočasné peněžní fondy obce,
- vydávání obecně závazných vyhlášek,
- ustavování orgánů samosprávy (BALÍK, 2009).

Přenesená působnost

Výkonem přenesené působnosti se rozumí výkon státní správy. Jedná se o působnost, kterou stát přenesl na obce, jejíž rozsah stanovují zákony. K tomuto přenesení působnosti stát přistoupil z důvodu přiblížení výkonu státní správy občanům. Uplatňuje se zde zdvojený model veřejné správy, to znamená, že jeden subjekt vykonává samosprávu i státní správu (působnost samostatná a působnost přenesená). Přenesenou působností se rozumí plnění úkolů státu ne svými orgány, ale prostřednictvím orgánů obce (KOUDELKA, 2019).

Menší obce mohou v rámci své samostatné působnosti uzavírat veřejnoprávní smlouvy s obcemi s rozšířenou působností. Tento druh smlouvy opravňuje k přesunu působnosti orgánů jedné obce na druhou (PEKOVÁ a kol., 2012).

V současnosti se po reformě veřejné správy rozlišují tři typy obcí, jejichž rozdělení souvisí s rozsahem, který byl obcím svěřen:

- obce I. stupně – základní rozsah státní správy,
- obce II. stupně – obce s pověřeným obecním úřadem,
- obce III. stupně – obce s rozšířenou působností (KOUDELKA, 2019).

3.2.5 Orgány obce

Veřejnoprávní korporace, kterou je obec navenek, jedná pouze prostřednictvím svých orgánů. Základní orgány obce jsou čtyři. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb., definuje následující orgány: zastupitelstvo obce, radu obce, starostu, obecní úřad, zvláštní orgány obce a také komise, pokud jim byl svěřený výkon přenesené působnosti (BALÍK, 2009).

Zastupitelstvo obce

Nejvyšším orgánem obce je zastupitelstvo. Jedná se o kolektivní volený orgán, spravující obec samostatně. Počet volených členů je závislý na počtu obyvatel dané obce k 1. lednu roku, v němž se konají volby. Z členů zastupitelstva je zvolena rada obce a také starosta. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve všech samosprávných věcech mimo těch, které nepatří do jejich pravomoci, ale pravomoci kraje.

Mezi pravomoci zastupitelstva patří:

- schvalování programu rozvoje obce,
- schvalování rozpočtu obce, závěrečného účtu, účetní závěrky,
- zřizování trvalých a dočasných peněžních fondů, příspěvkových organizací a organizačních složek státu,
- vydávání obecně závazných vyhlášek obce, rozhodovat o vyhlášení místního referenda,
- zřízení a zrušování obecní policie (PEKOVÁ, 2004).

K dalším důležitým pravomocím zastupitelstva je řazeno rozhodování o technickoorganizačním uspořádání obce. K odsouhlasení usnesení musí být pro nadpoloviční většina všech členů. Dle zákona č. 128/2000 Sb. jsou všechna jednání zastupitelstva obce veřejná. Mezi členy zastupitelstva se zvolí rada obce (PEKOVÁ, 2004; KOUDELKA, 2019).

Rada obce

Výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti je rada obce, která je ze své činnosti odpovědná zastupitelstvu. Radu tvoří starosta, místostarosta (popřípadě místostarostové) a další členové, všichni jsou zvoleni z řad zastupitelů. Počet jejích členů je vždy lichý, minimum je 5 a maximum 11. V malých obcích, kde je zastupitelstvo menší než 15 členů, není rada volena (BALÍK, 2009).

Na rozdíl od jednání zastupitelstva jsou jednání rady neveřejná. K usnášení rady obce je potřeba přítomnost alespoň nadpoloviční většiny všech jejích členů a pro platné přijetí rozhodnutí je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů. Během schůze se sepisuje zápis o průběhu jednání, který na konci podepíše starosta spolu s místostarostou nebo jiným radním. Rada zabezpečuje určitou kontinuitu správy obce. Úkolem rady je připravovat návrhy pro jednání zastupitelstva, vydávat nařízení obce, zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu.

Další pravomoci, kterými rada disponuje, kupříkladu jsou:

- rozdělení pravomocí na obecním úřadě, zřizování a zrušování odborů a oddělení,
- jmenování a odvolávání vedoucích odborů,
- rozhodování ve věcech obce jako jediného společníka obchodní společnosti,
- projednávání a řešení návrhů, připomínek a podnětů předložených zastupitelstvem,
- kontrolování plnění úkolů obecním úřadem a komisemi v oblasti samostatné působnosti,
- schvalování účetní závěrky obcí zřízené příspěvkové organizace,
- rozhodování o uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách.

Dále rada obce rozhoduje v ostatních záležitostech patřících do samostatné působnosti obce, pokud nejsou svěřeny do kompetencí zastupitelstva nebo starostovi (KOUDELKA, 2019).

Starosta, místostarosta obce

Nejvíce viditelným orgánem obecního úřadu je starosta, který zastupuje obec navenek. Paradoxem je, že jde o orgán téměř bez pravomocí, který je součástí rady. Protože nejde o statutární orgán, musí úkony vyžadující schválení zastupitelstvem vykonat až po jejich schválení. Hlavní pravomoc, kterou disponuje, je jmenování a odvolávání tajemníka obecního úřadu se souhlasem ředitele krajského úřadu. Jeho zodpovědností je zabezpečovat funkce tajemníka, ve městě, kde není tajemník jmenován. Nejsilnější kompetencí starosty je řízení zastupitelstva a rady. Pro dobu nepřítomnosti starosty ho zastupuje místostarosta. Zastupitelstvo může zvolit i více místostarostů (BALÍK, 2009).

Obecní úřad a tajemník

Součástí obecního úřadu je starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci úřadu. Obecní úřad se může členit na odbory, jejichž členění má na starosti rada obce (BALÍK, 2009). Rozdělení úřadu na odbory není zákonem daná povinnost. Jedině v případě úřadů u obcí s rozšířenou působností zákon o živnostenském úřadu stanovuje povinnost existence živnostenských odborů.

V oblasti samostatné působnosti má obecní úřad tyto povinnosti:

- plnit úkoly, zadané zastupitelstvem nebo radou obce,
- pomáhat v činnosti výborům a komisím (KOUDELKA, 2019).

V přenesené působnosti zastává výkon státní správy s výjimkou věcí spadajících do kompetencí zastupitelstva, rady či zvláštních nebo dalších orgánů obce. Za plnění úkolů obecního úřadu starostovi se zaručuje tajemník (KOUDELKA, 2019).

3.3 Hospodaření obce

Mezi nejvíce klíčové, složité a současně i rizikové oblasti života obce se řadí hospodaření obce. Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. definuje obec jako veřejnoprávní korporaci, tím jsou jasně definovány její základní meze. Tato definice říká, že obec není ovládána soukromoprávními subjekty. Obec má vlastní majetek a je vlastníkem jako každý jiný. Ve všem nese vlastní odpovědnost. Tvorba územního rozpočtu a hospodaření podle něj během rozpočtového období je zákonem povinné. Zatímco samospráva může rozhodnout pouze ve věcech o tvorbě mimorozpočtových fondů (KOUDELKA, 2019; PEKOVÁ, 2004).

3.3.1 Rozpočet

Pro finanční a hospodářské vedení subjektu slouží finanční plán neboli rozpočet, který se zpracovává dle politického zadání a vychází ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Rozpočet obce je vždy sestaven pro jeden kalendářní rok. Ze sestaveného rozpočtu má být zřejmé, jaké zdroje bude mít obec k dispozici, jakým způsobem bude moci nakládat s majetkem obce. Jedná se o jeden z nejdůležitějších nástrojů pro zajištění činnosti obce. Zjednodušeně se o rozpočtu dá říci, že jde o pravomoc vydávat veřejné prostředky podle jejich charakteru (TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019).

Rozpočet má plnit tři hlavní funkce:

1. **alokační:** finanční prostředky obce financují potřeby obce a zajišťují veřejné statky,
2. **redistribuční:** přerozdělením částí finančních prostředků lze ovlivnit ekonomický či sociální rozvoj obce,
3. **stabilizační:** územní samospráva je ovlivňována kvalitou svých aktivit (DVOŘÁK, 2008).

Rozpočet vyjadřuje bilanci mezi příjmy a výdaji. Zpravidla bývá sestavován **vyrovnaný** rozpočet, kde se výdaje rovnají příjmům. Může být sestaven i rozpočet **přebytkový**, v tom případě jsou příjmy vyšší a budou určeny k využití pro následující rok. Může nastat i situace, kdy bude schválen rozpočet **schodkový**, to ale pouze v případě, že bude schodek krytý, ať už finančními prostředky z minulých let, kontokorentním úvěrem, půjčkou, nebo prodejem cenných papírů (PEKOVÁ a kol., 2012; LORENC, 2019).

Pro dlouhodobé hledisko ale platí **zásada vyrovnanosti** rozpočtu, která říká, že schodkový rozpočet by měl být schválen pouze v případě financování mimořádných investic. Příjmová a výdajová část rozpočtu se schvaluje současně, což vyplývá z **principu jednotnosti**. Všechny části rozpočtu musí být zahrnuty do schvalování rozpočtu současně, nelze žádnou opomenout, tím by byl porušen **princip univerzality** (LORENC, 2019).

Hospodaření obce musí být v souladu s plánovaným rozpočtem, proto jsou prováděny různé kontroly, které by měly být pravidelné, systematické a hlavně úplné (TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019).

Význam hospodaření územně samosprávných celků roste s mírou decentralizace veřejných rozpočtů. Hlavní úkol rozpočtu představuje co nejefektivnější využití finančních zdrojů tak, aby byly splněny úkoly, které jsou na subjekt kladeny. Centrální rozhodování, tedy rozhodování na úrovni centra o rozpočtových prostředcích, je v současné době považováno za neefektivní, neekonomické a taky ne vždy dobře chráněné před korupcí (LORENC, 2019).

Některá základní pravidla a předpoklady pro efektivní fungování na všech úrovních veřejných rozpočtů:

- **Vymezení odpovědnosti** – pro všechny úrovně veřejných rozpočtů platí, že by mělo dojít k ohlídání si rozdělení odpovědností, tak aby nedošlo k překrývání odpovědností jednotlivých částí veřejného rozpočtu.

- **Stabilita a předvídatelnost** – každý rok by se neměly konat pravidelné úpravy. Pokud nějaké změny nastanou, měly by být oznámeny s časovým předstihem, aby se mohlo včas na tyto změny připravit.
- **Spolehlivé prognózy** – Obec sama nemá dostatečnou kapacitu na zpracování analýz, proto by každý rok mělo Ministerstvo financí zveřejnit informace k předpokládanému vývoji výběru daní, které obce využijí pro svou potřebu (LORENC, 2019).

Rozpočtová skladba

Peněžní transakce vyplývající z plnění úkolů územních samosprávných celků se člení rozpočtovou skladbou. Jedná se o analytické dělení bankovních a jiných účtů. Rozpočtovou skladbu utvářejí následující zásady: **jednotnosti** (v celém systému veřejných rozpočtů), **závaznosti** (závazná pro všechny), **„cash“ princip** (rozčlenění příjmů a výdajů), **„brutto“ princip** (vyjádření příjmů a výdajů v hrubém), zásada dlouhodobé **stability** třídění, zásada **kompatibility** (sladění s českými i mezinárodními statistickými standardy), **srozumitelnosti** (srozumitelné pro širokou veřejnou, nejen pro odborníky) (LORENC, 2019).

Z důvodů organizačních, metodických i věcných změn může dojít ke změně schváleného rozpočtu. Za organizační změnu se považuje zřízení nové nebo naopak zrušení příspěvkové organizace, společnosti s ručením omezeným atd. Metodická změna je změna vycházející z legislativy, kterou může být například změna sazby DPH. Změna věcná vznikne například z důvodu neuskutečněné investice nebo neočekávaného zvýšení cen elektrické energie apod. Veškeré změny rozpočtu jsou prováděny rozpočtovými opatřeními.

Těmito opatřeními je například:

- a) přesun rozpočtových prostředků, při kterém se příjmy a výdaje vzájemně ovlivňují a nemění se jejich celkový objem,
- b) zvýšení celkového objemu rozpočtu, za použití nových nepředvídatelných příjmů k úhradě výdajů,
- c) snížení objemu rozpočtu (LORENC, 2019).

Zákon stanovuje povinnost provádět rozpočtová opatření, jestliže jde o změny ve finančních vztazích k odlišnému rozpočtu, pokud má dojít k jinému rozdělení financí, nebo hrozí-li nebezpečí vzniku schodku. Po uplynutí kalendářního roku se zpracovává závěrečný účet, ve kterém se zpracovávají údaje o ročním hospodaření obce.

Především jde o údaje týkající se plnění rozpočtu a o další informace o finančních operacích, tvorby fondů a jejich použití (LORENC, 2019).

Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002Sb., o rozpočtové skladbě, stanovuje jednotné třídění příjmů a výdajů. Konkrétní rozdělení je uvedeno v tabulce č. 2.

Tabulka 2: Třídění příjmů a výdajů

druh třídění	hledisko třídění	jednotky třídění
druhové	druhové	třída – seskupení položek – podseskupení položek – položka
odvětvové	odvětvové	skupina – oddíl – pododdíl – paragraf
konsolidační	konsolidační	záznamová jednotka
prostorové	prostorový původ	prostorové jednotky
nástrojové	původ zdroje	nástroje
transferové	účel transferů a půjčených prostředků	účelové znaky

Zdroj: TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019, vlastní zpracování

Rozpočtový proces

Proces spojený se sestavením návrhu územního rozpočtu, jeho schvalováním a jeho následnou realizací se nazývá rozpočtový proces, jeho obvyklá délka je 1,5–2 roky. Tento proces zahrnuje několik kroků, mezi ně patří:

- **sestavení návrhu** na podkladu požadavků zastupitelstva, rady, finančního výboru, starosty, zřizovaných organizací či pracovníků úřadu,
- **projednání návrhu** – starostou, finančním výborem i radou obce,
- **zveřejnění návrhu** po dobu minimálně 15 dní,
- **zpracování a projednání připomínek** – zastupitelstva či obyvatelstva, následně **schválení** rozpočtu zastupiteli,
- **rozepsání** rozpočtu podle drobného rozčlenění dle rozpočtové skladby,
- **průběžné kontrolování hospodaření** – účetním, rozpočtářem, radou, zastupiteli, finančním výborem,
- **schvalování rozpočtových změn** – starostou, radou, zastupiteli (PEKOVÁ, 2004).

Povinný obsah rozpočtu

Územní samosprávné celky sestavují rozpočet navazující na střednědobé výhledy a na základě údajů z rozpisu státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria, též na základě údajů z rozpočtu kraje (TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019).

Vztahy ke státnímu rozpočtu představují především příspěvky na výkon státní správy, dotace od kapitol státního rozpočtu, poskytnuté návratné finanční výpomoci. Z rozpočtu kraje se přijímají dotace i poskytnuté návratné finanční výpomoci (TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019).

3.3.2 Příjmy územních rozpočtů

Závaznou klasifikaci příjmů územních rozpočtů určuje rozpočtová skladba. Nejdůležitější zdroj financování představují nenávratné příjmy, kterými jsou daňové a nedaňové příjmy, dotace a transfery. Zároveň jde o největší část příjmů územních rozpočtů. Návratné příjmy jsou poskytovány na principu návratnosti (neexistuje nárok na vrácení této platby), **neekvivalence** (neexistuje souvislost mezi přijatými platbami a výdaji) a **nedobrovolnosti** (vybírají se na základě předpisů a zákonů). Poslední druh příjmů představují návratné příjmy, kam řadíme úvěry či půjčky. Jak už z názvu vyplývá, jde o příjmy s povinností je splatit. Rámcově definují čtyři skupiny zdrojů příjmů územního rozpočtu: daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové a úvěry a půjčky (DVOŘÁK, 2008; PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

Daňové příjmy

Tyto příjmy představují nejvýznamnější skupinu běžných příjmů územního rozpočtu, tvoří zhruba polovinu celkových příjmů. Dále se tato skupina příjmů dělí na příjmy svěřené, sdílené, místní a správní poplatky.

- **Svěřené daně** jsou daně, které jsou vybírány jednotně v celém státu podle platných daňových zákonů. Výnos těchto daní v celé výši plyne do příjmů rozpočtů obcí. Jedná se hlavně o daň z nemovitosti a daň z příjmů právnických osob placená obcemi. Výše daně z nemovitosti se počítá tzv. místním koeficientem, jehož výše se odvíjí od počtu obyvatel dané obce (PROVAZNÍKOVÁ, 2015; PEKOVÁ, 2004).
- **Sdílené daně** se od svěřených liší vyšší výnosu, který neputuje celý do rozpočtu obce, ale jejich část plyne do jednotlivých rozpočtů ať už obce, kraje či státu. Tyto daně bývají využívány v největší míře.

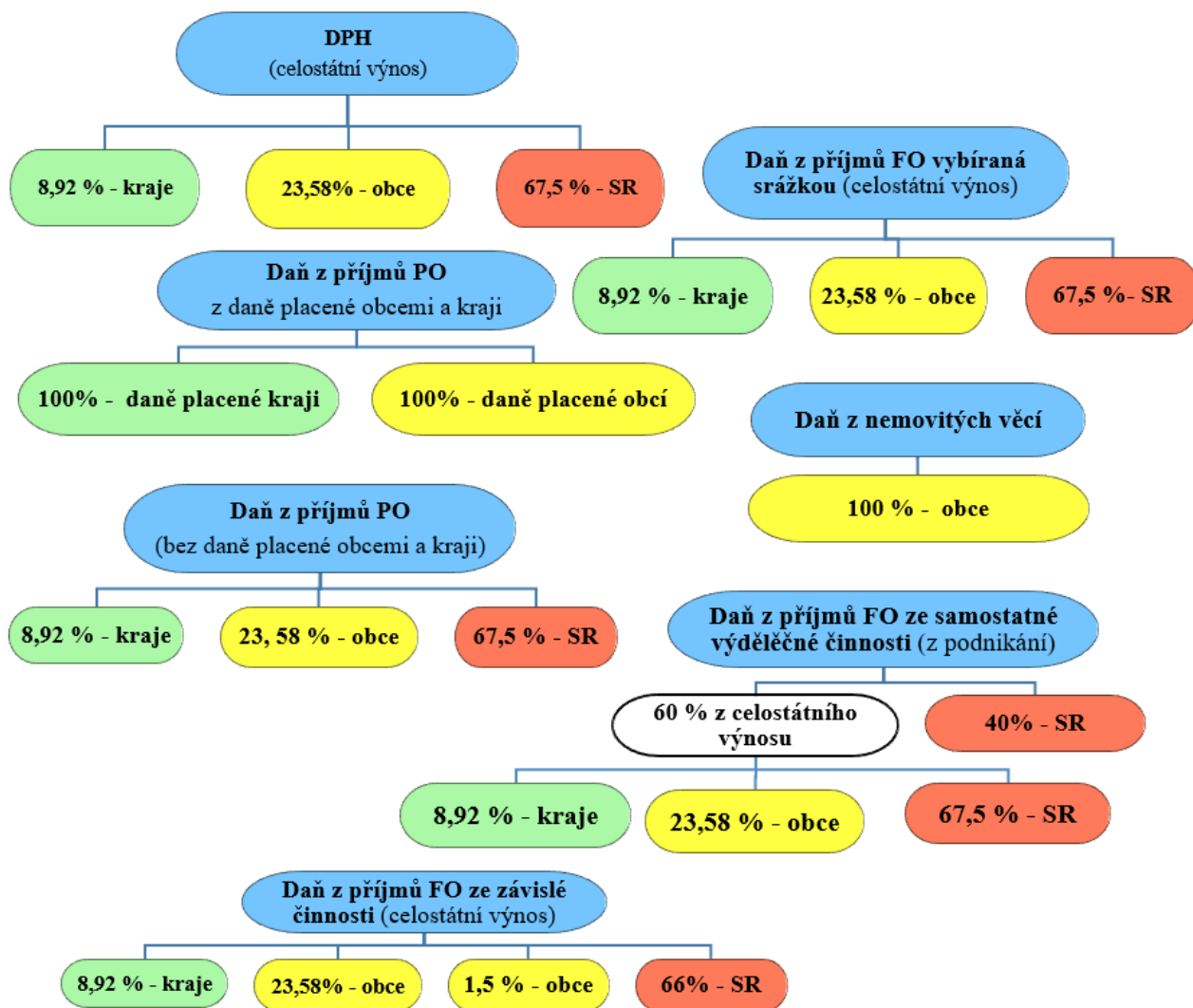
Patří sem daně důchodového typu, daně z příjmů fyzických a právnických osob, a to jak ze závislé, tak i samostatné výdělečné činnosti, daň z přidané hodnoty (PEKOVÁ a kol., 2012; PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

V letech 1993–1995 určoval zákon č. 10/1993 Sb. a zákon č. 331/1993 Sb., kam spadají příjmy obcí ze svěřených daní. Tento systém ale nebyl příliš spravedlivý a doplácely na něj především malé obce, mezi velkými a malými obcemi byl i několikanásobný rozdíl. Protože například daň z nemovitosti nebo daň z příjmu FO a PO se odváděla v celé výši obci, u daně z příjmů FO ze závislé činnosti částka záležela na počtu obyvatel. Kvůli takto nespravedlivému výkonu nastala v roce 2001 výrazná změna v rozpočtovém určení daní. Jednak daň z nemovitosti a daň z příjmu právnických osob placená obcemi se přesunuly do svěřených daní, kde celý výnos plyne do obecního rozpočtu. Mezi sdílené se zařadily daně z příjmů FO, PO, kde není poplatníkem obec, a DPH. Tyto změny přispěly k tomu, aby si přilepšilo přibližně 80 % obcí. Stalo se však i to, že některé obce si pohoršily. Následně byly stanoveny velikostní koeficienty (odráží velikost obce, tedy počet obyvatel), které určují podíl sdílených daní na celostátním výnosu příslušných daní. I během následujících let došlo k řadě změn. Například v roce 2002 na daních z příjmů a DPH začaly mít podíl i rozpočty krajů, jehož velikost byla určena procenty, které neodrážely počet obyvatel, ale závislost na nákladech regionálního veřejného sektoru (PEKOVÁ, 2004).

Rozdělení výnosů plynoucích ze sdílených daní určuje rozpočtové určení daní (viz obrázek č. 1), nejaktuálnější rozdělení pro rok 2020. Toto určení se ale každý rok mění. Pro porovnání s rokem 2012 se většina výší rozdělení výnosů sjednotila pro příslušné daně. Například v roce 2012 se z DPH odvádělo 71,78 % do SR a obcím jen 19,93 % a kraji 8,29 %, nyní plyne 67,5 % do SR a 23,58 % obcím a kraji 8,92 %. Na rozdíl od toho se výnos pro obce zvýšil za daň z příjmů FO vybírané srážkou, u ní bylo v roce 2012 odváděno obcím jen 21,4 %, v současnosti se odvádí 23,58 %.

V jednotlivých letech 2012–2020 docházelo vždy k mírnému zvýšení pro příjmy obcí, a naopak se snižoval příjem plynoucí do SR (Zákon č. 243/2000 Sb.).

Obrázek 1: Schéma rozpočtové určení daní od 1. 1. 2020

Zdroj: Financnisprava.cz, 2020, vlastní zpracování

- **Místní poplatky** jsou fakultativního charakteru a jejich zaplacením nevzniká nárok na poskytnutí protislužby. Pod tímto pojmem si lze představit, že je jen na obci, resp. voleném orgánu obci (zastupitelstvo), zda bude, případně jaké a v jaké výši, vybírat poplatky od obyvatelů. Horní výše poplatku je určena zákony tu nelze překročit (PROVAZNÍKOVÁ, 2015). Celkový podíl těchto poplatků na daňových příjmech je jen malý. K těmto poplatkům patří poplatek za psa (může dosáhnout maximální výše 1 500 Kč), poplatek z pobytu (maximální denní sazba až 21 Kč). Další je poplatek za užívání veřejného prostranství (až 10 Kč za m²), poplatek ze vstupného (až 20 % z částky vstupného), povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst (až 200 Kč za každý započatý den).

Významným je poplatek za provoz systému, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (poplatek je tvořen ze dvou částí – fyzická osoba přihlášená v obci nebo vlastníci stavbu pro rekreaci částka až 250 Kč + 750 Kč na skutečné náklady za předchozí kalendářní rok na svoz netříděného odpadu, tzn. maximální výše může být 1 000 Kč) atd. (sazby platné pro rok 2020) (Zákon č. 565/1990 Sb.; PEKOVÁ, 2004).

- **Správní poplatky** nebo také příjmy z vlastní správní činnosti. Poplatky, jež jsou vybírány obcí za správní úkony vykonávané v přenesené působnosti. Výše těchto poplatků je dána zákonem, obce tedy nemají možnost určovat, zda budou poplatky vybírat ani v jaké výši, disponují pouze pravomocí snížit či prominout poplatky některým skupinám obyvatel (např. invalidním občanům). Řadí se sem výpis z matrik, vystavování dokladů, stavební povolení a poplatky regulačního charakteru (provoz hracích automatů, vybraných živností); (PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

Přijaté transfery (transfery a dotace)

Finanční vztahy jsou vztahy jednoho rozpočtu k druhému, které tvoří povinnou součást rozpočtu obce. Jedním typem mohou být dotace a druhým návratné finanční výpomoci. Poskytovatel transferu poskytne transfer danému příjemci, mezi nimiž pak vzniká právní vztah poskytovatele a příjemce (TOCAUER, SCHNEIDEROVÁ, 2019). Důvodem poskytnutí dotace může být zabezpečení horizontální fiskální rovnováhy. Aby si obyvatelé různých obcí či krajů, regionů, kteří platí stejné daně mohli pořídit i podobný standard služeb nebo nabízených statků. Dotace většinou poskytují vyšší vládní úrovně těm nižším (vertikální finanční vztahy); (PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

Třídění transferů je možné z více hledisek, autorka Otrusinová (2011) uvádí rozdělení podle:

- **poskytovatele**, kterým může být státní rozpočet ČR, EU, rozpočty ÚSC, státní fondy nebo jiný poskytovatel,
- **účelu** – pořízení dlouhodobého majetku (investiční dotace) nebo neinvestičních potřeb, jako jsou provozní náklady (provozní dotace),
- **způsobu poskytování a vypořádávání transferů**: zde se rozlišují pravděpodobnosti poskytnutí transferu.

Nedaňové příjmy

Jedná se o příjmy související s hospodářskou či podnikatelskou činností obce, u nichž je největší pravomoc obce ovlivnit jejich výši. Řadí se sem příjmy z vlastního podnikání, uživatelské poplatky, příjmy z vlastní správní činnosti, pokuty, z darů a sbírek, příjmy z mimorozpočtových fondů (PEKOVÁ, 2004; PROVAZNÍKOVÁ, 2015).

Úvěry a půjčky

Obce využívají pro financování svých potřeb i návratné příjmy, tyto příjmy musí obec navrátit svým majitelům. Úvěry a půjčky představují zdroj financování především pro pořízení dlouhodobých investic. Jedná se o nejběžnější formu externího financování. Úvěr je vztah mezi věřitelem a dlužníkem na základě úvěrové smlouvy. Teorie veřejných financí předpokládá, že běžné výdaje by měly být hrazeny běžnými příjmy a kapitálové výdaje by měly být financovány z úvěrů či půjček. **Úvěr** poskytují komerční banky a instituce, které půjčují speciálně územním samosprávám. Úvěry se dále dělí na krátkodobé a dlouhodobé zdroje financování. **Návratné půjčky a finanční výpomoci** poskytují jiné subjekty (NÝVLTOVÁ, MARINIČ, 2010; OTRUSINOVÁ, KUBÍČKOVÁ, 2011).

3.3.3 Výdaje územního rozpočtu

Obce i další vyšší stupně územní samosprávy mají významný podíl na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. To je dáno decentralizací veřejné správy a posilováním rolí jednotlivých stupňů územní samosprávy (PEKOVÁ, 2004).

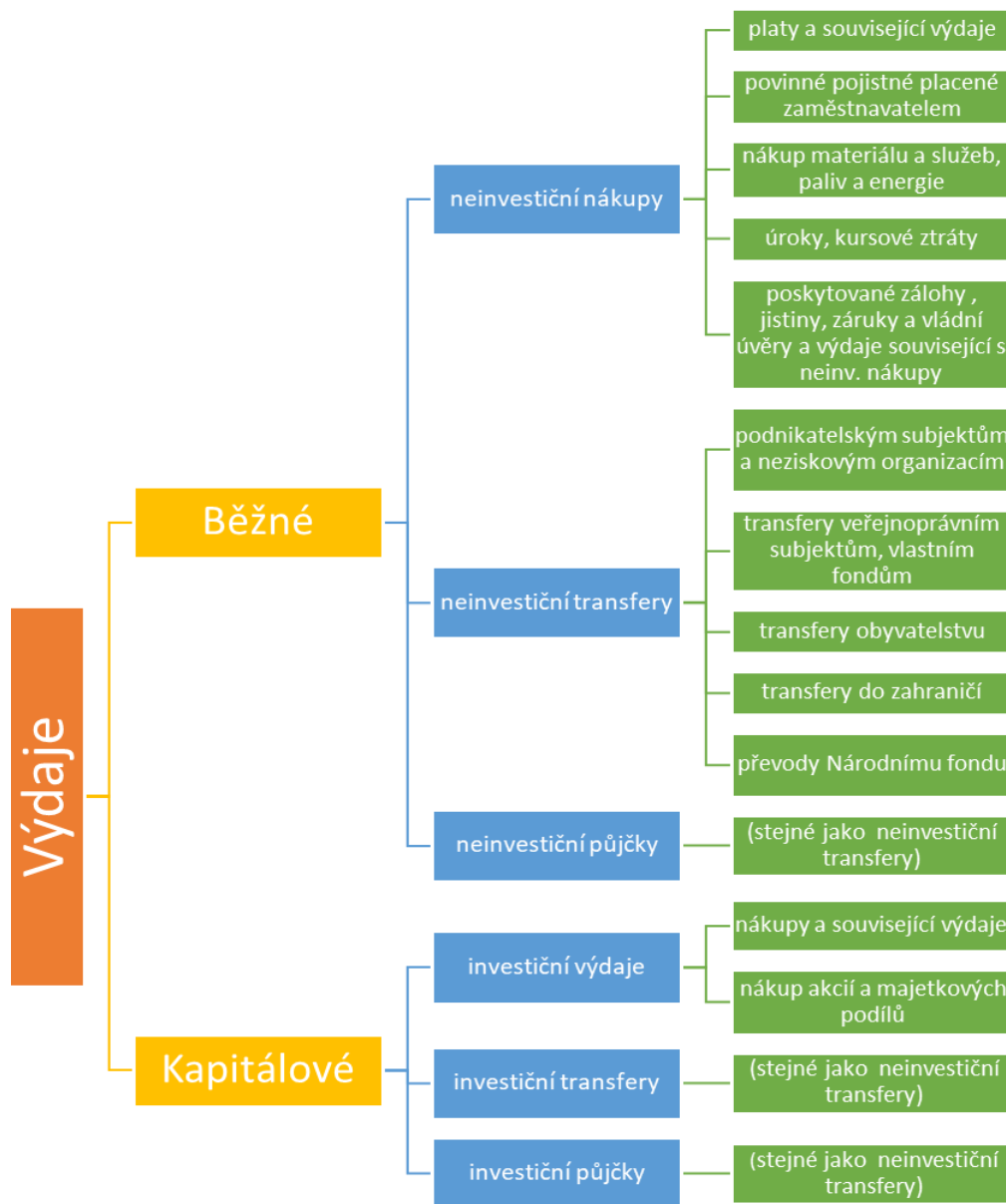
Smysl veřejných výdajů spočívá ve finančním krytí cílů jednotlivých veřejných politik. Mezi ně patří veřejné politiky na úrovni centrální vlády, ale i politiky na úrovni samosprávy (MAAYTOVÁ a kol., 2015). Veřejné výdaje slouží jako nástroj pro ovlivňování proporcí mezi veřejným a soukromým sektorem (PEKOVÁ a kol., 2012).

Na členění výdajů rozpočtů také lze pohlížet z více hledisek, dle Růčkové (2019):

- **ekonomického hlediska:** běžné a kapitálové,
- **rozpočtové skladby:** druhové,
- **infrastruktury:** ekonomické a sociální,
- **funkcí veřejných financí:** alokační, redistribuční a stabilizační,
- **rozpočtového plánování:** plánované a neplánované.

Následuje rozdělení výdajů z hlediska ekonomického, jež se používá nejčastěji. Toto hledisko rozděluje výdaje na běžné a kapitálové, další rozdělení viz obrázek č. 2.

Obrázek 2: Rozdělení výdajů

Zdroj: PROVAZNÍKOVÁ, 2015, vlastní zpracování

Běžné výdaje, jak už z názvu vyplývá, jsou výdaje související s financováním běžných potřeb během roku. Někdy bývají označovány jako neinvestiční či provozní náklady. Mezi ně řadíme například mzdové náklady pracovníků, nákup materiálu, služeb, energií a sociální dávky, opravy a udržování, neinvestiční dotace (MÁČE, 2012; PEKOVÁ, 2004). Jednoduše řečeno se jedná o výdaje, které se běžně v průběhu rozpočtového roku opakují (MAAYTOVÁ a kol., 2015).

Dlouhodobé investice trvající déle než období jednoho rozpočtového roku jsou financovány **kapitálovými výdaji**. Tyto výdaje na dlouhodobé projekty by měly zahrnovat veškeré náklady související s realizací i samotným dokončením jednotlivých projektů, včetně splácení půjček, patří sem například i náklady na školení zaměstnanců, cla a kurzové rozdíly. Zahrnuty jsou sem i náklady na změnu čistého pracovního kapitálu. Pro sestavení správné kalkulace kapitálových výdajů je důležité chápat rozdíl mezi nákladovými a výdajovými položkami. Nejčastější a zároveň nejvýznamnější položkou jsou odpisy, popřípadě rezervy. Odpisy představují náklad snižující zisk podniku, nejsou však skutečným peněžním výdajem. Důležité je započítat i daňové úspory z odpisů a zobrazit zdanění (NÝVLTOVÁ, MARINIČ, 2010).

3.4 Finanční analýza

Finanční rozbor je v současné době pro úspěšné firmy či hospodaření obce nepostradatelným nástrojem. K nejčastější rozborové metodě se řadí finanční ukazatele, zpracované v rámci finanční analýzy. Jejich využití se uplatňuje při vyhodnocování úspěšnosti ekonomické strategie a získání informací o finančním zdraví podniku či obce. Podle autorky Růčkové (2019) finanční analýzu nejnávštitněji vystihuje definice, že se jedná o systematický rozbor získaných dat, především z účetních výkazů. K hodnocení se využívají data z minulosti, současnosti a snaží se o vystižení budoucnosti.

Hlavním významem finanční analýzy je příprava podkladů ke správnému rozhodování o fungování obce. Existuje velmi úzká spojitost mezi účetnictvím a rozhodováním o podniku. V účetnictví jsou zachyceny přesné hodnoty peněžních výdajů, vztažené k jednomu časovému okamžiku. Aby se tato data mohla využít pro finanční hospodaření podniku, musí z nich být vypracována finanční analýza (RŮČKOVÁ, 2019).

Finanční analýza analyzuje minulost, ale zároveň i současnost, z výsledků se dají vyčíst informace o výkonnosti, potenciálních rizicích vyplývajících z fungování (VOCHOZKA, 2011).

3.4.1 Vstupy finanční analýzy

Základní zdroj pro finanční analýzu tvoří účetní závěrka, která je tvořena podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Zákon rozlišuje tři typy účetní závěrky: řádnou účetní závěrku, mimořádnou účetní závěrku a mezitímní účetní závěrka (VOCHOZKA, 2011).

Nedílnou součástí účetní závěrky je rozvaha, výkaz zisku a ztráty a příloha k účetní závěrce. Rozvaha a výkaz zisku a ztráty má Ministerstvem financí závazně danou strukturu (RŮČKOVÁ, 2019).

Rozvaha je účetní výkaz, písemně zachycující přehled majetku a zdrojů podniku k určitému datu. Ve většině případů bývá sestavována k poslednímu dni každého roku. V tomto výkazu je zachycena majetková a zdrojová struktura podniku. Rozvaha je členěna na stranu aktiv a pasiv. Aktiva představují majetek podniku, který podnik vlastní, a strana pasiv představuje zdroje financování daného majetku. Aktiva se dále podrobněji dělí na dlouhodobý a oběžný majetek, který se následně dělí ještě podrobněji. Pasiva jsou rozčleněna na vlastní a cizí kapitál. Pro správné sestavení rozvahy je důležitý bilanční princip, který říká, že aktiva se musejí přesně rovnat pasivům (SCHOLLEOVÁ, 2012), (VOCHOZKA, 2011).

Další výkaz potřebný pro sestavení účetní závěrky představuje **výkaz zisku a ztráty**. Jedná se o přehled výnosů a nákladů z činností v daném období. Ve výnosech jsou zachyceny peníze, jež podnik získal ze svých všech činností za dané účetní období, není zde důležité, zda skutečně došlo k jejich inkasu. Naproti tomu náklady jsou peněžním vyjádřením spotřeby podniku, ani tady nezávisí na tom, zda transakce proběhla. Tímto se liší od příjmů a výdajů, které skutečně zachycují provedené finanční transakce (CARMICHAEL, GRAHAM, 2012). V účetnictví v České republice se rozlišuje stupňovitá podoba výkazu zisku a ztráty: provozní, finanční a mimořádná. Porovnáním výnosů a nákladů se zjistí, zda podnik nebo obec dosáhla zisku nebo ztráty (KNÁPKOVÁ a kol., 2017).

Pro zachycení vzniku a použití peněžních prostředků slouží **výkaz cash flow** neboli výkaz o peněžních tocích. Jedná se o doplněk k rozvaze a výkazu zisku a ztráty, který nejen že popisuje finanční situaci podniku, ale určuje totožnost příčiny změn této situace (VOCHOZKA, 2011). Obsahem cash flow jsou tokové veličiny – příjmy a výdaje, jež skutečně do podniku přišly a odešly. Sestavuje se metodou přímou, ale i nepřímou, v České republice bývá častěji využívána nepřímá metoda. Výsledek z výkazu cash flow se projeví v konečné rozvaze, v položce peníze jako přírůstek (SCHOLLEOVÁ, 2012). I cash flow má svou strukturu, kterou obvykle tvoří oblast provozní, investiční a finanční činnost. Z finančního hlediska nejdůležitější část tvoří provozní činnost (CARMICHAEL, GRAHAM, 2012).

Cenné informace pro zpracování účetní závěrky tvoří její příloha. Tato příloha zahrnuje vysvětlující a doplňující informace k účetní závěrce (KNÁPKOVÁ, 2017).

3.4.2 Základní metody finanční analýzy

Následující kapitola popisuje absolutní ukazatele, jejíž součástí je horizontální a vertikální analýza, dále charakterizuje poměrové ukazatele. Jedná se o pomocné nástroje, jež zajišťují snadnější přehled souvislostí mezi výkazy (KISLINGEROVÁ, HNILICA, 2008).

3.4.3 Absolutní ukazatele

Výchozí bod pro finanční analýzu představuje vertikální a horizontální rozbor finančních výkazů. Oba tyto rozborů umožňují zobrazení původních absolutních údajů z účetních výkazů v jistých souvislostech. Analýza absolutních ukazatelů vychází z porovnání daného roku s rokem minulým (KISLINGEROVÁ, HNILICA, 2008).

Horizontální analýza zjišťuje, k jaké změně u určité položky účetního výkazu došlo oproti předcházejícímu roku nebo základnímu období. Na základě toho se rozeznávají dva indexy – řetězový a bazický. Změny interpretuje jak v absolutní, tak i procentuální výši, viz vzorce č. 1. a č. 2. Název horizontální analýzy je odvozen od způsobu porovnávání jednotlivých položek, které se provádí po řádcích, tedy horizontálně (MÁČE, 2006).

Vertikální analýza je analýzou představující procentuální rozbor základních účetních výkazů. Tato analýza má za cíl zjistit, jak se jednotlivé části podílely na celkové části. Pokud je analyzována rozvaha, je možné zjistit jakou měrou se na celkových aktivech podílela například stálá aktiva nebo ještě konkrétněji dlouhodobý majetek. Díky tomu, že jsou výsledkem procenta, lze tento ukazatel použít pro porovnání obcí i s rozdílnou velikostí (ČIŽINSKÁ, 2018; SCHOLLEOVÁ, 2012).

3.4.4 Poměrové ukazatele

Předchozí odstavec popisoval absolutní ukazatele, aby mohlo dojít k vzájemnému porovnání vazeb mezi ukazateli, je nutné dát jednotlivé absolutní hodnoty ukazatelů do vzájemných poměrových ukazatelů. Tím vznikají poměrové ukazatele, které patří mezi nejpočetnější a současně nejvyužívanější skupinu ukazatelů (RŮČKOVÁ, 2019; VOCHOZKA, 2011). Pro potřeby finanční analýzy se poměrové ukazatele třídí do skupin, měřících určitou stránku finančního zdraví podniku. Skupiny se považují za stejně důležité a taky rovnocenné.

Poměrové ukazatele zahrnují:

- ukazatele likvidity,
- ukazatele zadluženosti,
- ukazatele rentability,
- ukazatele aktivity,
- ukazatele kapitálového trhu² (SCHOLLEOVÁ, 2012).

Ukazatel likvidity

Likviditou se rozumí schopnost podniku uhradit v daném okamžiku krátkodobé závazky. Jde o důležitý faktor pro dlouhodobou funkci podniku. Likvidní podnik má vázané určité finanční prostředky v oběžných aktivech, zásobách, pohledávkách a na účtech. Vysoká likvidita u podniku představuje prostředky s velmi malým nebo nízkým výnosem, tím snižuje rentabilitu společnosti, naopak nízká likvidita bývá spojována s nedostatkem zásob nebo finančních prostředků. Oběžný majetek se z hlediska likvidnosti rozlišuje na: krátkodobý finanční majetek, krátkodobé pohledávky a zásoby. Pro výpočet likvidity se vychází ze tří ukazatelů, v jejichž čitateli se objevuje oběžný majetek, který je uspořádán od nejméně likvidních až k nejlikvidnějším (ČIŽINSKÁ, 2018; ZACK, 2012).

- **Běžná likvidita**, v jejímž čitateli se nachází všechny složky oběžného majetku. Tímto ukazatelem je měřeno, kolikrát oběžná aktiva dokáží pokrýt krátkodobé závazky podniku. Výsledek jinak říká, kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky (ZACK, 2012). Doporučované hodnoty se v závislosti na autorovi mírně mění. Autor Vochozka (2011) doporučuje hodnoty mezi 1,6–2,5. Avšak hodnota by nikdy neměla spadnout pod hodnotu jedna.
- **Pohotová likvidita** představuje přísnější vyjádření schopnosti podniku dostávat svým krátkodobým závazkům. Přísnější z důvodu nezahrnutí nejméně likvidní části oběžných aktiv a těmi jsou zásoby. Doporučené hodnoty by se měly nacházet v intervalu 1–1,5 (SCHOLLEOVÁ, 2012). Vyšší hodnoty ukazatele jsou příznivější pro věřitele, a naopak méně příznivější pro akcionáře a vedení podniku (RŮČKOVÁ, 2019)

² Pro analytickou část práce budou použity pouze vybrané ukazatele, vhodné pro použití k hodnocení hospodaření obce.

- **Okamžitá likvidita** je nejpřesnějším ukazatelem likvidity, do jejího výpočtu se zahrnují z oběžného majetku pouze peněžní prostředky ať už na běžném nebo jiném účtu či v pokladně, ale i volně obchodovatelné cenné papíry a šeky. Vyjadřuje schopnost podniku uhradit své závazky v daný okamžik. Doporučená hodnota okamžité likvidity se nachází v intervalu 0,9–1,1. Pro okamžitou likviditu platí, že pokud se nedodrží předepsané hodnoty, nemusí to nutně znamenat finanční problémy obce (RŮČKOVÁ, 2019).

Ukazatelé zadluženosti

Tyto ukazatele informují o poměru cizího a vlastního kapitálu, který podnik pro své hospodaření využívá. Zadluženost vyjadřuje skutečnost, že podnik pro své fungování využívá dluhu, tedy cizích zdrojů. V praxi je běžné dokonce, zákonem dané, že podnik hradí část svých výdajů ze svých zdrojů a část ze zdrojů půjčených, vždy se pouze liší poměr těchto zdrojů. Financování výhradě z vlastních zdrojů by přineslo snížení celkové výnosnosti podniku. V opačném případě financování pouze z cizích zdrojů by znamenalo obtíže s jeho získáváním. Smyslem analýzy ukazatele zadluženosti je nalezení vhodné kapitálové struktury, tedy poměru mezi cizím a vlastním kapitálem (RŮČKOVÁ, 2019). K základním ukazatelům zadluženosti patří:

- **Celková zadluženost** – nebo také ukazatel věřitelského rizika, pomocí něj se udává celková zadluženost. Jde o vyjádření toho, jak velká část aktiv je financována dluhy (VOCHOZKA, 2011).
- **Koeficient samofinancování** – je považován za nejdůležitější ukazatel zadluženosti (PROVAZNÍKOVÁ, 2015). Vyjadřuje, kolik vlastních zdrojů musí být použito k 1 Kč aktiv.
- **Dluh k vlastnímu kapitálu** – vyjadřuje míru finančního rizika neboli poměr mezi cizím a vlastním kapitálem, doporučené hodnoty 50:50. Přípustná míra zadluženosti je 40 % cizího kapitálu k vlastnímu (VOCHOZKA, 2011).
- **Zadluženost na jednoho obyvatele** – ukazatel vyjadřující, kolik Kč činí obecní dluh v přepočtení na jednoho obyvatele dané obce. Neboli kolik korun by musel každý občan uhradit, aby došlo ke splacení všech obecních dluhů.

Ukazatel rentability

Bývá též označován jako ukazatel výnosnosti nebo návratnosti. Vyjadřuje poměr konečného hospodářského výsledku dosaženého podnikatelskou činností vůči určitému vstupu, kterým mohou být celková aktiva, kapitál nebo tržby. Výsledek všech ukazatelů rentability se dá interpretovat obdobně, a to kolik Kč zisku připadá na 1 Kč jmenovatele (SLAVÍK, 2013).

Ukazatel aktivity

Informuje podnik o jeho schopnosti využívání investovaných finančních prostředků. Rozbor těchto ukazatelů informuje o tom, jak podnik hospodaří s aktivy a jejich jednotlivými složkami. Zjednodušenou definicí ukazatele aktivity je informace o tom, kolikrát se celková aktiva za rok obrátí (RŮČKOVÁ, 2019; VOCHOZKA, 2011).

Ukazatele kapitálového trhu

Tyto ukazatele jsou součástí analýzy poměrových ukazatelů, využívající informace z kapitálového trhu. Tento ukazatel zajímá především investory potenciální nebo i stávající, aby věděli, jaká bude návratnost investice. Mezi tyto ukazatele spadá účetní hodnota akcie, čistý zisk na akcii, dividendový výnos, výplatní poměr, dividendové krytí, aktivační poměr a poměr tržní ceny akcie (VOCHOZKA, 2011).

4 Analytická část

První část následujícího textu je věnována městu Bechyně. Charakterizována je zde poloha, krátká historie města, počet a skladba obyvatel města za sledované období 2012–2019. Popsána je i občanská vybavenost, pro jejíž zhodnocení posloužil dotazník vyplněný samotnými obyvateli Bechyně, ve kterém jsou zmíněny i výsledky posledních komunálních voleb. Následuje horizontální a vertikální analýza, finanční analýza a část věnována místním poplatkům. V poslední části analytické části jsou výsledky vybraných finančních ukazatelů dány do komparace s obcemi Protivín a Trhové Sviny.

4.1 Charakteristika vybrané obce Bechyně

Bechyně je město ležící na soutoku řeky Lužnice a říčky Smutné, cca 20 km od města Tábora. Leží v nadmořské výšce 406 m n. m. a rozkládá se na 2 120 ha. Bechyně je proslulá především lázeňstvím, výrobou keramiky a bohatou přírodou v okolí řeky Lužnice. Náměstí patří k zachovalému historickému jádru a představuje jednu z mnoha historických památek města. K těm dalším patří například zámek, klášterní kostel, hřbitov a železobetonový most přes řeku Lužnici, který je zároveň symbolem města (viz příloha A). Městský úřad obce je pověřeným obecním úřadem, ale není obcí s rozšířenou působností (Mistopisy.cz, 2020).

K městu náleží i několik místních částí, mezi které patří Dobronice, Hodonice, Hvožd'any, Radětice, Rataje a Senožaty (Mestobechyne.cz, 2015a).

4.1.1 Historie obce

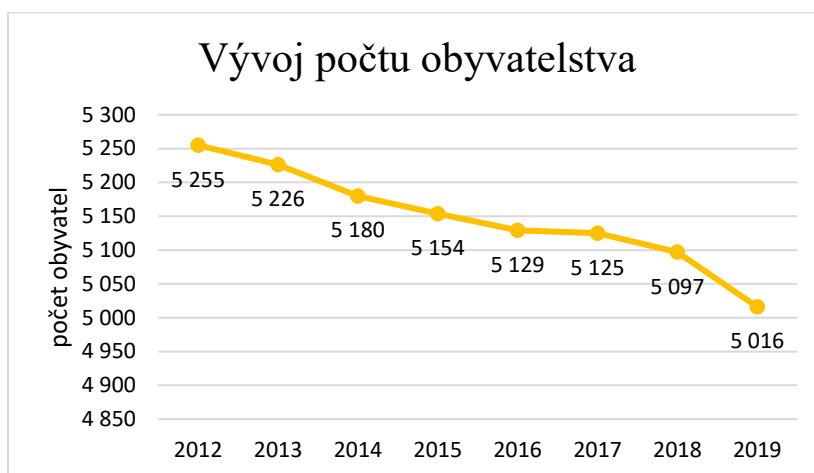
Nejstarší písemná zmínka o Bechyni pochází z let okolo 1120, nachází se v Kosmově kronice, kdy tuto osadu vlastnili Pražští biskupové. V roce 1268 tuto tržní osadu koupil král Přemysl Otakar II., který zde nechal vybudovat kamenný hrad. Jan Lucemburský v roce 1323 povýšil tuto osadu na město Bechyni. Husité město dobyli a spálili v roce 1422. Později se v Bechyni vybudoval gotický klášterní kostel, městský pivovar, špitál, byl přestavěn hrad na zámek, založeny bechyňské lázně, vznikla odborná keramická škola, Tělocvičná jednota Sokol. Keramická tradice se ve městě píše už od 16. století. Nejznámějším majitelem Bechyně byl pan Petr Vok z Rožmberka. Během let se několikrát změnili vlastníci města. (Mestobechyne.cz, 2015a).

Mezi významné osobnosti pocházející z Bechyně patří režisér a básník Karel Hugo Hilar, malíř Karel Postl a politik Miroslav Kalousek (Mestobechyne.cz, 2015a).

4.1.2 Obyvatelstvo obce

Podle Českého statistického úřadu ve městě k 31.12.2019 trvale žilo 5 016 obyvatel. Počet obyvatel ve sledovaném období každým rokem mírně klesá. Největší pokles nastal v posledním roce, jak je patrné z grafu č. 1. Na konci roku 2019 byla skladba obyvatel následující: žilo zde 2 487 mužů a 2 529 žen (Czso.cz, 2020).

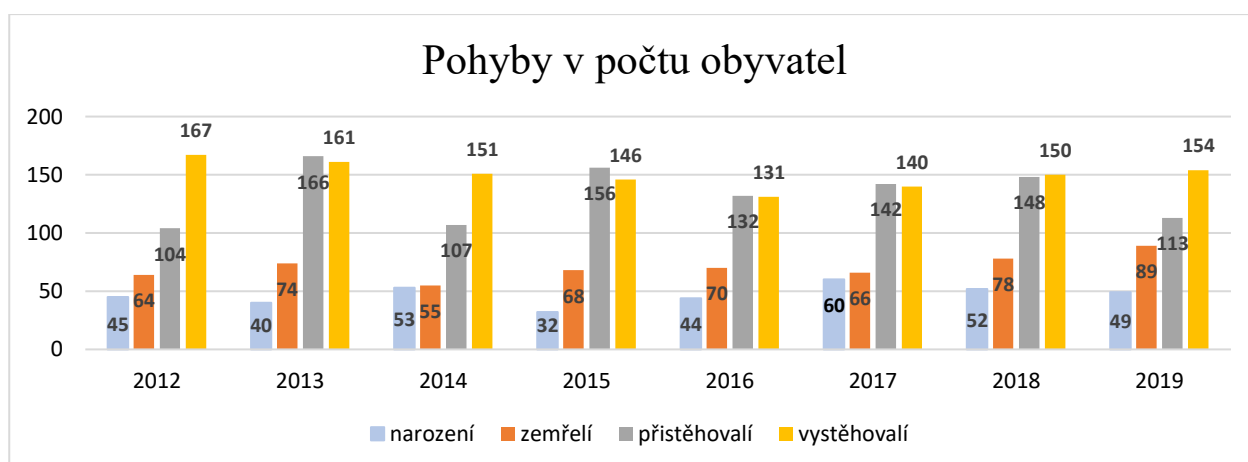
Graf 1: Vývoj počtu obyvatelstva Bechyně

Zdroj: Czso.cz, 2020, vlastní zpracování

Dle grafu č. 2 je patrné, že největší vliv na počet obyvatel má rozdíl mezi přistěhovalými a vystěhovalými, který se v posledním sledovaném roce zvětšil, zároveň se výrazně zvýšil počet zemřelých. V roce 2012 zemřelo 64 obyvatel, v roce 2019 to bylo 89 zemřelých. Počet živě narozených dětí se ve sledovaném období výrazně nezměnil a jejich počet se pohybuje okolo 40 narozených dětí za rok (Czso.cz, 2020).

Graf 2: Pohyby v počtu obyvatel Bechyně

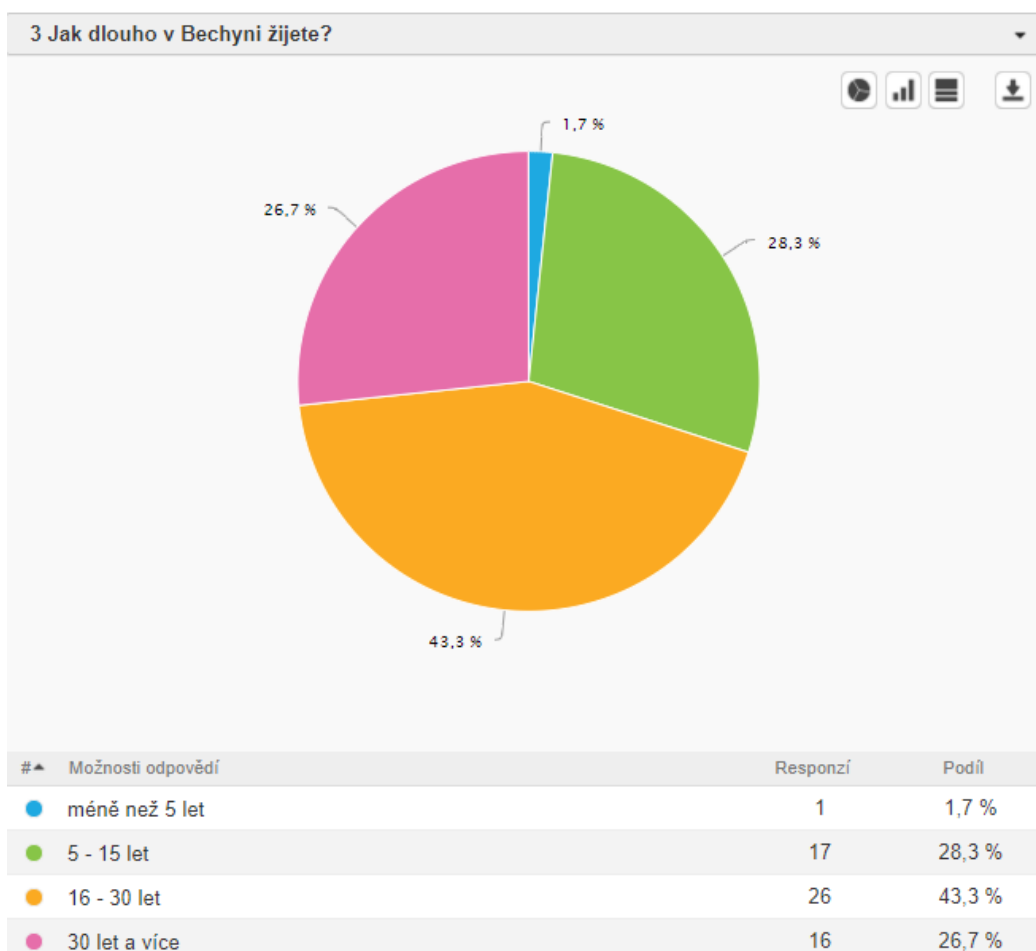
Zdroj: Czso.cz, 2020, vlastní zpracování

4.1.3 Občanská vybavenost Bechyně

Město Bechyně svým obyvatelům poskytuje rozmanitou infrastrukturu. Kromě již zmíněných lázní, keramičky nebo třeba kina, galerie, knihovny, muzea, divadelního souboru, sportovní haly, koupaliště, domova pro seniory a domova s pečovatelskou službou, lékáren a ordinací, domova mládeže, městské policie je město vybaveno i dalšími institucemi. Mezi místní fungující sportovní kluby patří: golfový, fotbalový, karate, šachový, volejbalový, kanoistiky, stolního tenisu a tenisu. Dalšími spolky v obci je svaz včelařů, lidová dudácká muzika, junák, klub českých turistů, filatelistů anebo třeba sbor dobrovolných hasičů.

Pro autentičtější popis vybavenosti města a také nedostatků byl vytvořen dotazník, na který odpovídali sami obyvatelé města. Celé znění dotazníkového šetření se nachází v příloze B. V 78 % to byly ženy, kdo odpovídal na otázky. Necelá polovina respondentů žije v Bechyni už 16–30 let, jak je patrné z grafu č. 3

Graf 3: Dotazníkové šetření – doba, po kterou respondenti žijí v obci

Zdroj: Survio.com, 2020, vlastní zpracování

V provedeném šetření dle grafu č. 4 převládá spokojenost, co se týče mateřské školy, stejně tak tomu je v případě základních škol, které jsou v obci dvě. Spokojenost převažuje i v možnosti jít si zasportovat, nebo navštívit pohostinství.

Graf 4: Dotazníkové šetření – spokojenost s občanskou vybaveností

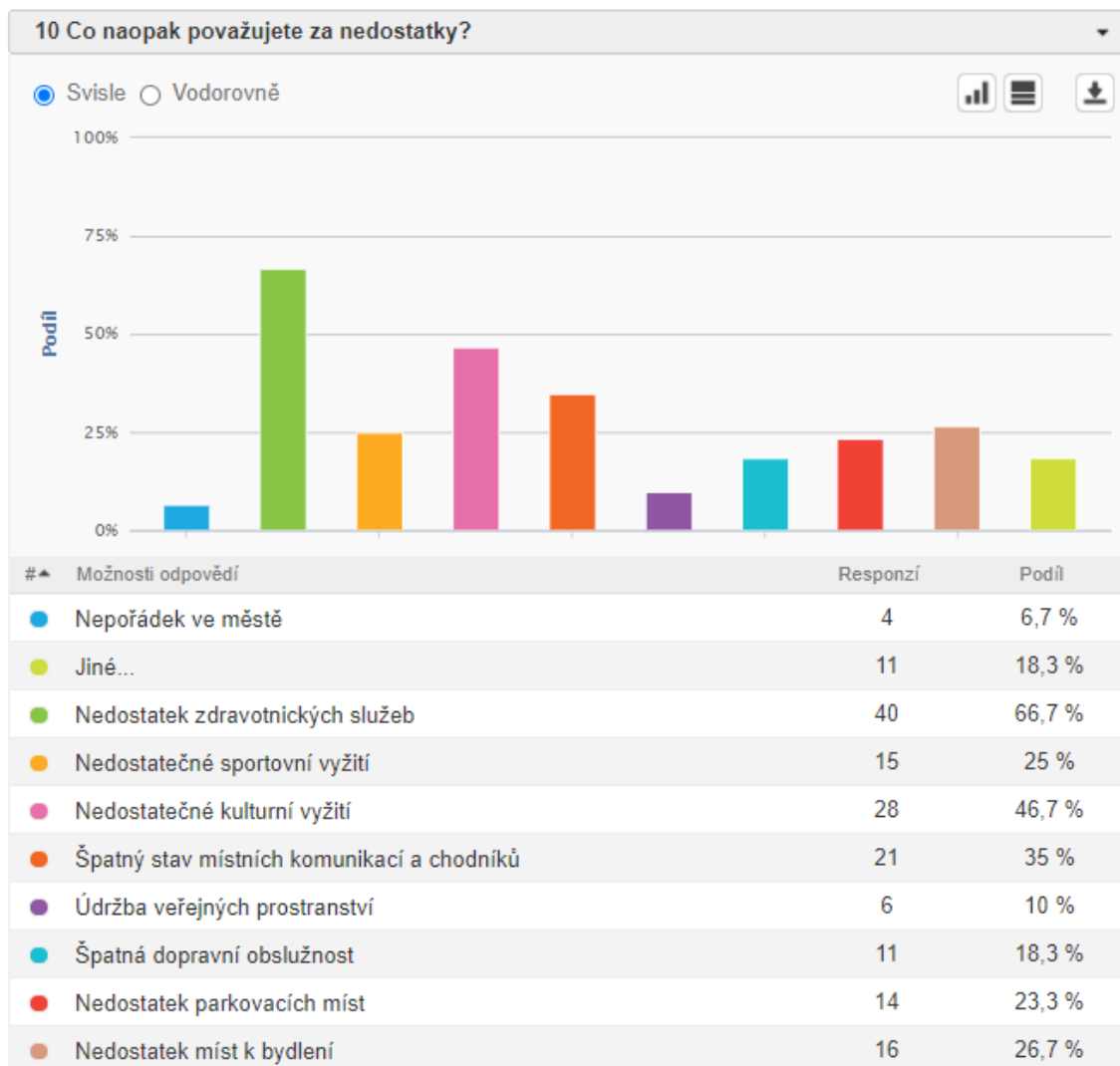

Zdroj: Survio.com, 2020, vlastní zpracování

Hodně občanů by ocenilo vybudování fitness centra nebo i jiného sportovního centra provozujícího ať už třeba jógu, zumbu či pilates, které se v obci nenachází. Centrum pro matky a vyžití s dětmi se v obci k lítosti občanů také žádné nenachází. Bechyně je chválena za péči o kvalitu životního prostředí, kam patří především velká spokojenost za odvoz a likvidaci komunálních odpadů. Kvalita dostupné zdravotní péče je pro občany nedostatečná, není zde v provozu pohotovost a počet lékařů není dostačující.

Občané spatřují nedostatky v oblasti komerčních služeb, viz graf č. 5. Ve městě není dostatek obchodů a dalších služeb, jako třeba kadeřnictví nebo sauna.

Graf 5: Dotazníkové šetření – nedostatky ve městě

Zdroj: Survio.com, 2020, vlastní zpracování

Nespokojenost panuje i v oblasti kultury. Občané mají pocit, že v Bechyni to „nežije“. Velký nedostatek občané spatřují v oblasti dopravní infrastruktury, kde chybí spojení do dalších okolních měst. V obci se nenachází ani dostatek pracovních míst či volných bytů pro mladé rodiny.

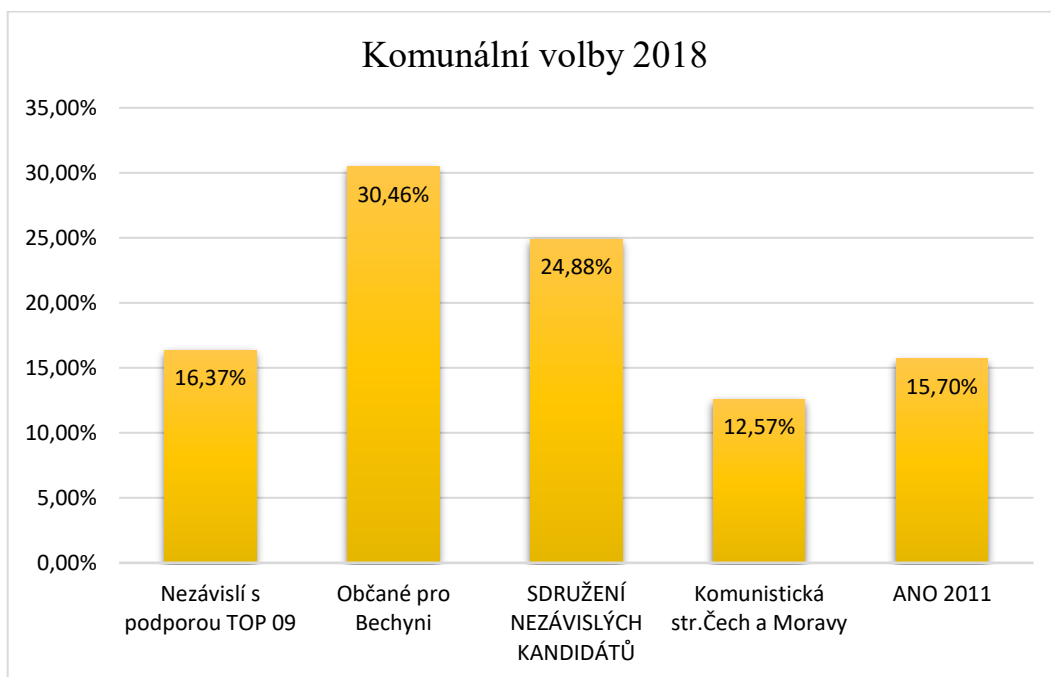
Většina respondentů hodnotí jako přednosti života v Bechyni bezpečnost ve městě, se kterou je nadmíru spojena, pyšni jsou i na zámek a lázeňství, které do města přitáhne spoustu turistů, i přesto se shodují, že je město klidné a má krásnou přírodu. Pokud by mělo město v nejbližší době do něčeho investovat, naprostá většina se shoduje, že by to mělo být do kulturních a společenských událostí a také do oprav místních komunikací.

4.1.4 Výsledky komunálních voleb 2018

K posledním místním volbám do zastupitelstva obce, konaných v termínu 5. – 6. října 2018 v Bechyni dorazilo 45,06 % voličů, což je 1 896 z 4 208 celkových možných voličů. Volební účast v Bechyni se téměř rovnala celorepublikové účasti, která byla 46,55 %, rovněž se účast dost podobala té předchozí v roce 2014, kdy v Bechyni volilo 45,81 % občanů. Také v roce 2010 byla obdobná účast 45,89 % voličů (Czso.cz, 2018).

V komunálních volbách v roce 2018 v Bechyni zvítězila strana Občané pro Bechyni, která získala 5 z 15 možných mandátů. Z této vítězné strany byl následně vybrán starosta obce, kterým je Ing. Pavel Houdek, sloužící už druhé volební období, což znamená, že starostou je již od roku 2014. V pořadí druhou stranou s nejvíce mandáty, a to se čtyřmi, se stalo Sdružení nezávislých kandidátů. Po dvou mandátech získaly tři následující stany: Nezávislí s podporou TOP 09, Komunistická strana Čech a Moravy a ANO 2011. Ačkoliv hnutí ANO 2011 získalo téměř nejméně hlasů ze stran zvolených do zastupitelstva, byl z jeho členů zvolen místostarosta, kterým se stal Ing. Jiří Rejlek. Graf č. 6 zachycuje výsledky z posledních komunálních voleb (Czso.cz, 2018).

Graf 6: Výsledky komunálních voleb 2018

Zdroj: Czso.cz, 2018b, vlastní zpracování

4.2 Analýza hospodaření obce Bechyně v letech 2012–2019

Pro následující analýzy je zvolena obec Bechyně, hodnoceno bude období za osm předchozích let, tedy roky 2012–2019. Nejprve bude zhodnocen výsledek hospodaření porovnáním příjmů a výdajů, poté bude provedena horizontální a vertikální analýza příjmů a výdajů. Následuje zhodnocení vybraných ukazatelů finanční analýzy. V neposlední řadě budou vypočtené ukazatele finanční analýzy porovnávány s dalšími dvěma podobně velkými a nedalekými obcemi.

4.2.1 Výsledek hospodaření obce

Z porovnání skutečných příjmů a výdajů v tabulce č. 3 je patrné, že obec Bechyně ve sledovaném období téměř ve všech letech, až na jednu výjimku, dokázala hospodařit s přebytkem. V jediném roce 2019 město zaznamenalo schodek v rozpočtu.

Tabulka 3: Výsledek hospodaření za roky 2012–2019 (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
příjmy	125 046	161 704	133 095	133 288	137 464	142 575	158 002	177 952
výdaje	113 872	129 268	125 461	121 561	131 353	136 353	157 666	194 360
SALDO	11 174	32 436	7 634	11 727	6 111	6 222	336	-16 408

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Nejvyšší přebytek Bechyně zaznamenala v roce 2013, a to hned 32 436 000 Kč. Významný podíl na nárůstu příjmů v roce 2013 měly daně, za které město obdrželo inkaso 71 949 000 Kč, a byl zde tak patrný nárůst oproti předcházejícímu roku, kdy toto inkaso činilo 52 073 000 Kč. Velký podíl na vysokých příjmech měly i kapitálové příjmy, za které město v roce 2013 při prodeji bytových jednotek na sídlišti Na Libuši utržilo 32 290 000 Kč. V porovnání s částkou 16 491 000 Kč z předchozího roku to byl téměř dvojnásobný příjem. Ve výdajové části byl zaznamenán nárůst u obou výdajových tříd u běžných i kapitálových výdajů. Nešlo ale o tak výrazný nárůst jako v případě příjmů.

Naopak největší schodek nastal v roce 2019, kdy výdaje převýšily příjmy o 16 408 000 Kč. Tento schodek nastal hlavně kvůli velkým výdajům, které v roce 2019 dosáhly výše 194 360 000 Kč. Oproti plánovaným výdajům byly však o něco nižší, plán byl totiž 210 951 999 Kč, a příjmy byly plánovány ve výši 169 207 380 Kč. Očekával se schodek až 41 744 618 Kč, a realita tak byla o více než polovinu příznivější.

Na těchto výrazných změnách oproti plánům se podepsala skutečnost, že velká plánovaná investiční akce Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni, která měla být původně uskutečněna během dvou let 2018 a 2019, byla nakonec prodloužena až do roku 2020.

Kromě dvou výše zmíněných let 2013 a 2019, kdy docházelo k velkým změnám, lze pozorovat ve zbylých letech mírně rostoucí trend u položky příjmů. To samé platí pro výdajovou část rozpočtu. Pouze v roce 2015 byly příjmy nižší než za předchozí roky, na vině byl mírný pokles u běžných výdajů. Vyrovnanému rozpočtu se nejvíce přiblížil rok 2018, v němž byly příjmy vyšší o pouhých 336 000 Kč proti výdajům.

4.2.2 Analýza příjmů

Skutečné příjmy za sledované období jsou zachyceny v tabulce č. 4, jež popisuje skladbu veškerých příjmů plynoucích do obecního rozpočtu z druhového hlediska. Mezi ně se řadí **daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery**. Podrobnější skladba příjmů je uvedena v příloze C. Průměrně se výše celkových příjmů pohybuje okolo 145 000 000 Kč, přičemž nejnižší hodnoty dosáhla v nejstarším roce ze sledovaného období, v roce 2012. Naopak největší výše příjmů byla dosažena v posledním roce, kterým byl rok 2019.

Tabulka 4: Skutečné příjmy z druhového hlediska (v tis. Kč)

PŘÍJMY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
daňové příjmy	52 073	71 949	76 343	69 594	76 042	83 541	90 064	95 527
nedaňové příjmy	45 070	42 823	39 143	41 261	44 720	43 761	41 961	43 341
kapitálové příjmy	16 871	32 643	8 249	7 594	9 250	7 347	8 253	4 064
přijaté transfery	11 031	14 289	9 361	14 839	7 453	7 925	17 724	35 019
CELKEM	125 045	161 704	133 096	133 288	137 465	142 574	158 002	177 951

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Rozdíl mezi lety 2012 a 2019 byl více než 50 000 000 Kč, přičemž největší podíl na tomto rozptylu měly příjmy daňové, které v roce 2019 dosáhly téměř dvojnásobné výše. Za takový nárůst mohly hlavně příjmy z daní z příjmů fyzických a právnických osob, které v roce 2012 byly v hodnotě necelých 25 000 000 Kč, a v roce 2019 už byly na sumě 46 000 000 Kč, a také daň z přidané hodnoty, která z původních 17 000 000 Kč vystoupala až na 35 000 000 Kč.

Veliký nárůst nastal i v položce přijaté transfery, kde v roce 2012 bylo přijato nejméně a to 11 031 000 Kč. Nejvíce prostředků tento rok město obdrželo na akci Sběrný dvůr ve výši 3 158 040 Kč. Akce Sběrný dvůr trvala až do roku 2013. Necelý 1 000 000 Kč plynul na Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost – EU peníze školám. V roce 2019 byly přijaté transfery více než trojnásobné oproti roku 2012, tedy více než 35 000 000 Kč. V tomto roce město obdrželo několik velkých neinvestičních příspěvků, jedním z nich byl příspěvek pro Služby města, další byl pro Kulturní středisko, nebo třeba příspěvky pro základní a mateřské školy, a hlavně jednu velkou dotaci na akci Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni, která měla hodnotu přes 26 000 000 Kč. Jediná část příjmů, která byla v roce 2012 vyšší než v roce 2019, byly kapitálové příjmy, které vykázaly rozdíl o 12 000 000 Kč. Výrazný podíl na kapitálových příjmech v roce 2012 měl velký počet prodaných bytových jednotek na sídlišti Na Libuši v Bechyni.

Daňové příjmy až na výjimky vykazují rostoucí trend, což je vzhledem k faktoru času pochopitelné. Vliv na tento nárůst měla i změna rozpočtového určení daní. Součástí daňových příjmů jsou veškeré daně z příjmů PO i FO, daň z přidané hodnoty, daň z nemovitých věcí a daně a poplatky, podrobnější členění v tabulce č. 5. Největší podíl na daňových příjmech má daň z přidané hodnoty, která například v roce 2019 činila 35 821 000 Kč. K jedinému poklesu u daňových příjmů došlo v roce 2015, kdy zaznamenaly propad o 6 700 000 Kč, přičemž poklesly především daně z příjmu PO za obec o 7 650 000 Kč. Významnější nárůst u daňových příjmů oproti předchozímu roku město zaznamenalo v roce 2018, došlo totiž k vyššímu inkasu sdílených daní.

V čase téměř neměnné jsou **nedaňové příjmy**, jejichž výše se pravidelně pohybuje okolo 42 000 000 Kč. Přesto lze pozorovat mírný pokles, který má souvislost s prodejem bytů na sídlišti Na Libuši, neboť kvůli prodeji bytů a vzniku společenství vlastníků bytových jednotek je nižší příjem z nájemného a služeb bytového hospodářství. Součástí nedaňových příjmů jsou příjmy z vlastní činnosti, přijaté sankční platby a vratky transferů a ostatní nedaňové příjmy. Největší vliv na nedaňové příjmy mají vždy příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků. Největší přísun finančních prostředků z oblasti nedaňových příjmů Bechyně získala v roce 2012, konkrétně 45 071 000 Kč, tato částka byla opět nejvíce ovlivněna v souvislosti s prodejem bytů.

Kapitálové příjmy obsahují příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy, jejichž výše je ve sledovaném období vždy proměnlivá. Ve všech letech ale platí, že nejvýznamnější podíl mají příjmy z prodeje dlouhodobého majetku.

V roce 2013 město utržilo 32 290 000 Kč za prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši. V předchozím roce město utržilo pouze polovinu, tedy 16 491 000 Kč. Počet prodaných bytových jednotek v roce 2013 byl výrazně vyšší než v roce 2012. Z kapitálových příjmů do rozpočtu plynulo nejméně v roce 2014 a 2015. Opět byl hlavním důvodem výrazného poklesu kapitálových příjmů pokles u prodeje bytů.

V položce **přijaté transfery** se každý rok vykazuje proměnlivá výše transferu. Výše je vždy ovlivněna projektem, na který město obdrží dotaci. Největší dotaci město dostalo v roce 2019 od Ministerstva životního prostředí na akci „Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni“ ve výši 26 430 733 Kč. Celkově byly v roce 2019 přijaty transfery ve výši 35 019 000 Kč. Nejnížší transfery město obdrželo v roce 2016, kdy došlo k meziročnímu poklesu o 7 400 000 Kč. V roce 2015 Bechyně dokončila několik investičních akcí, například „Bechyně – vodovod Hvožd'any“, dále akce „Zateplení MŠ Jahůdka“ a „Konsolidace a virtualizace datového centra Městského úřadu Bechyně“ na které získávala dotace. Roku 2016 město neobdrželo žádné dotace na investiční akce.

Tabulka č. 5 zobrazuje daňové příjmy a jejich druhové členění. Hlavními položkami daňových příjmů jsou **daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů**, které v každém roce tvoří přibližně polovinu všech daňových příjmů. V pořadí druhé nejvyšší příjmy jsou vykazovány z **daní ze zboží a služeb**, kam patří i daň z přidané hodnoty. Dalšími položkami daňových příjmů jsou **daně a poplatky**, kam se dále řadí poplatky v oblasti životního prostředí, místní poplatky, správní poplatky a daně a jiná plná peněžítá plnění v oblasti hazardních her. Poslední oblast daňových příjmů představují příjmy z **majetkových daní**.

Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů se průměrně pohybují okolo 37 000 000 Kč, nejnížší však byly v roce 2012, konkrétně 24 390 000 Kč, a nejvyšší v roce 2019, a to 47 057 000 Kč. Největší podíl na daních z příjmů mají pravidelně příjmy z daní právnických osob. Velký nárůst oproti předcházejícímu roku byl zaznamenán u daní z příjmů v roce 2013. Tento výrazný nárůst je zapříčiněn změnou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

Daň ze zboží a služeb je představována daní z přidané hodnoty, jež každým rokem ve zvoleném období roste. Během sledovaného období se její příjem téměř zdvojnásobil ze 17 190 000 Kč v roce 2012 na 35 821 000 Kč v roce 2019. Meziroční propad téměř o 7 650 000 Kč nastal v roce 2015 u daní z příjmů PO, kdy ostatní daňové příjmy zůstaly téměř na stejné úrovni jako v roce 2014. První z větších meziročních nárůstu nastal v roce 2013, kdy nárůst činil necelých 6 000 000 Kč. V následujících letech se výše z daní ze zboží a služeb zvyšovala pouze mírným tempem a další razantnější nárůst město zaznamenalo až v roce 2018, kdy činil necelých 5 000 000 Kč

Výše **daní a poplatků** se odvíjí především od výše místních poplatků, které představují největší podíl. Nasledují daně a poplatky v oblasti hazardních her a správní poplatky tvořící většinou minimální část. Obecně daně a poplatky tvoří jen malou část na celkových daňových příjmech, ještě menší podíl ale představují **majetkové daně**, kde je zahrnuta daň z nemovitosti, která se během celého období prakticky nezměnila. Jedinou výraznější sumu za oblast daní a poplatků město zaznamenalo v roce 2017. Zároveň se v tomto jediném roce příjmy za tuto oblast přehloupily přes hranici 10 000 000 Kč, přesněji 10 574 000 Kč. Mezi tyto příjmy se řadí poplatky v oblasti životního prostředí, ostatní odvody z vybraných činností a služeb, správní poplatky a místní poplatky, které dále zahrnují poplatek za psa, za užívání veřejného prostranství a hlavně poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Tabulka 5: Daňové příjmy (v tis. Kč)

DAŇOVÉ PŘÍJMY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
daně z příjmů, zisku, kapitál. výnosů	24 390	36 675	40 185	33 105	37 586	40 250	42 490	47 057
daně ze zboží a služeb	17 190	23 092	24 560	24 769	25 764	29 015	34 480	35 821
daně a poplatky	6 768	8 489	7 910	8 127	9 070	10 574	9 422	8 989
majetkové daně	3 725	3 693	3 688	3 593	3 622	3 702	3 672	3 660
CELKEM	52 073	71 949	76 343	69 594	76 042	83 541	90 064	95 527

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Nedaňové příjmy a jejich konkrétnější skladbu popisuje tabulka č. 6. Podle uvedených dat se celkové nedaňové příjmy pohybují během všech osmi let okolo 42 000 000 Kč. Největší příjem z nedaňových příjmů plynul do rozpočtu obce v roce 2012, ve výši 45 071 000 Kč. Největší měrou se na této částce podílely příjmy z vlastní činnosti.

Základní členění nedaňových příjmů obsahuje **příjmy z vlastní činnosti**, dále **přijaté sankční platby a vratky transferů** a **ostatní nedaňové příjmy**.

Je patrné, že každoročně tvoří největší část **příjmy z vlastní činnosti**. Do příjmů z vlastní činnosti spadají příjmy z poskytování služeb a výrobků, z prodeje zboží, z pronájmu majetku, a dále výnosy z finančního majetku. Během sledovaného období se tyto příjmy pohybují okolo 40 000 000 Kč, přičemž hodnoty nejsou v průběhu let výrazně odlišné. Největší propad u příjmů z vlastní činnosti nastal v roce 2014, kdy nastal meziroční pokles o necelé 4 000 000 Kč. Na vině byla přímá souvislost s prodejem bytů, neboť prodejem bytových jednotek vznikají samostatná společenství vlastníků bytových jednotek a tím příjem za nájem a služby u bytového hospodářství klesá, protože vlastníci si byty spravují sami. Naopak jeden z největších meziročních nárůstů byl v roce 2016. V tomto roce město inkasovalo vyšší příjmy z nájmu, které u vodohospodářského majetku činilo 2 280 000 Kč.

Druhou podskupinu nedaňových příjmů tvoří **přijaté sankční platby a vratky transferů**. Výše těchto příjmů se na celkových nedaňových příjmech podílejí nejmenší měrou. Nejvíce se však podílely v roce 2016, kdy byly městu vráceny velké nevyužité transfery v hodnotě 1 270 000 Kč. Nejmenší přísun do městského rozpočtu za tuto oblast město zaznamenalo v roce 2017, kdy získalo 125 000 Kč.

Další částí nedaňových příjmů jsou **ostatní nedaňové příjmy**, do nichž jsou zahrnuty přijaté neinvestiční dary, nekapitálové příspěvky, příjmy z nekapitálového majetku a přijaté pojistné náhrady. Tato část nedaňových příjmů představuje také jen nepatrný podíl na celkových nedaňových příjmech, a to průměrně okolo 1 000 000 Kč. Nejvíce to bylo opět v roce 2016. Důvodem nejvyšších příjmů v této oblasti za celé sledované období, tedy necelé 2 000 000 Kč, bylo získání sumy 1 895 000 Kč za přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady.

Tabulka 6: Nedaňové příjmy (v tis. Kč)

NEDAŇOVÉ PŘÍJMY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
příjmy z vlastní činnosti	43 521	41 458	37 644	39 755	41 330	42 742	40 779	41 731
přijaté sankční platby a vratky transferů	378	238	215	172	1 479	125	191	163
ostatní nedaňové příjmy	1 172	1 127	1 284	1 334	1 911	894	990	1 447
CELKEM	45 071	42 823	39 143	41 261	44 720	43 761	41 960	43 341

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Horizontální analýza příjmů

Součástí horizontální analýzy příjmů jsou dva indexy. Prvním, z nichž je řetězový index a druhým je bazický index. Horizontální analýza zkoumá rozdíly mezi jednotlivými lety, vždy u stejných položek.

Řetězový index příjmů

V tabulce č. 7 je uveden řetězový index příjmů. Řetězový index interpretuje změnu, která nastala oproti předcházejícímu období. Pro daňové a nedaňové příjmy je k dispozici i konkrétnější popis jejich složek, protože tyto dvě složky představují nejvýznamnější část příjmů města. Pro výpočet řetězového indexu byl použit vzorec č. 1, uvedený v metodice na začátku práce.

Tabulka 7: Řetězový index příjmů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	x	138,17	106,11	91,16	109,27	109,86	107,81	106,07
▫ daně z příjmů, zisku a kapitál. výnosů	x	150,37	109,57	82,38	113,54	107,09	105,57	110,75
▫ daně ze zboží a služeb	x	134,33	106,36	100,85	104,02	112,62	118,84	103,89
▫ daně a poplatky	x	125,43	93,18	102,74	111,60	116,58	89,11	95,40
▫ majetkové daně	x	99,14	99,86	97,42	100,81	102,21	99,19	99,67
Nedaňové příjmy	x	95,01	91,41	105,41	108,38	97,86	95,88	103,29
▫ příjmy z vlastní činnosti	x	95,26	90,80	105,61	103,96	103,42	95,41	102,33
▫ přijaté sankční plat. a vratky transferů	x	62,96	90,34	80,00	859,88	8,45	152,80	85,34
▫ ostatní ned. příjmy	x	96,16	113,93	103,89	143,25	46,78	110,74	146,16
Kapitálové příjmy	x	193,49	25,27	92,06	121,81	79,43	112,33	49,24
Přijaté transfery	x	129,53	65,51	158,52	50,23	106,33	223,65	197,58
CELKEM	x	129,32	82,31	100,14	103,13	103,72	110,82	112,63

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Velký nárůst v roce 2013, v podobě nárůstu 50 % oproti předcházejícímu roku, byl zaznamenán u daní z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které činily 36 675 000 Kč. Pro srovnání v roce 2012 daň činila 24 390 000 Kč.

Důvodem byly především již výše zmíněné změny zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, kde se změnila konstrukce daně z příjmu fyzických a právnických osob. V roce 2012 do rozpočtu obce plynulo 21,4 % výnosu daně, a následující rok to bylo už 23,58 %. Tento nárůst měl samozřejmě vliv na zvýšení celkových **daňových příjmů**. Další vliv na nárůst daňových příjmů v roce 2013 měly daně ze zboží a služeb, jež zaznamenaly nárůst 34 % proti roku 2012, a také daně a poplatky, které se navýšily o 25 %. Menší propad nastal v roce 2015, kdy město inkasovalo na daňových příjmech méně než v předchozím roce. Na vině byly daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Na propadu daně z příjmů se podílí skutečnost, že byly prodány bytové jednotky na sídlišti Na Libuši a tím pádem město inkasovalo méně za daně u PO za obec. Žádné další výraznější změny u daňových příjmů nenastaly.

Ani v oblasti **nedaňových příjmů** nebyla během osmiletého období, až na jeden případ, patrná žádná velká změna. Jedinou velkou výjimkou se stak rok 2016, kdy nastal obrovský nárůst, až na 860 %, v položce přijaté sankční platby a vratky transferů. Městu se v tom roce vrátily nevyužité finanční prostředky ve výši 1 270 000 Kč, čímž byl zapříčiněn veliký skok z původních 172 000 Kč v roce 2015 na 1 479 000 Kč v roce 2016. Větší nárůst, v podobě více než 43 %, zaznamenaly ostatní nedaňové příjmy v roce 2016, které činily 1 911 000 Kč. Důvodem takto značného nárůstu byly přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady na různé oblasti, například požární ochranu, veřejné osvětlení, bytové hospodářství, pohřebnictví a bezpečnost a veřejný pořádek. Veliký propad u přijatých sankčních plateb a vratek transferů nastal logicky rok po roce 2016, tj. v roce 2017, kdy se výše přijatých sankčních plateb a vratek transferů vrátila na svou obvyklou výši okolo 200 000 Kč. V roce 2017 byla tato hodnota dokonce nejmenší za celé sledované období, a to pouze 125 000 Kč. Protože částky za přijaté sankční platby a vratky transferů se během celého období nachází na velmi nízké úrovni, každá jejich změna vyvolá významnou změnu indexu. Důkazem toho může být rok 2018, kdy město v této oblasti inkasovalo pouze o 66 000 Kč více než předchozí rok, avšak řetězový index dosáhl hodnoty 153 %. Ostatní nedaňové příjmy dosáhly nejvyšší hodnoty řetězového indexu v roce 2019, konkrétně 146,16 %, což byl více než 46% nárůst oproti předcházejícímu roku. Zároveň se jednalo o rok, kdy byly příjmy za tuto oblast největší během celého sledovaného období. Naopak nejnižší hodnota indexu byla zaznamenána v roce 2017, kdy byla pouhých 46 %. Šlo tak i o nejmenší částku za ostatní nedaňové příjmy, které město během celého období inkasovalo.

Jeden z největších nárůstů oproti předcházejícímu roku u **kapitálových příjmů** v celém sledovaném období nastal v roce 2013 a činil 93 %. Příčinou takto výrazného nárůstu byla položka příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, konkrétně z ostatních nemovitostí. Důvodem byla oblast bytového hospodářství a prodej bytových jednotek, ve které bylo vykázáno 32 340 000 Kč. Touto skutečností je ovlivněna i hodnota řetězového indexu v následujícím roce, která je proti předchozímu roku značně menší. Další výraznější změnou kapitálových výdajů bylo v roce 2016 jejich navýšení o 22 % na 9 249 531 Kč, kdy důvodem byl opět vyšší prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši v Bechyni. Za nárůst kapitálových příjmů v roce 2018 na 8 253 000 Kč opět mohl zvýšený prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši. Nejméně kapitálových příjmů plynulo do rozpočtu v roce 2014 v částce 8 249 000 Kč. Výše kapitálových příjmů je během celého období nejméně ovlivněna počtem prodaných bytových jednotek, který se každým rokem mění a způsobují tak časté výkyvy v položce kapitálových příjmů.

V roce 2015 narostly **přijaté transfery** o 58 %, když město obdrželo 14 839 473 Kč. V této sumě bylo zahrnuto několik menších dotací, mezi nimiž byla například dotace na zateplení MŠ Jahůdka v Bechyni v částce 3 740 640 Kč nebo konsolidace a virtualizace datového centra Městského úřadu Bechyně částkou přes 2 000 000 Kč. Další dotace plynula pro poskytovatele sociálních služeb, kteří obdrželi transfer od Jihočeského kraje necelých 500 000 Kč. Největší meziroční nárůst o 123 % u přijatých transferů nastal v roce 2018. Přijaté transfery totiž v roce 2018 činily více než dvojnásobek oproti předcházejícímu roku. Největší transfer v roce 2018 byl přijat na projekt Velkokapacitní cisterny pro SDH Bechyně, jehož výše činila 6 232 710 Kč. Další z mnoha dotací roku 2018 plynula na náklady spojené s lékařskými a pohotovostními službami pro Zdravotní středisko Bechyně, jež obdrželo sumu 857 000 Kč. Město přijalo další finanční prostředky v hodnotě 489 937 Kč od Ministerstva životního prostředí na projekt Systém odděleného sběru, dále od stejného ministerstva obdrželo 1 120 363 Kč na projekt Sběrný dvůr Bechyně, v neposlední řadě ministerstvo zaslalo prostředky ve výši 1 155 405 Kč na Intenzifikaci ČOV a dostavbu kanalizace v Bechyni. I v následujícím roce 2019 pokračovala velká investiční akce Intenzifikace ČOV a dostavba kanalizace, na kterou město obdrželo významné peněžní prostředky.

Bazický index příjmů

Bazický index hodnotí výši příjmů oproti základnímu období. V tabulce č. 8 byl zvolen jako základní rok první rok ze sledovaného období, kterým je rok 2012. K výpočtu bazického indexu slouží vzorec č. 2 umístěný v metodické části práce.

Tabulka 8: Bazický index příjmů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	100,00	138,17	146,61	133,65	146,03	160,43	172,96	183,45
▫ daně z příjmů, zisku a kapitál. výnosů	100,00	150,37	164,76	135,73	154,10	165,03	174,21	192,94
▫ daně ze zboží a služeb	100,00	134,33	142,87	144,09	149,88	168,79	200,58	208,38
▫ daně a poplatky	100,00	125,43	116,87	120,08	134,01	156,24	139,21	132,82
▫ majetkové daně	100,00	99,14	99,01	96,46	97,23	99,38	98,58	98,26
Nedaňové příjmy	100,00	95,01	86,85	91,55	99,22	97,09	93,10	96,16
▫ příjmy z vlastní činnosti	100,00	95,26	86,50	91,35	94,97	98,21	93,70	95,89
▫ přijaté sankční plat. a vratky transferů	100,00	62,96	56,88	45,50	391,27	33,07	50,53	43,12
▫ ostatní ned. příjmy	100,00	96,16	109,56	113,82	163,05	76,28	84,47	123,46
Kapitálové příjmy	100,00	193,49	48,89	45,01	54,83	43,55	48,92	24,09
Přijaté transfery	100,00	129,53	84,86	134,52	67,56	71,84	160,67	317,46
CELKEM	100,00	129,32	106,44	106,59	109,93	114,02	126,35	142,31

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Až na jednu výjimku lze pozorovat celkově rostoucí trend u celkových **daňových příjmů**. Zmíněnou výjimkou se stal rok 2015, kdy příjmy dosáhly v pořadí druhé nejnižší částky. První nejnižší byl základní rok, tj. 2012. Na této změně se podílely nižší inkasované částky za daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů a také majetkové daně, které byly nižší než v prvním roce. I zde ale platí, že majetkové daně představují jen malý podíl na celkové hodnotě vybraných daňových příjmů. Výrazně rostoucí trend je pozorován u daní ze zboží a služeb, kam patří daň z přidané hodnoty. Inkasované částky za daně ze zboží a služeb v posledním roce dosáhly více než dvojnásobku v porovnání se základním obdobím.

Nejvýraznější nárůst v oblasti daní a poplatků byl zaznamenán v roce 2017. Hodnota bazického indexu tam dosáhla na 156 %, přičemž největší měrou se na ní podílely místní poplatky, a to konkrétně poplatky za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy a třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, které tvořily 3 104 000 Kč z celkových inkasovaných 4 542 000 Kč za daně a poplatky. Za celé období se téměř nijak nezměnily majetkové daně, zahrnující daň z nemovitých věcí. Výše těchto příjmů se pohybuje okolo 3 600 000 Kč a trend má mírně klesající.

V oblasti celkových **nedaňových příjmů** nedocházelo k výraznějším změnám, protože jejich výše se během celého období pohybuje okolo 42 000 000 Kč. Celkově ale příjem z nich mírně poklesl. Nejvyšších nedaňových příjmů dosáhlo město v základním období, tj. v roce 2012. Hlavní část nedaňových příjmů představují příjmy z vlastní činnosti, a to především příjmy z pronájmu majetku, které například v roce 2012, kdy dosáhly největší inkasované sumy, činily 24 819 000 Kč z celkových 45 070 000 Kč nedaňových příjmů. Nejvíce proměnlivou je položka obsahující přijaté sakční platby a vratky transferů. V této oblasti se hodnoty často mění v závislosti na hodnotě vrácených transferů, které nebyly vyčerpány. Nejvíce se vrátilo v roce 2016, což zapříčinilo nárůst v této položce na 391 %. Naopak nejméně se vrátilo v roce následujícím, tedy v roce 2017. Ostatní nedaňové příjmy byly o 63 % vyšší v roce 2016 než v prvním sledovaném období, kdy město přijalo velké nekapitálové příspěvky do mnoha oblastí města.

Kapitálové příjmy vykazují vysoce proměnlivý charakter. Roku 2013 zaznamenaly 93% nárůst oproti předcházejícímu roku. Za takto velkou změnu mohl prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši v utržené hodnotě 32 290 000 Kč. Nejmenší sumu kapitálových výdajů město zaznamenalo v roce 2019. Ve všech letech město vykazuje příjmy za prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši. Každý rok se jedná o různou výši, která závisí na počtu prodaných jednotek. Největší počet prodaných bytových jednotek ve městě byl v roce 2013 a druhý největší počet byl v roce 2012.

I položka **přijaté transfery** dosahuje velice proměnlivých částek v jednotlivých letech. Je to dáno především tím, jaký projekt nebo akci chce město v daném roce financovat a zda a v jaké výši obdrží transfery, ať už z rozpočtu státu nebo kraje. Největší transfery město přijalo v roce 2019, a to především od státu. Výsledkem byl nárůst o 217 % proti prvnímu roku ze sledovaného období. Velký transfer v roce 2019 plynul do rozpočtu pro Kulturní středisko města Bechyně ve výši 6 830 000 Kč.

Ze státního rozpočtu město obdrželo v roce 2019 prostředky v hodnotě 1 124 956 Kč pro Základní školu Bechyně. Větší počet dotací, ač v menších částkách, obrželo město pro Služby města Bechyně, například dům s pečovatelskou službou. Jedním z přijatých neinvestičních transferů byly prostředky ve výši 857 000 Kč pro Zdravotní středisko Bechyně, nebo také 739 000 Kč pro dům s pečovatelskou službou. V roce 2018 město pomocí transferů od státního rozpočtu zafinancovalo například velkokapacitní cisternu pro SDH Bechyně, na kterou obrželo 6 232 710 Kč. I v tomto roce město přijalo několik finančních prostředků pro základní školy, například z Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání. Během zvoleného období město přijalo nejméně transferů v roce 2016.

Vertikální analýza příjmů

Cílem vertikální analýzy je interpretovat, jak velký podíl mají jednotlivé složky příjmů na jejich celkové výši. Výsledky vertikální analýzy, vypočtené podle vzorce č. 3 z metodiky, jsou zobrazeny v tabulce č. 9. Je zde uvedeno i zastoupení jednotlivých položek daňových i nedaňových příjmů na daňových či nedaňových příjmech celkově. Zároveň jsou vypočteny podíly daňových, nedaňových, kapitálových příjmů a přijatých transferů na příjmech celkových.

Tabulka 9: Vertikální analýza příjmů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Daňové příjmy	41,64	44,49	57,36	52,21	55,32	58,59	57,00	53,68
• daně z příjmů, zisku a kapitál. výnosů	46,84	50,97	52,64	47,57	49,43	48,18	47,18	49,26
• daně ze zboží a služeb	33,01	32,09	32,17	35,59	33,88	34,73	38,28	37,50
• daně a poplatky	13,00	11,80	10,36	11,68	11,93	12,66	10,46	9,41
• majetkové daně	7,15	5,13	4,83	5,16	4,76	4,43	4,08	3,83
Nedaňové příjmy	36,04	26,48	29,41	30,96	32,53	30,69	26,56	24,36
• příjmy z vlastní činnosti	96,56	96,81	96,17	96,35	92,42	97,67	97,19	96,29
• přijaté sankční plat. a vratky transferů	0,84	0,56	0,55	0,42	3,31	0,29	0,46	0,38
• ostatní ned. příjmy	2,60	2,63	3,28	3,23	4,27	2,04	2,36	3,34
Kapitálové příjmy	13,49	20,19	6,20	5,70	6,73	5,15	5,22	2,28
Přijaté transfery	8,82	8,84	7,03	11,13	5,42	5,56	11,22	19,68
CELKEM PŘÍJMY	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že největší měrou se na celkových příjmech podílejí příjmy daňové, které hned v šesti letech překračují výši 50 % všech příjmů. Nejmenší podíl na celkových příjmech měly daňové příjmy v roce 2012, což bylo zapříčiněno větším podílem nedaňových příjmů. Největší část daňových příjmů na celkových příjmech město vykázalo v roce 2017. Byl to podíl 58 % s částkou 90 064 000 Kč z celkových výdajů čítajících 158 002 000 Kč. Po daňových příjmech se na celkových příjmech nejvíce podílejí příjmy nedaňové, jež se pohybují okolo 30 % všech příjmů. Zbylé dvě složky jsou proměnlivé a jejich zastoupení se každoročně mění.

Největší zastoupení v **daňových příjmech** mají daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, které se vždy pohybují okolo poloviny daňových příjmů a jejichž procentuální zastoupení se během sledovaného období nijak výrazně nezměnilo. Druhý největší podíl na daňových příjmech tvoří daně ze zboží a služeb. Výše těchto příjmů činí 32–38% podíl na celkových daňových příjmech. Zásadní změny nenastávají ani u příjmů za daně a poplatky, které se povětšinou pohybují okolo 12 %. Největší zastoupení měly v roce 2012, avšak postupně se jejich podíl zmenšil a v posledním roce činil 9,41 %. Mírně proměnlivé jsou příjmy z majetkových daní, které byly nejvyšší v roce 2012, kdy tvořily 7,15 % daňových příjmů. S každým přibývajícím rokem dochází k mírnému poklesu podílu majetkových daní na nedaňových příjmech.

Nedaňové příjmy tvoří zhruba 30 % celkových příjmů. Největší zastoupení měly v roce 2012, konkrétně 36 %, v částce 45 070 000 Kč, což bylo především na úkor daňových příjmů, které v tom roce zaznamenaly nejmenší podíl daňových příjmů za celé sledované období. Pro porovnání, daňové příjmy činily 52 073 000 Kč, tedy jen o 7 milionů Kč více. Nejmenší zastoupení měly nedaňové příjmy v roce 2019, kdy představovaly 24 %. Jednoznačně hlavní podíl na nedaňových příjmech mají příjmy z vlastní činnosti, kam patří příjmy za poskytování služeb, výrobků, z prodeje zboží z pronájmu majetku a výnosy z finančního majetku, které tvoří více než 92 % nedaňových příjmů. Největší zastoupení měly v roce 2017, kdy jejich podíl činil 97,67 %. Ostatní dvě složky se na sumě nedaňových příjmů podílejí jen nepatrně. Nejméně však přijaté sankční platby a vratky transferů, které překročily podíl 1 % pouze v jednom případě, a to v roce 2016, kdy důvodem bylo navrácení poskytnutých transferů. Ostatní nedaňové příjmy zahrnující přijaté investiční dary, nekapitálové příspěvky a náhrady a další jinde nezařazené nedaňové příjmy, které představují pouhé 2–4 % nedaňových příjmů.

Kapitálové příjmy mají proměnlivé procentuální zastoupení během všech sledovaných let. Po většinu období představující zastoupení okolo 6 %, výjimkou jsou dva první roky. V roce 2012 kapitálové příjmy představovaly 13 % a v roce 2013 to bylo ještě více, přesněji 20 %. Důvodem takto velkého procentuálního zastoupení byl uskutečněný prodej nemovitostí v částce 32 340 000 Kč, opět se jednalo o prodej většího počtu bytových jednotek na sídlišti Na Libuši. V každém roce je výše kapitálových příjmů složena především z příjmů za prodej bytových jednotek a počet těchto prodaných jednotek pak ovlivňuje celkovou výši kapitálových příjmů.

Mění se charakter má i podíl **přijatých transferů** na celkových příjmech. Nejméně se přijaté transfery podílely na daňových příjmech v roce 2016, konkrétně 5,42 %, tedy sumou 7 452 000 Kč. Opakem byl rok 2019, kdy transfery představovaly až necelých 20 %. Město v tomto roce obdrželo velký počet dotací, včetně té největší pro Kulturní středisko města Bechyně. Celková suma obdržených transferů v roce 2019 činila 35 019 000 Kč.

U žádné jednotlivé kategorie nelze konstatovat, že by měla celkově rostoucí nebo klesající podíl na celkových příjmech. Daňové a nedaňové příjmy se během období pohybují na přibližně stejném podílu. Proměnlivý podíl na celkových příjmech vykazují položky kapitálových příjmů a přijatých transferů.

4.2.3 Analýza výdajů

Z hlediska druhového se výdaje rozpočtu obce člení na běžné a kapitálové. Jejich výše jsou uvedeny v tabulce č. 10. Převážnou část všech výdajů v průběhu celého sledovaného období představují výdaje běžné neboli neinvestiční, kam patří výdaje na platy, neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery soukromoprávním i veřejnoprávním subjektům či obyvatelům, výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu a další neinvestiční výdaje. Druhou část tvoří kapitálové neboli investiční výdaje, kam se řadí výdaje na investiční nákupy a investiční transfery.

Během zvoleného období dosáhlo město nejnižších **celkových výdajů** v roce 2012, konkrétně 113 871 000 Kč, naopak největší výdaje ve výši 194 360 000 Kč město vynaložilo v roce 2019. Lze konstatovat, že se celkové výdaje v průběhu let během sledovaného období, až na výjimky, vždy zvyšují. Průměrná výše celkových výdajů se pohybuje okolo 138 000 000 Kč.

V roce 2012 město mělo zároveň nejnižší **běžné výdaje** v celém období, když vynaložilo 89 779 000 Kč. Jen ve třech případech se běžné výdaje pohybovaly pod hranicí 100 000 000 Kč.

V následujícím roce došlo k nejvýraznějšímu navýšení běžných výdajů o 12 900 000 Kč. Největší nárůst zaznamenala položka silnice a ostatní záležitosti pozemních komunikací, ochrana obyvatelstva a ostatní záležitosti civilní připravenosti na krizové stavy. Hlavním důvodem byla ničivá povodeň, která Bechyni zasáhla.

Nejméně **kapitálových výdajů** obec musela vynaložit v roce 2014 v hodnotě 17 661 000 Kč, což je oproti největším kapitálovým výdajům v roce 2019, které činily 74 584 000 Kč, velký rozdíl. V roce 2014 došlo k výraznému meziročnímu poklesu kapitálových výdajů o 8 964 000 Kč. Jedním z důvodů výrazných změn bylo dokončení velké investiční akce Rekonstrukce náměstí T.G. Masaryka a okolí, jež probíhala ve třech etapách do roku 2013. Fotografie aktuální i původní podoby náměstí je umístěna v příloze D. Rok 2014 byl rokem s velkými běžnými výdaji 107 800 000 Kč, tudíž obec v celkovém součtu všech výdajů dosáhla částky 125 461 000 Kč. Mezi největší běžné výdaje v roce 2014 patří prostředky na provoz pro základní školy, na něž město vynaložilo 11 224 327 Kč. Na obou základních školách došlo k výměně oken a na jedné se navíc natírala nová fasáda. Na správu a údržbu bytového fondu bylo vyčleněno ještě více prostředků, konkrétně 30 569 164 Kč. Největší položku představovala oprava zateplení na sídlišti Obránců míru.

Největší **běžné i kapitálové výdaje** obec vynaložila v roce 2019. Toho roku byly uskutečněny velké investice do dlouhodobého majetku, a to především dokončení akce Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni sumou přes 60 000 000 Kč. To se promítlo do oblasti kapitálových výdajů, kde byly celkové výdaje výrazně větší než v předchozích letech. V souhrnu mělo město velké výdaje na opravy a udržování silnic, komunální služby a územní rozvoj, zájmovou činnost v kultuře nebo také sportovní zařízení v obci. Další velká suma plynula na činnost místní správy. Významné obnosy z městského rozpočtu obdržela i řada příspěvkových organizací.

Tabulka 10: Skutečné výdaje z druhového hlediska (v tis. Kč)

VÝDAJE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
běžné výdaje	89 779	102 643	107 800	96 450	99 359	105 688	107 809	119 776
kapitálové výdaje	24 092	26 625	17 661	25 111	31 994	30 665	49 857	74 584
CELKEM	113 871	129 268	125 461	121 561	131 353	136 353	157 666	194 360

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Dalším pohledem na rozdělení výdajů je hledisko odvětvové, které, jak z názvu vyplývá, zahrnuje různá odvětví, v nichž se výdaje vynakládají. Tabulka č. 11 zobrazuje základní rozčlenění výdajů na jednotlivá odvětví a jejich konkrétní výše během celého sledovaného období, přičemž podrobnější členění se nachází v příloze E.

Tabulka 11: Skutečné výdaje z hlediska odvětvového (v tis. Kč)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zemědělství, lesnictví a rybníkářství	2 072	2 029	1 623	2 086	2 627	2 285	3 117	3 656
průmyslová a ostatní odvětví	10 747	14 983	17 575	18 778	34 100	33 689	36 653	90 715
služby pro obyvatelstvo	75 741	77 505	70 145	70 775	66 002	62 085	76 730	66 197
sociální věci a pol. zaměstnanosti	1 154	1 045	1 039	1 088	1 057	1 059	1 096	1 358
bezpečnost státu a právní ochrana	1 633	4 483	2 515	2 831	2 073	1 935	9 221	2 125
všeobecná veřejná správa a služby	22 524	29 223	32 564	26 003	25 494	35 300	30 849	30 309
CELKEM VÝDAJE	113 871	129 268	125 461	121 561	131 353	136 353	157 666	194 360

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Z uvedených hodnot v tabulce je zřejmé, že největší výdaje pocházejí z oblasti **služby pro obyvatelstvo**, kam jsou zahrnuty výdaje na bydlení, komunální služby, ochrany životního prostředí, výdaje v oblasti kultury, vzdělávání či sportu nebo zdravotnictví. Jejich výše se pohybuje v intervalu 62 000 000–77 500 000 Kč. Nejvíce prostředků vynaložila obec na služby pro obyvatelstvo v roce 2013. Oblast bytového hospodářství v témže roce vykázala 30 090 415 Kč, což bylo nejvíce prostředků za služby pro obyvatelstvo během celého období. Finance plynuly i do oblasti kultury v hodnotě více než 5 000 000 Kč nebo například i do zdravotnictví na provoz lékařské služby první pomoci. Naopak nejméně prostředků v odvětví služby pro obyvatelstvo Bechyně vynaložila v roce 2017, kdy částka činila 62 085 000 Kč.

Na **zemědělství, lesní hospodářství a rybníkářství** průměrně město vynakládá okolo 2 000 000 Kč. V roce 2019 Bechyně utratila nejvíce finančních prostředků, konkrétně 3 656 000 Kč. Většina těchto prostředků byla spotřebována v lesním hospodářství jako podpora činnosti bechyňských městských lesů. Pouze v jednom případě výdaje za tuto oblast nebyly větší než 2 000 000 Kč. Tím rokem byl rok 2014, jenž měl nejnížší výdaje, konkrétně v hodnotě 1 623 000 Kč.

V oblasti **průmyslové a ostatních odvětví** jsou zahrnuty výdaje za průmysl, stavebnictví, obchod a služby, dále doprava a vodní hospodářství. Výdaje v tomto odvětví vykazují proměnlivé, ale převážně rostoucí hodnoty vynaložených finančních prostředků. Nejmenší výdaje byly v roce 2012, a to 10 747 000 Kč, opakem byl rok 2019. Jediným rokem, kdy nenastal nárůst proti předcházejícímu roku, byl rok 2017. V roce 2019 město vynaložilo 90 715 000 Kč. Většina z této částky plynula do oblasti vodního hospodářství na opravy kanalizací, z nichž nejvýznamnější byla Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace a také oprava na Plechardu. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo v roce 2019, kdy byla výsledná suma výdajů téměř 2,5x větší než předchozí rok 2018.

Odvětví **sociálních věcí a politiky zaměstnanosti** v průběhu všech let dosahuje podobné výše výdajů. Největší výdaje činily 1 358 000 Kč v roce 2019. Nejméně v roce 2014, kdy činily 1 039 000 Kč. Nejedná se však o žádnou výraznou změnu v této oblasti.

Bezpečnost státu a právní ochrana zahrnuje především prostředky na bezpečnost a veřejný pořádek, dále civilní připravenost na krizové stavy a především požární ochrana. Na toto odvětví byla nejvýše vynaložena částka 9 221 000 Kč v roce 2018, kdy nastal výrazný nárůst oproti ostatním letům. Z této oblasti získala nejvíce finančních prostředků bezpečnost a veřejný pořádek, ve výši necelý 1 000 000 Kč. Zahrnuty jsou zde výdaje na platy městské policie, povinné odvody, ale i materiál a různé ochranné pomůcky. Dobrovolná část požární ochrany obržela 673 127 Kč. Tyto prostředky si rozdělily JSDH Bechyně, JSDH Senožaty a JSDH Hvozdany. Ještě v jednom roce město vykázalo výraznější výdaje v tomto odvětví. Tím rokem byl rok 2013. Na vině byla ničivá povodeň, jež město zasáhla a více financí tak bylo potřeba na odstranění vzniklých škod. Ve zbývajících letech se výše vynaložených finančních prostředků pohybuje okolo 2 000 000 Kč.

Položka **všeobecná veřejná správa a služby** zahrnuje především výdaje na státní moc, státní a územní samosprávu a politické strany, kam patří například vynaložené prostředky na volby. Další zahrnutou položkou jsou finanční operace a ostatní činnosti. Výdaje za veřejnou správu se pohybují v rozmezí 22 000 000–35 000 000 Kč, přičemž největší byly v roce 2017, kdy činily 35 300 000 Kč. Na činnosti místní správy v tom roce bylo vynaloženo 15 840 606 Kč, přičemž jsou zde zahrnuty například platy na zaměstnance v pracovním poměru, povinné pojistné na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění nebo nákup drobného hmotného majetku a také opravy. Nárůst výdajů byl spojen i s volbami do Parlamentu České republiky. Nejméně muselo město vynaložit v roce 2012, přesněji 22 524 000 Kč.

Horizontální analýza výdajů

Stejně tak jako v případě horizontální analýzy příjmů, jsou součástí horizontální analýzy výdajů také dva indexy – index řetězový a bazický. Oba indexy jsou vypočteny pro všechna odvětví výdajů za každý rok zvoleného období.

Řetězový index výdajů

Pomocí řetězového indexu je vyjádřena změna, která nastala oproti předcházejícímu roku. Porovnávají se vždy stejné položky vynaložených výdajů obce a jejich změny během jednoho roku. Konkrétní hodnoty řetězových indexů pro Bechyni jsou znázorněny v tabulce č. 12.

Tabulka 12: Řetězový index výdajů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zemědělství, lesnictví a rybnářství	x	97,92	79,99	128,53	125,93	86,98	136,41	117,29
průmyslová a ostatní odvětví	x	139,42	117,30	106,84	181,60	98,79	108,80	247,50
služby pro obyvatelstvo	x	102,33	90,50	100,90	93,26	94,07	123,59	86,27
sociální věci a politika zaměstnanosti	x	90,55	99,43	104,72	97,15	100,19	103,49	123,91
bezpečnost státu a právní ochrana	x	274,53	56,10	112,56	73,23	93,34	476,54	23,05
všeobecná veřejná správa a služby	x	129,74	111,43	79,85	98,04	138,46	87,39	98,25
CELKEM	x	113,52	97,05	96,89	108,06	103,81	115,63	123,27

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Z porovnání **celkových výdajů** je patrné, že nenastaly během let žádné výrazné změny. K největšímu meziročnímu nárůstu došlo v roce 2019, kdy se výdaje zvýšily o 23 %. Největší podíl na tom měla část průmyslu a ostatních odvětví. Jenom ve dvou případech došlo k meziročnímu poklesu, konkrétně v roce 2014 a 2015.

Nejvýraznější změna proběhla v roce 2018 ve výdajích na **bezpečnost státu a právní ochranu**. V této oblasti bylo v roce 2018 vynaloženo 476 %, což byl v porovnání s předchozím rokem téměř pětinasobek. Za takhle velký nárůst mohly především výdaje na požární ochranu, konkrétně na dobrovolnou část. Prostředky obdržely jednotky sborů dobrovolných hasičů Bechyně, Senožaty a Hvožd'any. Patří sem především finance na jejich provoz, drobný materiál, ochranné pomůcky a oděvy, lékařské prohlídky, revize, elektrické energie, školení, STK, zákonné odvody, nebo třeba i na opravy a údržby hasičské techniky.

I v roce 2013 toto odvětví zaznamenalo výraznější nárůst, přesněji o 174 % více než v prvním sledovaném roce. Výdaje v hodnotě 1 961 444 Kč se použily na civilní připravenost na krizové stavy v souvislosti s červnovou povodní, jež zasáhla město. Za nízké hodnoty indexu v roce 2014 a 2019 mohou především mimořádné nákladné, již výše zmíněné, roky, které jim předcházely.

Další velká změna u výdajů nastala v roce 2019 v **odvětví průmyslu**, kde dosáhla hodnota indexu na 247 %. Na tuto změnu měly vliv výdaje na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly. Jen v této oblasti město vynaložilo téměř 80 000 000 Kč. V odvětví průmyslu nastala i v roce 2016 výraznější změna oproti předcházejícímu roku, v podobě nárůstu o 81 %. Finance město vynaložilo na dopravu a opravu komunikací, přičemž jenom na silnice se spotřebovalo 5 473 810 Kč. K dalším větším meziročním změnám během zvoleného období nedošlo.

V odvětví **zemědělství, lesnictví a rybářství** proběhla největší změna v roce 2018, kdy došlo k nárůstu o 36 %. Příčinou byly prostředky plynoucí na podporu ostatních produkčních činností v sumě 3 014 239 Kč. Nejvíce plynulo konkrétně na práci v lese, těžbu dřeva a platy zaměstnanců. Další větší nárůst proběhl v roce 2015, kdy také plynuly vyšší finance na podporu produkčních činností v lesním hospodářství.

Služby pro obyvatelstvo je jedno z odvětví, kde nejsou patrné výrazné změny. Největší změnou je rok 2018, kdy nastal nárůst o 23 %. Vyšší výdaje mělo město na kulturu, kde například došlo k obnovám místních kulturních památek, a také v části bydlení a komunálních služeb. Protože se město dlouhodobě snaží odprodávat bytové jednotky na sídlišti Na Libuši, investuje do jejich rekonstrukcí, jako jsou například výměny oken a další související práce.

Stejně tak, jako v předchozím odvětví, i výdaje na **sociální věci a politiku státu** se meziročně výrazněji nemění. Opět největší navýšení, které nastalo, je o 23 %, tentokrát ale v roce 2019. Jedná se však pouze o nárůst o 262 000 Kč proti roku 2018. Většina těchto výdajů plynula na služby osobní asistence a pečovatelské služby.

Posledním odvětvím je **všeobecná veřejná správa a služby**, v němž došlo k nejvyššímu nárůstu v roce 2017. Konkrétní nárůst byl 38%, a významně se na něm podílely výdaje na činnost místní správy. Největší položku pravidelně představují platy zaměstnanců a pojistné, přičemž v roce 2017 navíc došlo k opravám obřadní síně, fasády radnice a výměny oken u kanceláří. Na všechny opravy bylo vynaloženo 1 769 282 Kč.

Bazický index výdajů

V tabulce č. 13 se nachází bazický index, který interpretuje změny jednotlivých položek proti základnímu období. Základním obdobím byl i v případě výdajů zvolen rok 2012. Největší nárůst celkových výdajů za celé období nastal v roce 2019, kdy jejich změna činila 70 % proti prvnímu roku.

Tabulka 13: Bazický index výdajů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zemědělství, lesnictví a rybářství	100	97,92	78,33	100,68	126,79	110,28	150,43	176,45
průmyslová a ostatní odvětví	100	139,42	163,53	174,73	317,30	313,47	341,05	844,10
služby pro obyvatelstvo	100	102,33	92,61	93,44	87,14	81,97	101,31	87,40
sociální věci a politika zaměstnanosti	100	90,55	90,03	94,28	91,59	91,77	94,97	117,68
bezpečnost státu a právní ochrana	100	274,53	154,01	173,36	126,94	118,49	564,67	130,13
všeobecná veřejná správa a služby	100	129,74	144,57	115,45	113,19	156,72	136,96	134,56
CELKEM	100	113,52	110,18	106,75	115,35	119,74	138,46	170,68

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Podle hodnot z vypočtených indexů je zřejmé, že se všechny hodnoty často liší. Jedním z nejméně proměnlivých je odvětví obsahující výdaje na **sociální věci a politiku zaměstnanosti**. Výdaje v této oblasti dosáhly největšího nárůstu v roce 2019, což byla změna o 17 % proti základnímu období. Na této změně se nejvíce podílely výdaje v hodnotě 1 500 000 Kč pro pečovatelskou službu, služby a energie v domě s pečovatelskou službou.

Výraznější změny vykazuje **zemědělství, lesnictví a rybářství**. Ta největší opět nastala v roce 2019. Na činnost bechyňských městských lesů totiž město vynaložilo více než 3 500 000 Kč. Už jenom tento jeden výdaj byl téměř dvojnásobný proti celkovým výdajům v oblasti tohoto odvětví v prvním roce.

Nejprudší nárůst vykazuje **průmysl a ostatní odvětví**, kde od roku 2016 byly změny téměř trojnásobné, a v roce 2019 dokonce osminásobné. Z původních výdajů v hodnotě 10 000 000 Kč v prvním roce se v tomto odvětví výdaje vyhouply až na 90 000 000 Kč v posledním sledovaném roce. V roce 2016 měly na nárůst vliv zvýšené výdaje v oblasti dopravy.

Na opravy silnic bylo vynaloženo téměř 5 000 000 Kč. Další prostředky byly použity na opravy a budování chodníků. I v následujících dvou letech se hojně financovaly opravy silnic. Roku 2019 se spotřebovalo velké množství finančních prostředků ve vodním hospodářství. Jednoznačně nejnákladnější záležitostí byly opravy kanalizací, jmenovitě to byla akce Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni, která stála více než 60 000 000 Kč.

Hodnoty vynaložených částek v **oblasti služby pro obyvatelstvo** nevykazují žádné výrazné změny, lze konstatovat, že celkově se drží na podobné úrovni. Největší hodnota bazického indexu byla zaznamenána v roce 2013, kdy byla 102 %, tudíž nejde o žádný výrazný nárůst.

Další měnící se oblastí jsou výdaje na **bezpečnost státu a právní ochranu**, první z větších změn nastala v roce 2013, kdy město uskutečnilo velké výdaje do oblasti civilní připravenosti na krizové stavy, to byla hodnota indexu na 274 %. Ještě výraznější rozdíl v porovnání s prvním rokem nastal v roce 2018, kdy se hodnota vyšplhala na 564 %. Finance plynuly především do skupiny požární ochrany, na dobrovolnou část bylo vynaloženo 8 124 000 Kč.

Všeobecná veřejná správa zaznamenala více než 56% nárůst v roce 2017. Největší výdaje, více než 15 000 000 Kč putovaly na činnost místní správy, kde se rozdělily na platy zaměstnanců, pojistné na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění, různé opravy atp.

Vertikální analýza výdajů

Vertikální analýza výdajů vypovídá o podílu jednotlivých částí na celku. V tabulce č. 14 jsou uvedeny jednotlivé složky výdajů z hlediska odvětvového na celkových výdajích. Z vypočtených hodnot je patrná struktura výdajů.

Největší podíl mají téměř každoročně výdaje na **služby pro obyvatelstvo**, které tvoří přibližně polovinu všech výdajů. Nejvíce to bylo v roce 2012, kdy to bylo 66 %, nejmenší podíl na služby pro obyvatelstvo vynaložilo město v roce 2019, konkrétně 34 % veškerých výdajů. Podíl tohoto odvětví časem klesá.

Další odvětví s velkými výdaji je **všeobecná veřejná správa a služby**. Průměrně se jejich podíl pohybuje okolo 20 %. Nejméně se na celkových výdajích podílely v roce 2019 s hodnotou 15,59 % a nejvíce v roce 2017 s hodnotou 25 %.

Velké rozdíly jsou ve výdajích **průmyslového a ostatního odvětví**, jejichž podíl časem stoupá. Tento nárůst je na úkor výdajů za služby pro obyvatelstvo, kde výdaje během sledovaného období klesají. V roce 2012 výdaje průmyslu představovaly necelých 10 % a v posledním sledovaném roce činily necelých 47 %. V roce 2019 město v této oblasti vynaložilo 90 715 000 Kč, největší část byla za oblast vodního hospodářství, konkrétněji za odvádění a čištění odpadních vod. Největší konkrétní výdaj 6 720 000 Kč byl na opravu kanalizace na Plecharmu, celkově na opravy kanalizací bylo vynaloženo 10 489 500 Kč.

Nejmenší účast na výdajích představuje odvětví **sociální věci a politika zaměstnanosti** představující vždy maximálně 1 % z celku. Hodnoty 1 % dosáhlo pouze v roce 2012. Ve zbylých letech je pod úrovní 1 %, jedná se vždy o podobnou částku okolo 1 000 000 Kč.

Následuje odvětví **zemědělství, lesní hospodářství a rybářství**, v němž byly vykázány maximálně 2 %. Podíl tohoto odvětví se během let výrazně nezměnil. Nejnižší hodnoty 1,29 % dosáhl v roce 2014, a naopak nejvyšší 2 % v roce 2016. Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství reprezentuje každý rok podobný podíl pohybující se v rozpětí 2 000 000–3 000 000 Kč.

Bezpečnost státu a právní ochrana se podílela na celkové sumě výdajů nejvíce v roce 2018, kdy její podíl byl 5,85 %. Další větší podíl 3,47 % nastal v roce 2013. Po většinu období se jinak pohybuje okolo 2 %. Větší podíl v roce 2013 byl zapříčiněn povodněmi, které Bechyni zasáhly. A v roce 2018 vyšší výdaje putovaly na požární ochranu.

Tabulka 14: Vertikální analýza výdajů (v %)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	1,82	1,57	1,29	1,72	2,00	1,68	1,98	1,88
průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	9,44	11,59	14,01	15,45	25,96	24,71	23,25	46,67
služby pro obyvatelstvo	66,51	59,96	55,91	58,22	50,25	45,53	48,67	34,06
sociální věci a politika zaměstnanosti	1,01	0,81	0,83	0,90	0,80	0,78	0,70	0,70
bezpečnost státu a právní ochrana	1,43	3,47	2,00	2,33	1,58	1,42	5,85	1,09
všeobecná veřejná správa a služby	19,78	22,61	25,96	21,39	19,41	25,89	19,57	15,59
CELKEM VÝDAJE	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

4.2.4 Finanční analýza vybraných ukazatelů

Kapitola věnovaná finanční analýze obsahuje analýzu likvidity, která zahrnuje tři stupně: běžnou, pohotovou a okamžitou. Druhou část tvoří analýza zadluženosti, jež obsahuje čtyři ukazatele. Podklady pro analýzu tvoří rozvaha aktiv (viz příloha F) a pasiv (viz příloha G).

Analýza likvidity

Vypočtené ukazatele likvidity určují schopnost obce uhrazovat své krátkodobé závazky. Pokud jsou ukazatele nízké, znamená to, že obec není schopna včas uhrazovat své závazky. U vyšší likvidity jsou prostředky vázány ve velké míře v aktivech a nemohou být použity pro zhodnocení finančních prostředků. Tabulka č. 15 obsahuje vypočtené ukazatele likvidity. Jak už bylo výše zmíněno, mezi základní ukazatele patří tři stupně likvidity. Pro jejich výpočty byly použity vzorce č. 4, 5, a 6 nacházející se v metodické části práce.

Tabulka 15: Analýza likvidity Bechyně

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Běžná likvidita	1,37	2,39	3,12	3,83	4,02	3,80	3,62	2,37
Pohotová likvidita	1,36	2,38	3,12	3,83	4,02	3,80	3,60	2,36
Okamžitá likvidita	0,95	1,77	2,36	2,56	2,91	3,15	2,68	1,42

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Běžná likvidita neboli likvidita 3. stupně vyjadřuje, kolikrát by byla obec schopna uhradit své krátkodobé závazky, když by všechna svá oběžná aktiva přeměnila na peněžní prostředky. Doporučené hodnoty pro běžnou likviditu se pohybují v intervalu 1,6–2,5. Nicméně všechny hodnoty vyšší než 1 jsou pro obec přijatelné.

Z tabulky lze vyčíst, že vypočtené hodnoty se jen ve třech případech neliší od těch doporučovaných. Avšak v žádném roce hodnota neklesla pod kritickou hodnotu 1. V prvním roce je to 1,37, což je o něco málo méně, než je spodní hranice intervalu. Podíl na nižší hodnotě mají vyšší hodnoty u krátkodobých závazků, které dosáhly výše 30 950 000 Kč. V průběhu celého sledovaného období se krátkodobé závazky pohybují v rozmezí 24 000 000–31 000 000 Kč. Výjimkou je rok 2019, kdy město na krátkodobých závazcích vykázalo 53 111 600 Kč. Další hodnoty nespádající do intervalu se vždy nachází nad ním. Největší likvidita je vypočtena v roce 2016, kdy obec dosáhla na hodnotu ukazatele 4,02. Důvodem byla vysoká oběžná aktiva, jež činila 97 142 380 Kč a na základním běžném účtu samosprávných celků bylo 68 193 220 Kč.

Další vyšší hodnoty jsou z roku 2015, kdy byla likvidita 3,83, a v roce 2017 byla 3,80. Na výrazném překročení hranice v roce 2015 se opět nejvíce podílelo zvýšení hodnoty oběžných aktiv. Na jejich nárůstu se podepsal hlavně krátkodobý finanční majetek, a to výrazným navýšením prostředků na základním běžném účtu samosprávných celků. Na něm přibylo více než 24 000 000 Kč, a to především z pronájmu bytových prostor a prodeje dřeva. Dalším rokem převyšujícím hodnoty intervalu byl rok 2017, kdy mělo město opět velké částky v oběžných aktivech, i tentokrát byly hodnoty likvidity ovlivněny nejvíce krátkodobým finančním majetkem, hlavně v položce základního běžného účtu ÚSC.

Pohotová likvidita neboli likvidita 2. stupně interpretuje, kolikrát by bylo město schopno uhradit své krátkodobé závazky za pomoci oběžných aktiv vyjma zásob. Doporučované hodnoty se u každého autora mírně liší. Pro tuto práci byly vybrány doporučené ukazatele pohybující se v rozmezí 1–1,5. Hodnoty vypočtených ukazatelů jsou téměř ve všech případech totožné s těmi běžné likvidity a u většiny případů i vyšší, než je horní hranice intervalu. Důvodem podobných nebo srovnatelných hodnot s běžnou likviditou jsou jen malé vykazované hodnoty v položce zásob. V prvním sledovaném roce je ukazatel pohotové likvidity nejnižší, i přesto spadá do doporučeného intervalu. Ve zbylých případech je nad horní hranicí. Průměrně je obec Bechyně schopna uhrazovat své krátkodobé závazky více než 3x. Největší rozdíl od likvidity třetího stupně nastal v roce 2018. V tomto roce měla obec nejvyšší zásoby, které dosáhly hodnoty 593 000 Kč. Na účtu zboží na skladě bylo vykázáno 592 000 000 Kč a v ostatních letech zásoby na svých účtech vykazovaly maximálně 146 000 000 Kč.

Okamžitá likvidita neboli likvidita 1. stupně vyjadřuje, kolikrát by byla obec schopna ihned uhradit své krátkodobé závazky z peněžních prostředků ať už hotovostních, na účtech, nebo za použití cenných papírů či šeků. Dle odborných publikací by se okamžitá likvidita měla pohybovat v intervalu 0,9–1,1. Bechyně má všechny ukazatele až na první rok nad horní hranicí doporučených hodnot. Průměrně má obec Bechyně schopnost uhradit své krátkodobé závazky za pomocí krátkodobého finančního majetku více než 2x. V letech 2013–2019 neměla obec problém splácet své krátkodobé závazky, ale vyšší hodnoty ukazují, že dochází k neefektivnímu hospodaření.

Z hodnocení vypočtených ukazatelů všech stupňů likvidity je patrné, že obec neměla ani v jednom roce problém splácet své krátkodobé závazky. Naopak se stávalo, že měla obec na svých účtech větší objem prostředků, se kterými by mohla efektivněji nakládat, například investovat do různých projektů, díky nimž by mohla získat větší výnosy.

Analýza zadluženosti

V následující tabulce č. 16 se nachází vypočtené ukazatele zadluženosti města Bechyně podle vzorců č 7, 8, 9 a 10. Mezi tyto ukazatele patří ukazatel celkové zadluženosti, koeficient samofinancování, dluh k vlastnímu kapitálu a zadluženost na jednoho obyvatele.

Tabulka 16: Analýza zadluženosti Bechyně

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
celková zadluženost	0,058	0,055	0,042	0,046	0,042	0,030	0,034	0,054
koeficient samofinancování	0,942	0,945	0,958	0,954	0,958	0,970	0,966	0,946
dluh k vlastnímu kapitálu	0,062	0,059	0,044	0,048	0,043	0,031	0,036	0,057
zadluženost na 1 obyv. v Kč	9 869	9 496	7 269	8 094	7 410	5 370	6 393	10 710

Zdroj: Závěrečné účty města Bechyně 2012–2019, vlastní zpracování

Celková zadluženost obce vykazuje nízké hodnoty. Té nejvyšší zadluženosti dosáhla v roce 2012, ale pouze 5,8 %. Naopak nejnižší byla hodnota v roce 2017, jež byla 3 %. Cizí zdroje obce se pohybují průměrně okolo 40 000 000 Kč, oproti tomu stálá aktiva dosahují hodnot 900 000 000 Kč. Celková zadluženost je počítána jako podíl cizího kapitálu ku celkovým aktivům. Jak je tedy patrné, obec využívá financování z cizích zdrojů jen ve velmi malé míře. V celém období téměř konstantně. Naprostou většinu svých závazků zvládne město uhradit z vlastních zdrojů. V odborných literaturách se ale lze dočíst, že použití cizích zdrojů není nežádoucí, naopak jejich absence může snížit výnosnost podniku či obce.

Koeficient samofinancování je považován za jeden z nejdůležitějších ukazatelů ze všech ukazatelů zadluženosti. Vypočtené hodnoty lze interpretovat následujícím způsobem – z kolika procent je k uhrazení 1 Kč aktiv potřeba vlastních zdrojů. Jak je patrné z tabulky, průměrně se hodnoty pohybují okolo 95 % a nedochází k výraznějším změnám během sledovaného období.

Dluh vlastního kapitálu je vyjádřen jako poměr cizích a vlastních zdrojů. Ze všech vypočtených ukazatelů je patrné, že město využívá k financování převážně jen vlastní zdroje. Míra podílu vlastního kapitálu proti dluhu se pohybuje od 3 % do 6 %, i z tohoto ukazatele je zřejmé, v jak malém poměru využívá obec cizí kapitál.

Zadluženost na jednoho obyvatele se téměř ve všech letech pohybuje pod hranicí 10 000 Kč. Výjimkou je rok 2019, kdy se město dostalo na nejvyšší částku, konkrétně 10 710 Kč. Jedná se o částku, kterou by musel každý obyvateľ zaplatit, aby město docílilo nulového dluhu. Nejnižší zadluženosti připadající na jednoho obyvatele město dosáhlo v roce 2017 s částkou 5 370 Kč. Příčinou nejnižší zadluženosti byly nejmenší hodnoty z celého období v položce cizí zdroje, které byly na částce 27 518 740 Kč. V porovnání s nejvyšší zadlužeností z roku 2019, kdy cizí kapitál dosáhl hodnoty 53 721 770 Kč, tedy téměř dvojnásobku.

4.2.5 Místní poplatky

V tabulce č. 17 jsou zobrazeny výše sazeb vybraných místních poplatků, které jsou v obci vybírány. Bechyně si každoročně určuje obecně závaznými vyhláškami obce výši sazeb platných pro daný rok. V prvním sloupečku se nacházejí sazby platné za rok 2020. V druhém sloupečku jsou maximální možné sazby dle zákona č.565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Tabulka 17: Místní poplatky a jejich sazby za rok 2020 (v Kč)

	Bechyně	max. sazba
poplatek za komunální odpad	600	1 000
poplatek za 1. psa	600	1500
poplatek za 2. a dalšího psa	900	2 250
poplatek za 1. psa – poplatník ve věku nad 65 let	200	200
poplatek za 2. a dalšího psa – poplatník ve věku nad 65 let	300	300
poplatek z pobytu – den	20	21
poplatek za užívání veř. prostranství – m²/den	7	10

Zdroj: Obecně závazné vyhlášky města Bechyně a Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, vlastní zpracování

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů (dále jen jako poplatek za komunální odpad) se skládá ze dvou částí: první fixní částka činí 250 Kč, zbývající část se vypočítává podle skutečných nákladů města za předchozí kalendářní rok na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu. Pro rok 2019 variabilní část byla 350 Kč, tudíž celková částka vybíraná od jednoho obyvatele v roce 2020 činila 600 Kč.

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí fyzická osoba přihlášená v obci nebo fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci. Od placení poplatku za sběr odpadu jsou osvobozeni děti do jednoho roku věku. Existuje i několik dalších výjimek, například děti umístěné v dětském domově do 3 let věku nebo osoby v domově pro seniory. Obecní vyhláška stanovuje i několik úlev, mezi které patří například sleva ve výši 100 Kč pro občany starší 70 let či sleva ve výši 400 Kč pro osoby, jimž nemůže být odpad z technických důvodů trvale svážen. Z porovnání roční sazby 600 Kč vybírané v Bechyni a maximální možné roční výše 1 000 Kč ze zákona je patrné, že obec má prostor na případné zvýšení částky, částka ale samozřejmě závisí na skutečných nákladech obce.

Poplatek za psa za kalendářní rok se liší s ohledem na věk poplatníka a zda jde o prvního nebo druhého a dalšího psa. Poplatek se vybírá za psa staršího 3 měsíců. V případě poplatků za psa vybíraného od jejich majitelů mladších 65 let existuje případný prostor pro navýšení vybírané částky, zatímco u majitelů starších 65 let se obec pohybuje na maximální možné hranici dané zákonem. Osvobozený od poplatku je pes patřící nevidomé osobě, osobám provozujícím útulek.

Za pobyt platí v obci osoby, které nejsou v obci přihlášeny, avšak jejich pobyt trvá nanejvýš 60 dní. V obci je sazba nastavena na 20 Kč za den, zákonem stanovená horní hranice činí 21 Kč za den.

Poplatky za užívání veřejného prostranství má Bechyně stanoveny velice podrobně dle účelu využívání poplatků. Obec rozlišuje poplatky na celkem deset různých účelů – například poplatky za umístění stavebního zařízení, skládek, za předzahrádky, prodejní zařízení, kulturní a sportovní akce atd., konkrétní sazby jsou uvedeny v příloze H, do tabulky byla zadána průměrná sazba z těchto všech druhů poplatků, která činí 7 Kč. Všechny sazby jsou uvedeny za 1 m² za každý započatý den. Zákon horní limit stanovuje na 10 Kč na m² na den. I v případě tohoto poplatku existují určité výjimky osvobozené od platby, mezi ně patří vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobu držící průkaz ZTP nebo pro osoby, které jsou vlastníkem pozemku.

Podle údajů z tabulky je patrné, že prostor pro zvýšení poplatků v roce 2020 existuje u všech poplatků s výjimkou jednoho. Poplatek za psa u osoby starší 65 let je v Bechyni stanoven na maximální možné sazbě povolené zákonem. U všech ostatních poplatků je možné případné navýšení.

Místní poplatky v Bechyni v roce 2019

Konstrukce místních poplatků v roce 2019 se u některých poplatků lišila oproti roku 2020. Největší změny nastaly u poplatku za psa. Bechyně v roce 2019 nerozlišovala majitele podle věku, ale podle toho, zda je majitel poživitelem invalidního, starobního, vdoveckého nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu. V takovém případě měl majitel nárok na sníženou sazbu. Dalším atributem rozhodujícím při určení sazby bylo místo bydliště majitele. Rozlišovalo se, zda majitel bydlí v panelovém domě na sídlišti v Bechyni nebo v domě v místních částech Hvožd'any, Senožaty, Lišky, Zářečí a Větrov, případně v jiných částech blíže nespecifikovaných. Bechyně tedy do roku 2020 rozlišovala šest různých sazeb za psa. Navíc za druhého a každého dalšího psa byl vybírán poplatek navýšen o 50 %. Pro zjednodušení při výpočtech byla do tabulky č. 18 zadána průměrná cena za 1. psa a za 2. a každého dalšího psa. Rozpis konkrétních sazeb a jejich výše je umístěn v příloze I.

Další odlišnost představoval poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, který se od roku 2020 nazývá poplatkem za pobyt. Do roku 2019 byl jeho název poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt a jeho maximální možná sazba daná zákonem byla 15 Kč za den. Průměrná cena vybíraná v Bechyni za užívání veřejného prostranství v roce 2019 činila 8 Kč za m². V ostatních případech se výše sazeb platných v Bechyni a maximálních možných sazeb dle zákona nezměnila. Poplatek za užívání veřejného prostranství je v tabulce opět uveden jako průměr všech sazeb, které Bechyně rozlišuje.

Tabulka 18: Místní poplatky a jejich sazby za rok 2019 (v Kč)

	Bechyně	max. sazba
poplatek za komunální odpad	600	1 000
poplatek za 1. psa	257	850
poplatek za 2. a dalšího psa	385	1 275
poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – den	15	15
poplatek za užívání veř. prostranství – m²/den	8	10

Zdroj: Obecně závazné vyhlášky města Bechyně a Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, vlastní zpracování

Celkové příjmy z místních poplatků obdržených v roce 2019 jsou uvedeny v tabulce č. 19. Tento údaj byl získán ze závěrečného účtu města Bechyně. Počet poplatníků daného poplatku byl získán od finančního odboru Městského úřadu v Bechyni, přičemž tento údaj se v závěrečném účtu ani v jiných veřejně dostupných podkladech neuvádí. Na základě znalosti celkových příjmů a počtu poplatníků byla dopočtena průměrná cena vybraných místních poplatků.

Tabulka 19: Počet plátců a celková výše příjmů z poplatků za rok 2019

	příjmy za 2019 (v Kč)	počet plátců	průměrná cena (v Kč)
poplatek za komunální odpad	3 033 529	5 372	565
poplatek za psa	127 505	422	302
poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – den	1 026 155	68 410	15
poplatek za užívání veř. prostranství – m²/den	438 695	54 837	8

Zdroj: Závěrečný účet Bechyně 2019, informace z MěÚ Bechyně, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že v obci bylo k trvalému pobytu přihlášeno 5 372 osob, jež platilo poplatek za sběr komunálního odpadu. Protože existuje několik úlev stanovených obecně závaznou vyhláškou, byla průměrná roční cena zaplacená jedním občanem 565 Kč za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.

Dle údaje poskytnutého z MěÚ Bechyně byl v roce 2019 zaplacen poplatek za 422 psů. Celková výše příjmů z poplatků za psa činila 127 505 Kč, z čehož vyplývá průměrná cena uhrazena za jednoho psa 302 Kč.

Velké příjmy město obdrželo z poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt. Za každý započatý den obdrželo město poplatek ve výši 15 Kč. Suma plynoucí do rozpočtu v roce 2019 za poplatky z pobytu představovala 1 026 155 Kč, z čehož vychází, že celkově bylo městu zaplacen za 68 410 dní pobytu. Kromě výjimek, kdy osoba nemusí poplatek hradit, neexistují žádné úlevy. Za velký podíl na takto významné částce vybrané za poplatky za lázeňský nebo rekreační pobyt může fakt, že se ve městě nachází hojně navštěvované lázně, v nichž se až na výjimky platí poplatek z pobytu za každý den.

Poslední ze zmíněných místních poplatků představuje poplatek za užívání veřejného prostranství, za nějž město v roce 2019 obdrželo celkově 438 695 Kč. Při průměrné ceně 8 Kč za m² za každý započatý den vyplývá, že byl poplatek vybrán za 54 837 dní a m².

Z tabulky č. 18 je zřejmé, že obec má prostor pro zvýšení vybraných sazeb místních poplatků, kromě poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt. Návrh na navýšení příjmů do rozpočtu je zpracován v následujících tabulkách.

V prvním případě došlo k teoretickému navýšení poplatků o 100 Kč (údaje v tabulce č. 20). Při případném navýšení poplatku za komunální odpad na 665 Kč by rozpočet obce v roce 2019 při 5 372 platících zaznamenal nárůst o 538 851 Kč. Navýšený poplatek za psa na 402 Kč by přinesl zvýšení příjmů o 42 139 Kč. Aby mohlo být vypočteno navýšení o stejnou částku, tj. 100 Kč, byl pro výpočet použit poplatek za užívání veřejného prostranství za 100 m². Při nárůstu o 100 Kč na 100 m² by se příjem zvedl o 54 837 Kč za rok. Celkově by město mohlo při zvýšení vybraných sazeb o 100 Kč zaznamenat nárůst příjmů za místní poplatky o 635 827 Kč. Místo 3 599 729 Kč by město inkasovalo 4 235 556 Kč.

Tabulka 20: Teoretické navýšení poplatků o 100 Kč

	počet plátců	navýšení o 100 Kč (v Kč)	příjmy navýšené (v Kč)	příjmy původní (v Kč)	rozdíl (v Kč)
poplatek za komunální odpad	5 372	665	3 572 380	3 033 529	538 851
poplatek za psa	422	402	169 644	127 505	42 139
poplatek za užívání veř. prostranství – 100 m²	548	900	493 532	438 695	54 837
CELKEM			4 235 556	3 599 729	635 827

Zdroj: Závěrečný účet Bechyně 2019, informace z MěÚ Bechyně, vlastní zpracování

Pokud by město přistoupilo k navýšení poplatků o 200 Kč, sazba za komunální odpad by na jednoho obyvatele činila 765 Kč. Do rozpočtu by tak plynulo o 1 076 051 Kč více než město skutečně na poplatcích vybralo. Při navýšení sazby poplatku za psa o 200 Kč by se příjmy navýšily o 84 339 Kč. Zvýšení sazby za užívání veřejného prostranství by rozpočet navýšilo o 109 674 Kč. Při celkovém zvýšení všech sazeb místních poplatků o 200 Kč by město na poplatcích vybralo o 1 270 064 Kč více. Největší podíl na případném navýšení sazeb ať už o 100 Kč, nebo o 200 Kč by byl patrný u poplatku za komunální odpad a nejmenší měrou by se na zvýšení příjmů plynoucích do rozpočtu podílely poplatky za psa.

Případně že by se změnila výše sazeb místních poplatků o 200 Kč, město by vybralo následující částky uvedené v tabulce č. 21.

Tabulka 21: Teoretické navýšení poplatků o 200 Kč

	počet plátců	navýšení o 200 Kč (v Kč)	příjmy navýšené (v Kč)	příjmy původní (v Kč)	rozdíl (v Kč)
poplatek za komunální odpad	5 372	765	4 109 580	3 033 529	1 076 051
poplatek za psa	422	502	211 844	127 505	84 339
poplatek za užívání veř. prostranství – 100 m²	548	1 000	548 369	438 695	109 674
CELKEM			4 869 793	3 599 729	1 270 064

Zdroj: Závěrečný účet Bechyně 2019, informace z MěÚ Bechyně, vlastní zpracování

4.2.6 Komparace vybraných ukazatelů s obcemi – Trhové Sviny a Protivín

Pro porovnávání vybraných ukazatelů finanční analýzy města Bechyně byly vybrány další dvě nedaleko ležící obce – Trhové Sviny a Protivín. Pro výběr komparovaných obcí hrál nejdůležitější roli faktor počet obyvatel a následoval počet příspěvkových organizací zřízených v obci. Na zřetel byla brána i rozloha, ale jelikož Bechyně patří rozlohou mezi velmi malá města, další dvě obce jsou výrazně větší, avšak počet obyvatel je u všech obcí téměř totožný. Pohybuje se vždy okolo 5 000 obyvatel v obci. Počet zřízených příspěvkových organizací se liší pouze v jednom případě, konkrétně obec Bechyně má o jednu více, protože jako jediná má v obci dvě základní školy. Zbylé dvě obce disponují pouze jednou základní školou. Mezi další příspěvkové organizace, které se nachází ve všech městech je mateřská škola a městské kulturní středisko. Rozhodující charakteristiky a jejich konkrétní hodnoty k datu 31.12.2019 jsou uvedeny v tabulce č. 22.

Tabulka 22: Vybrané charakteristiky porovnávaných obcí k 31.12.2019

	obyvatelé	Příspěvkové organizace	Rozloha v km ²
Bechyně	5 016	5	21,2
Trhové Sviny	5 154	4	52,8
Protivín	4 830	4	61,3

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Komparace příjmů na jednoho obyvatele

Tabulka č. 23 obsahuje výše celkových daňových příjmů, kterých dané obce dosáhly v průběhu celého období. Celkově největších příjmů dosahuje obec Bechyně, jejíž průměr je 146 000 000 Kč, nejmenší průměrné hodnoty dosahuje obec Protivín s průměrnou hodnotou 121 500 000 Kč. Během let nastal největší nárůst u příjmů Protivína, kde příjmy byly v prvním roce na hodnotě 82 791 000 Kč, a nakonec se vystoupaly až na 143 983 000 Kč.

Mnohem důležitější a lépe vypovídající je ukazatel celkových příjmů přepočtený na jednoho obyvatele dané obce. I u tohoto ukazatele se ukazuje, že nejvyšší příjmy na jednoho obyvatele připadají na občana Bechyně, kde je to průměrně 28 000 Kč. V posledním roce Bechyně zaznamenala vůbec největší příjem na jednoho obyvatele za celé období ze všech porovnávaných měst, konkrétně 35 480 Kč. Bechyně pouze ve dvou letech neměla nejvyšší příjmy na jednoho obyvatele. Prvně to bylo v roce 2015, kdy nejvyšší příjem měl Protivín, jednalo se ale jen o 70 Kč více na jednoho obyvatele než v Bechyni. Druhý případ nastal v roce 2017, kdy měly obě dvě zbylé obce vyšší hodnoty ukazatele než Bechyně. U Trhových Svinů a Protivína se částky příjmů na jednoho obyvatele velice podobají, obě města dosahují průměrně hodnot pohybujících se okolo 25 000 Kč.

U všech měst lze považovat příjem na jednoho obyvatele jako celkově rostoucí. Nejnížší hodnoty všechny obce zaznamenaly v roce 2012 a v posledním sledovaném roce to byly hodnoty nejvyšší. Nejvyšší nárůst nastal u Protivína z původních 16 820 Kč v roce 2012 na jednoho obyvatele až na 29 810 Kč v roce posledním.

Tabulka 23: Porovnání celkových příjmů (v tis. Kč)

PŘÍJMY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně	125 045	161 704	133 096	133 288	137 465	142 574	158 002	177 951
Trhové Sviný	99 561	100 366	123 475	126 063	122 849	152 590	148 818	155 583
Protivín	82 791	109 176	113 451	126 621	125 824	143 538	126 616	143 983
PŘÍJMY /OB.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně	23,80	30,94	25,69	25,86	26,80	27,82	31,00	35,48
Trhové Sviný	19,90	20,15	24,69	25,07	24,12	29,76	29,00	30,19
Protivín	16,82	22,10	22,99	25,93	25,80	29,42	26,00	29,81

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

U všech obcí představují daňové příjmy nejvýznamnější podíl na částkách celkových příjmů. V tabulce č. 24 jsou uvedeny konkrétní výše daňových příjmů pro všechna tři města. Výše daňových příjmů u všech obcí významně roste. V prvním roce se jejich částky pohybovaly okolo 50 000 000 Kč. V posledním roce všechny vystoupaly přes hranici 90 000 000 Kč, tudíž dosáhly téměř dvojnásobné výše během osmi let. I v případě daňových příjmů dosáhlo město Bechyně nejvyšších průměrných hodnot dosahujících 76 892 000 Kč. Trhové Sviny mají průměrnou hodnotu jen o něco málo menší, 75 882 000 Kč. Avšak nejvyšší hodnoty vůbec dosáhlo město Trhové Sviny v roce 2019, kdy to bylo 99 362 000 Kč. Protivín se průměrně pohybuje okolo 72 141 000 Kč. Rozdíly daňových příjmů nejsou mezi městy výrazné, v některých letech se rozdíly všech tří obcí pohybují do 2 000 000 Kč.

Daňové příjmy obce přepočtené na jednoho obyvatele se u všech obcí pohybují průměrně za celé období okolo 15 000 Kč. Nelze jednoznačně konstatovat, která obec dosahuje nejvyšších hodnot daňových příjmů na jednoho obyvatele, protože hodnoty se mění. Trhové Sviny zaznamenaly nejvyšší hodnoty ve třech letech, Protivín taktéž ve třech letech a Bechyně ve dvou letech. Rozdíly jsou jen velmi malé a často proměnlivé. Avšak na nejvyšší částku dosáhly Trhové Sviny v posledním sledovaném roce. U všech měst se vypočtená částka daňových příjmů na jednoho obyvatele za celé období zdvojnásobila. V prvním roce všechny obce měly hodnoty okolo 10 000 Kč, v roce 2019 se hodnoty přibližují 20 000 Kč na jednoho občana dané obce.

Tabulka 24: Porovnání daňových příjmů (v tis. Kč)

DAŇ.PŘÍJMY	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně	52 073	71 949	76 343	69 594	76 042	83 541	90 064	95 527
Trhové Sviny	50 831	62 334	66 396	68 093	77 204	85 499	97 333	99 362
Protivín	46 597	61 321	65 577	67 683	75 260	81 946	87 157	91 584
DAŇ. PŘÍJMY/OB.	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně	9,91	13,77	14,74	13,50	14,83	16,30	17,67	19,04
Trhové Sviny	10,16	12,51	13,27	13,54	15,16	16,67	18,97	19,28
Protivín	9,47	12,42	13,29	13,86	15,43	16,80	17,90	18,96

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Analýza likvidity

První z ukazatelů, které byly dány do komparace s obcí Bechyně, jsou ukazatele likvidity. I v tomto případě byly vypočteny všechny tři stupně – běžná, pohotová a okamžitá. Vypočtené hodnoty zmíněných finančních ukazatelů pro všechny tři hodnocené obce jsou uvedeny v tabulce č. 25.

Tabulka 25: Analýza likvidity města Bechyně, Trhové Sviny a Protivín

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně								
Běžná likvidita	1,37	2,39	3,12	3,83	4,02	3,80	3,62	2,37
Pohotová likvidita	1,36	2,38	3,12	3,83	4,02	3,80	3,60	2,36
Okamžitá likvidita	0,95	1,77	2,36	2,56	2,91	3,15	2,68	1,42
Trhové Sviny								
Běžná likvidita	0,99	2,09	1,60	3,63	3,61	2,34	3,56	6,25
Pohotová likvidita	0,99	2,08	1,60	3,62	3,61	2,34	3,55	6,22
Okamžitá likvidita	0,07	0,34	0,47	1,50	1,61	1,29	2,19	5,35
Protivín								
Běžná likvidita	1,24	1,48	1,26	1,04	1,79	1,87	1,95	2,26
Pohotová likvidita	1,22	1,47	1,25	1,03	1,78	1,86	1,94	2,25
Okamžitá likvidita	0,40	0,72	0,45	0,38	0,88	0,87	0,83	1,17

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Běžná likvidita se při porovnávání u všech tří obcí liší. Nejvíce se odlišují Trhové Sviny, které v prvním roce nedosáhly ani hodnoty 1, jež je pomyslnou hranicí přijatelnosti. Na vině takto nízké hodnoty byly téměř stejné hodnoty u krátkodobých závazků a oběžných aktiv. Tento případ je z celého období pouze jediný, u kterého hodnota běžné likvidity byla menší než 1. Nejnižší běžné likvidity v průměru 1,61 dosahuje Protivín, který pouze v jednom případě měl hodnotu vyšší než 2. Protivín také vykazuje nejnižší hodnoty oběžných aktiv a krátkodobé závazky má jen o něco málo menší. V posledním sledovaném roce byla oběžná aktiva více než dvakrát větší, proto hodnota 2,26. Běžná likvidita Protivína nejvíce odpovídá intervalu doporučených hodnot.

Trhové Sviný zaznamenaly v roce 2019 nejvyšší hodnotu likvidity (6,25) ze všech obcí, a to především díky nízkým krátkodobým závazkům. V polovině let z hodnoceného období se běžná likvidita Trhových Svinů pohybuje nad doporučeným intervalem. Město tedy nenakládá s prostředky neefektivněji. Celkově se likvidita u Trhových Svinů nejvíce podobá likviditě Bechyně.

Pohotovlá likvidita se ani u dalších obcí ve většině případů neliší od té běžné. Největší rozdíl nastal u Trhových Svinů v roce 2019. Důvodem byly nejvyšší částky na účtu zásob, kde město drželo 348 160 Kč, což je více než dvojnásobek proti průměru. I zde odpovídá nejvíce předpisovým hodnotám obec Protivín. Bechyně a Trhové Sviný shodně pouze jednou zapadají do doporučeného intervalu, a ve zbylých sedmi případech jsou nad horní hranici.

Okamžitá likvidita se u všech obcí odlišuje. Nejméně proměnlivá je okamžitá likvidita u města Protivín. Nicméně v celém období kromě jedné výjimky se nachází pod hranicí doporučených hodnot, to však nutně neznamená problémy obce se splácením svých závazků. Průměrně Protivín dokáže hradit své závazky krátkodobým finančním majetkem 0,71x.

Trhové Sviný zaznamenaly nejvíce výkyvů u okamžité likvidity během sledovaných let. V prvním roce se hodnota okamžité likvidity pohybovala na 0,07, což je nejméně ze všech obcí a let. Příčinou takto nízké hodnoty byl krátkodobý finanční majetek, který byl jen 1 651 430 Kč a krátkodobé závazky 22 256 070 Kč. V dalších letech už byly hodnoty likvidity vyšší. V roce 2019 byly nejvyšší ze všech. Zde město mělo na účtech krátkodobého finančního majetku dokonce 74 396 750 Kč. Nejvíce bylo na základním běžném účtu územních samosprávných celků konkrétně 60 513 000 Kč. Takto vysoká likvidita je znakem neefektivního hospodaření, protože prostředky by se daly využít hospodárněji. Obec by měla více investovat, zhodnocovat svůj finanční majetek a nehromadit takové množství finančních prostředků na svých účtech, v pokladnách a v cenných papírech nebo šecích. Kromě posledního roku je okamžitá likvidita u Trhových Svinů nižší než likvidita Bechyně. Tu nejnižší likviditu vykazuje Protivín, jenž nakládá se svými finančními prostředky neefektivněji.

Výsledné zhodnocení likvidity vypovídá o největší efektivitě hospodaření u obce Protivín. Zbylé dvě obce by mohly s prostředky lépe nakládat, aby dosáhly větších výnosů.

Analýza zadluženosti

Nadcházející tabulka č. 26 obsahuje vybrané ukazatele zadluženosti – celkovou zadluženost, koeficient samofinancování, dluh k vlastnímu kapitálu a zadluženost připadající na jednoho obyvatele všech tří porovnávaných obcí.

Tabulka 26: Analýza zadluženosti města Bechyně, Trhové Sviny a Protivín

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bechyně								
celková zadluženost	0,058	0,055	0,042	0,046	0,042	0,030	0,034	0,054
koeficient samofinancování	0,942	0,945	0,958	0,954	0,958	0,970	0,966	0,946
dluh k vlastnímu kapitálu	0,062	0,059	0,044	0,048	0,043	0,031	0,036	0,057
zadluženost na 1 obyv. v Kč	9 869	9 496	7 269	8 094	7 410	5 370	6 393	10 710
Trhové Sviny								
celková zadluženost	0,122	0,103	0,090	0,089	0,094	0,087	0,084	0,066
koeficient samofinancování	0,878	0,897	0,910	0,911	0,906	0,913	0,916	0,934
dluh k vlastnímu kapitálu	0,138	0,115	0,099	0,098	0,104	0,096	0,091	0,070
zadluženost na 1 obyv. v Kč	11 675	9 120	8 418	8 701	9 616	9 012	8 863	6 967
Protivín								
celková zadluženost	0,109	0,100	0,087	0,064	0,066	0,112	0,121	0,118
koeficient samofinancování	0,891	0,900	0,913	0,936	0,934	0,888	0,879	0,882
dluh k vlastnímu kapitálu	0,123	0,111	0,095	0,069	0,070	0,126	0,137	0,134
zadluženost na 1 obyv. v Kč	8 148	10 335	9 566	7 518	8 207	15 860	18 067	18 928

Zdroj: Monitor.statnipokladna.cz, vlastní zpracování

Celková zadluženost dle vypočtených údajů dosahuje nejnižších hodnot u města Bechyně, kde se pohybuje průměrně okolo 5 %. Velmi podobné jsou zadluženosti u Protivína a Trhových Svinů, jež se pohybují okolo 10 %. U Trhových Svinů má zadluženost klesající charakter. Zadluženost tam v roce 2012 dosáhla hodnoty 12 %. V posledním roce byla téměř poloviční. Rozdílné je to u Protivína do roku 2015 hodnoty klesají a od roku 2015 se pro změnu projevuje rostoucí trend celkové zadluženosti. Žádná z obcí nemá výraznější problémy se zadlužeností.

Koeficient samofinancování dosahuje nejvyšších hodnot u Bechyně. To znamená, že na úhradu 1 Kč aktiv je zapotřebí vlastního kapitálu v nejvyšší míře. Bechyně tak na úhradu 1 Kč aktiv využívá průměrně 95 % vlastních zdrojů. U dalších dvou obcí jsou hodnoty značně podobné, v průměru z 90 % využívají k financování vlastního kapitálu.

Dluh k vlastnímu kapitálu nabývá nejvyšších hodnot u Trhových Svinů a Protivína. Jedná ale pouze o maximální hodnoty dosahující 13 %. Na této nejvyšší hodnotě má výrazný podíl položka dlouhodobých úvěrů. Město Trhové Sviny v roce 2012 čerpalo dlouhodobé úvěry v hodnotě 18 727 330 Kč. U Protivína taktéž hodnoty dluhu k vlastnímu kapitálu dosáhly nejvýše 13 %, a to hned ve třech případech, i zde se na této výši výrazně podílely nárůsty na účtu dlouhodobé úvěry. Bechyně vykazuje nejnižší hodnoty u ukazatele dluhu k vlastnímu kapitálu, ale všechny porovnávané obce jsou ve velké míře samostatné.

Zadluženost na jednoho obyvatele se v případě Bechyně a Trhových Svinů pohybuje okolo 10 000 Kč. V případě Protivína je zadluženost připadající na jednoho obyvatele vyšší a v posledních třech letech se pohybuje mezi 15 000–18 000 Kč. Nejnižší zadluženost byla v Bechyni v roce 2017, kde každý občan hypoteticky dlužil jen 5 370 Kč. Nejvyšší dluh na jednoho občana byl v Protivíně v roce 2019, jenž činil 18 928 Kč. Příčinou takto vysokých hodnot byly vysoké dlouhodobé úvěry.

5 Zhodnocení výsledků

Z porovnání skutečných příjmů a výdajů byl zjištěn výsledek hospodaření pro všechny roky. Kromě jedné výjimky město hospodařilo vždy s přebytkem. Pouze v posledním sledovaném roce 2019 město vykázalo schodek v rozpočtu 16 408 000 Kč. Na vině schodku byly hlavně velké výdaje. Město toho roku dokončovalo velkou investiční akci „Intenzifikace čistírný odpadních vod a dostavba kanalizace v Bechyni“, na níž město muselo vynaložit více než 60 000 000 Kč, mimo tuto akci plynula velká část finančních prostředků do odvětví průmyslu a vodního hospodářství.

Průměrně se celkové příjmy Bechyně za celé sledované období pohybují okolo 145 000 000 Kč, přičemž nejnižší byly v roce 2012 a nejvyšší v roce 2019. Avšak nelze konstatovat, že jsou příjmy v čase rostoucí, v průběhu let jsou jejich výše kolísavé.

Analýza příjmů porovnává výše příjmů z hlediska druhového. Těmito hledisky jsou daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery. Z nich jsou každoročně nejvyšší příjmy daňové, následují nedaňové a zbylá dvě hlediska mají proměnlivé výše. Nejmenší výkyvy vykazuje položka nedaňových příjmů, jež je v čase stabilní a pohybuje se okolo 42 000 000 Kč. Z podrobnějšího pohledu na daňové příjmy, jež se člení na daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, daně ze zboží a služeb, daně a poplatky, majetkové daně, se ukazuje, že největší měrou se na příjmech podílejí daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů. Tato část daňových příjmů každoročně představuje přibližně polovinu celkových daňových příjmů. V prvním sledovaném roce město v této položce inkasovalo 24 390 000 Kč a v posledním sledovaném už 47 057 000 Kč. Co se týče daně ze zboží a služeb, zde je patrný rostoucí trend. V posledním sledovaném roce se hodnota za tyto daně více než zdvojnásobila v porovnání s prvním sledovaným rokem. Hodnota inkasované majetkové daně se za celé období téměř nezměnila a je na hodnotě okolo 3 600 000 Kč. Nedaňové příjmy se dále rozdělují na příjmy z vlastní činnosti, přijaté sankční platby a vratky transferů a ostatní nedaňové příjmy. Naprostou většinu nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti. Nejvíce město přijalo do rozpočtu z nedaňových příjmů v roce 2012, kdy to bylo 45 071 000 Kč.

Z horizontální analýzy příjmů, jež obsahuje dva indexy – řetězový a bazický, lze interpretovat změny, které nastaly u jednotlivých položek v čase. Řetězový index, který popisuje změnu proti předchozímu roku, zaznamenal největší nárůst u přijatých sankčních plateb a vratek v roce 2017, konkrétně šlo o více než osminásobný nárůst proti roku 2016.

Městu se roku 2017 vrátily nevyužité finanční prostředky v hodnotě 1 270 000 Kč, a protože se obvykle položka přijatých sankčních plateb a vratek transferů pohybuje od 125 000 Kč do 378 000 Kč, nastal tak obrovský nárůst při vrácení takové sumy. Další výrazný meziroční nárůst zaznamenaly přijaté transfery v roce 2018, jednalo se o nárůst o 123 %. Důvodem bylo velké množství přijatých transferů v tomto roce, z nichž jedním z nejvýznamnějších byl transfer na projekt Velkokapacitní cisterny pro SDH Bechyně v hodnotě 6 232 710 Kč. Velice proměnlivé jsou hodnoty u kapitálových příjmů, jež v roce 2013 zaznamenaly 93% nárůst. Následující rok nastal pokles na 25 %. I v dalších letech se hodnoty výrazně měnily. Důvodem je prodej bytových jednotek na sídlišti Na Libuši v Bechyni. Město se dlouhodobě snaží odprodávat tyto byty a jejich počet vždy nejvíce ovlivňuje hodnoty v položce kapitálových příjmů. U daňových příjmů nastala největší změna v roce 2013, jejíž příčinou byla změna zákona č.243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, upravující konstrukci přerozdělování daně z příjmu fyzických a právnických osob. V roce 2012 do městského rozpočtu plynulo 21,4 % výnosu daně, v dalším roce už 23,58 %. Bazický index popisuje změny, které nastaly v porovnání se základním rokem, kterým byl zvolen rok 2012. Kromě jedné výjimky, kterou je rok 2015, daňové příjmy rostou. Z původních 100 % jejich výše vystoupala na 183 %. Za tento nárůst může hlavně položka daně ze zboží a služeb. Daně ze zboží a služeb, jež zahrnují daň z přidané hodnoty, se na konci sledovaného období dostaly dokonce na 208 %. U nedaňových příjmů byly všechny hodnoty nižší než v základním období. Pro kapitálové příjmy platí to samé, co u předchozího indexu. Jejich výše je stále kolísavá v závislosti na počtu prodaných bytových jednotek. Změny u přijatých transferů se také každý rok výrazně liší, záleží na tom, jaké investiční akce a projekty město plánuje a také kolik na ně obdrží finančních prostředků, ať už z rozpočtu kraje nebo státu.

Vertikální analýza se zabývá podílem jednotlivých druhů příjmů na celkových příjmech, zjišťuje tedy jejich strukturu. Z výsledků této analýzy je patrné, že největší podíl na celkových příjmech představují daňové příjmy. Kromě dvou prvních let představují vždy více než 50% podíl příjmů. Na skladbě daňových příjmů se největší měrou podílejí daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, následně daně ze zboží a služeb. Nejmenší podíl představují majetkové daně. Nedaňové příjmy se během celého období pohybují okolo 30% zastoupení, nejvíce měly v roce 2012, konkrétně 36 %. Kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly maximálního podílu cca 20 %, což bylo výjimkou. Obvykle se pohybují okolo 10 %.

Analýza výdajů v první řadě popisuje jednotlivé výše výdajů rozdělené na běžné a kapitálové.

V každém roce jsou největší výdaje běžné, do nichž jsou zahrnuty výdaje na platy, neinvestiční nákupy, neinvestiční transfery soukromoprávním a veřejnoprávním subjektům či obyvatelům, výdaje na náhrady za nezpůsobenou újmu a další neinvestiční výdaje. Výše běžných výdajů se ve sledovaných letech pohybovala od 89 799 000 Kč do 119 776 000 Kč, přičemž se jedná o první a poslední rok sledovaného období. Kapitálové neboli investiční výdaje se pohybují od 24 092 000 Kč do 74 584 000 Kč. I v tomto případě se jedná o nejstarší a nejmladší údaj. U výdajů existuje ještě hledisko odvětvové, z tohoto pohledu jsou výdaje rozděleny na odvětví, ve kterých jsou uskutečňovány. Nejvíce výdajů je vynakládáno v odvětví služby pro obyvatelstvo. Výše těchto výdajů se pohybuje okolo 68 000 000 Kč. Zahrnuty jsou zde výdaje na komunální služby, na bydlení, ochranu životního prostředí, vzdělávání, sport a zdravotnictví. Druhou nejvíce nákladnou položkou je veřejná správa a služby zahrnující výdaje na státní moc, územní samosprávu a výdaje na politické strany, kam patří výdaje na volby. Pravidelně se výdaje za toto odvětví pohybují do 30 000 000 Kč. Třetí významnou část tvoří průmyslová a ostatní odvětví, kde jsou výrazné změny v roce 2012, kde se v této části utratilo 10 747 000 Kč, a v posledním roce 90 715 000 Kč. Příčinou takto velkých změn je především oblast dopravy a vodního hospodářství, ve které dochází k velkým výdajům, pokud dochází k rekonstrukcím nebo výstavbám nových akcí. Zbylá tři odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství, sociální věci a politika zaměstnanosti, bezpečnost státu a právní ochrana vykazují výrazně nižší výdaje.

Z řetězového indexu horizontální analýzy výdajů lze vyvodit, že nedošlo ve sledovaných letech k výrazným nárůstům. Co se týče celkových výdajů, maximální meziroční nárůst nastal v roce 2019, kdy se výdaje zvýšily o 23 %. Nejvíce se na této změně podepsal nárůst v průmyslových a ostatních odvětví. Jednalo se o velké výdaje v hodnotě 80 000 000 Kč na odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly. Největší nárůst nastal v roce 2018 v odvětví bezpečnosti státu a právní ochrany. Hodnota indexu byla na 476 % z důvodu výdajů na požární ochranu. Velké množství finančních prostředků obdržely sbory dobrovolných hasičů. Stejně tak i bazický index dosáhl nejvyšších hodnot u průmyslu a dalších odvětví a bezpečnosti státu a právní ochrany. V posledním roce se index průmyslu vyšplhal na hodnotu 844 % proti základnímu roku, kterým byl rok 2012. Druhým odvětvím s velkou změnou proti roku 2012 je bezpečnost státu a právní ochrana, která v roce 2018 zaznamenala hodnotu 564 %.

Vertikální analýza výdajů vyjadřuje, že největší podíl na všech výdajích mají služby pro obyvatelstvo, ale jejich podíl každým rokem mírně klesá.

Naopak rostoucí podíl mají průmysl a ostatní odvětví. Kolísavý podíl má veřejná správa, kde se výdaje pohybují od 15 % do 25 %. Ostatní odvětví se jen nepatrně podílejí na celkové výši výdajů. Sociální věci a politika zaměstnanosti má nejvyšší hodnotu v roce 2012 a tím je pouze 1 %.

Finanční analýza zahrnuje ukazatele likvidity a zadluženosti. Likvidita obsahuje tři stupně. U běžné likvidity se žádné hodnoty nedostaly pod kritickou hranici 1. Většina hodnot se nachází v doporučeném intervalu, anebo naopak, nad jeho horní hranici. Nejvyšší hodnota běžné likvidity byla vypočtena v roce 2016, kdy ukazatel dosáhl hodnoty 4,02 z důvodu vysokých oběžných aktiv, která činila 97 142 380 Kč. Pohotovostní likvidita se od té běžné v případě města Bechyně liší jen nepatrně, a to ve čtyřech případech. Důvodem jsou velmi malé hodnoty zásob, které město vykazuje v rozvaze. Doporučený interval je u této likvidity o něco málo nižší než u běžné, takže pouze jedna se hodnota nachází v něm a zbytek hodnot je nad ním. Okamžitá likvidita neboli schopnost města uhradit své krátkodobé závazky pouze za pomoci krátkodobých finančních prostředků se pohybuje okolo hodnoty 2. Výsledky všech tří ukazatelů likvidity ukázaly, že město nemá žádné problémy se splácením svých závazků. Naopak se Bechyně často stává, že zbytečně hromadí větší množství prostředků na svých účtech, s nimiž by mohla zacházet efektivněji a dosahovat větších výnosů. Analýza zadluženosti je provedena pomocí čtyřech ukazatelů. Prvním je celková zadluženost, z ní je zřejmé, že obec téměř nevyužívá financování z cizích zdrojů. Naprostou většinu svých závazků je schopna hradit ze svých zdrojů. Nejvyšší zadluženost nastala v roce 2012, kdy bylo k financování použito 5,8 % cizích zdrojů. Koeficient samofinancování lze interpretovat, jako kolik vlastních zdrojů je potřeba uhrazení k 1 Kč aktiv. Z vypočtených hodnot, jež se málo liší, je patrné, že je průměrně potřeba 95 % vlastního kapitálu k úhradě aktiv. I z ukazatele dluhu k vlastnímu kapitálu lze usoudit, v jak malém množství město využívá cizí zdroje. Podíl cizích a vlastních zdrojů se pohybuje od 3 % do 6 %. Zadluženost na jednoho obyvatele obce se pohybuje pod hodnotou 10 000 Kč ve všech letech, s výjimkou posledního roku. V roce 2019 byl dluh na jednoho obyvatele 10 710 Kč.

Město by své příjmy do rozpočtu mohlo navýšit v oblasti místních poplatků. V této oblasti bylo zjištěno, že Bechyně nevyužívá maximální možné sazby jednotlivých poplatků, které stanovuje zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Velký prostor pro navýšení představuje poplatek za komunální odpad a poplatek za psa. Pouze co se týče poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt město využívalo maximální sazbu.

Při návrhu navýšení poplatků za komunální odpad, psa a za užívání 100 m² veřejného prostranství o 100 Kč, by mohlo město do rozpočtu obdržet o 635 827 Kč více. V případě, že by město přistoupilo k navýšení vybraných poplatků o 200 Kč, inkasovalo by o 1 270 064 Kč více. V porovnání s výší, kterou město za poplatky vybralo v roce 2019, jež činila 3 599 729 Kč, se jedná o značný nárůst.

Vybrané ukazatele finanční analýzy města Bechyně byly dány do komparace se stejnými ukazateli dvou jiných obcí. První z nich byly Trhové Svině a druhou Protivín. Z komparace příjmů vyplývá, že nejvyšší příjmy má Bechyně. Z přepočteného ukazatele velikosti příjmů na obyvatele vychází, že Bechyně má nejvyšší příjmy na jednoho obyvatele. Částky příjmů na jednoho obyvatele se u Trhových Svinů a Protivína velmi podobají. Všechna města mají příjem na jednoho obyvatele během let rostoucí. Při porovnání daňových příjmů opět nejvyšších daňových příjmů dosáhlo město Bechyně, Trhové Svině mají jen o něco málo menší hodnoty. Daňové příjmy na jednoho obyvatele se u všech obcí velice podobají a jejich průměrné hodnoty jsou okolo 15 000 Kč. Tento ukazatel u všech měst dosáhl během let dvojnásobné výše. V porovnání poměrových ukazatelů dosahuje nejnižších hodnot běžná likvidita u Trhových Svinů, v jednom případě mělo město hodnotu pod hranici přijatelnosti, která je 1. Hodnota tohoto ukazatele byla 0,99, tudíž téměř na hranici. Průměrně nejnižší hodnoty běžné likvidity dosahuje Protivín. Největší odchýlení od běžné likvidity se projevilo u pohotovostní likvidity u Trhových Svinů v roce 2019. Město v tom roce mělo velké částky na účtu zásob. Okamžitá likvidita je u všech obcí velmi odlišná. Nejnižší vykazuje město Protivín. Z celkové likvidity je zřejmé, že nejlépe se svými prostředky nakládá Protivín, jenž nehromadí velké množství prostředků. Druhým srovnávaným ukazatelem byla zadluženost. Z ní lze vyvodit, že nejnižší celkové zadluženosti dosahuje město Bechyně, jež se pohybuje okolo 5 %, zbylá dvě města mají zadluženost okolo 10 %. Koeficient samofinancování je nejvyšší u Bechyně, ta k úhradě aktiv využívá největší měrou vlastní zdroje, konkrétně v 95 %. Dluh k vlastnímu kapitálu nabývá nejvyšších hodnot u Trhových Svinů a Protivína, maximálně však 13 %. Bechyně vykazuje nejnižší hodnoty tohoto ukazatele. Co se týče zadluženosti na jednoho obyvatele, hodnoty se nejvíce podobají u Bechyně a Trhových Svinů, kde se pohybují okolo 10 000 Kč na obyvatele, ale ta u Trhových Svinů klesá. V případě Protivína je zadluženost vyšší a v posledních letech výrazně rostoucí. Důvodem jsou vysoké dlouhodobé úvěry, které město čerpá.

6 Závěr

Cílem diplomové práce bylo provést rozbor a analýzu finančního hospodaření obce Bechyně během let 2012–2019. K naplnění cíle bylo stanoveno několik dílčích cílů. Konkrétně se jednalo o analýzu příjmů a výdajů pomocí horizontální a vertikální analýzy a zhodnocení finančních ukazatelů likvidity a zadluženosti. Následovala komparace vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy s dalšími dvěma obcemi obdobných parametrů. Těmito obcemi byly zvoleny nedaleké Trhové Sviny a Protivín, ležící též v Jihočeském kraji.

Pro zpracování celé diplomové práce byla důležitá i část věnována teoretickým pojmům, jež souvisejí s tématem práce. Jednalo se o pojmy týkající se veřejného sektoru, veřejné správy, hospodaření obce a finanční analýzy.

Pro samotnou analýzu hospodaření byla zvolena obec Bechyně, jež se nachází nedaleko města Tábora v jižních Čechách. Bechyně je lázeňské město s dlouholetou tradicí výroby keramiky. Svým počtem obyvatel pohybujícím se okolo 5 000 se řadí spíše mezi menší města. Městský úřad obce je pověřeným obecním úřadem, ale nejedná se o úřad s rozšířenou působností.

Na začátku analytické části došlo k představení obce Bechyně z hlediska její polohy, historie, skladby a změn ve vývoji počtu obyvatelstva. Nechyběl ani popis občanské vybavenosti. K občanské vybavenosti a spokojenosti s ní bylo vytvořeno dotazníkové šetření čítající 28 otázek, na které odpovědělo 63 obyvatel Bechyně. Mohli zde vyjádřit svou spokojenost nebo připomínky k občanské vybavenosti ve všech oblastech života v Bechyni. Mezi respondenty panovala převážná spokojenost s oblastí vzdělávání, konkrétně s mateřskými a základními školami. Velké nedostatky ukázaly chybějící komerční služby, nedostatečná dostupnost kvalitní zdravotní péče a absence volných bytů pro mladé rodiny. Nespokojenost občanů se projevuje i v oblasti kultury a dopravní infrastruktury. Naopak pýchou občanů je fungující lázeňství, zámek a krásná a klidná příroda. Dle respondentů by město mělo v nejbližší době investovat hlavně do kulturních a společenských událostí a také do oprav místních komunikací. Krátce představeny jsou výsledky posledních komunálních voleb v Bechyni, které se konaly v roce 2018. Stranou s nejvyšším počtem voličů se stala strana Občané pro Bechyni, ze které byl zvolen aktuální starosta Ing. Pavel Houdek.

Z výsledku hospodaření je zřejmé, že se obci pravidelně daří dosahovat kladného rozpočtového salda. Jedinou výjimkou byl rok 2019, kdy došlo ke schodku 16 408 000 Kč vinou velkého množství uskutečňovaných investičních akcí.

Mezi nimi byla největší akce Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace, jež město stála více než 60 000 000 Kč. Největší přebytek město vykazalo v roce 2013, konkrétně 32 436 000 Kč.

Průměrná výše příjmů se pohybuje okolo 145 000 000 Kč a průměrná výše výdajů okolo 138 000 000 Kč. Celkové příjmy jsou členěny na daňové, nedaňové, kapitálové příjmy a přijaté transfery. Z nich každoročně největší část představují daňové a následně nedaňové příjmy. Největší podíl na daňových příjmech představují daně z příjmu, zisku a kapitálových výnosů. Naprostou většinu nedaňových příjmů tvoří příjmy z vlastní činnosti.

Horizontální analýza interpretuje změny, které nastaly mezi lety u stejných položek. U řetězového indexu nastal největší nárůst v roce 2017 v položce přijaté sankční platby a vratky, kde byl nárůst více než osminásobný. Městu se toho roku vrátily nevyužité finanční prostředky v hodnotě 1 270 000 Kč. Při obvyklé maximální výši těchto přijatých sankčních plateb a vratek 378 000 Kč je zřejmé, proč došlo k tak výraznému nárůstu. Druhý nejvyšší nárůst nastal v roce 2018 u přijatých transferů, kde byla hodnota indexu na 223 %. Příčinou toho bylo velké množství přijatých transferů. Jedním z nich byly prostředky na projekt Velkokapacitní cisterny pro SDH Bechyně, které byly v hodnotě 6 232 710 Kč. Výrazné změny se každoročně projevují u kapitálových příjmů. Důvodem je, že se město dlouhodobě snaží odprodávat bytové jednotky na sídlišti Na Libuši v Bechyni a počet prodaných bytů se každoročně výrazně liší. Bazický index příjmů zaznamenal nejvyšší nárůst v roce 2019 u přijatých transferů. Jedním z největších byl transfer pro Kulturní středisko města Bechyně ve výši 6 830 000 Kč.

Výdaje se nejprve rozdělují na běžné a kapitálové, kde každoročně největší podíl představují ty běžné. Kapitálové představují menší podíl, ale jejich výše se během let vyšplhala z 24 092 000 Kč na 74 584 000 Kč. Z odvětvového hlediska nejvyšších výdajů dosahuje odvětví služby pro obyvatelstvo. Jejich výše se pohybuje okolo 68 000 000 Kč, ale jejich podíl mírně klesá. Druhé nejvíce nákladné je odvětví veřejné správy a služby, jehož výše se pohybuje do 30 000 000 Kč. Jedná se o odvětví, které roste.

Hodnota řetězového indexu byla nejvyšší v roce 2018 u odvětví bezpečnosti státu a právní ochrany, konkrétně 476 %. Výdaje plynuly především na požární ochranu. Bazický index dosáhl na nejvyšší hodnoty v roce 2019, kdy vystoupal až na 844 %. Většina výdajů plynula do vodního hospodářství, přičemž nejvíce na akci Intenzifikace čistírny odpadních vod a dostavba kanalizace.

Z ukazatelů likvidity je patrné, že obec nemá problémy se splácením svých závazků. Všechny hodnoty se nacházejí buď uvnitř doporučeného intervalu, nebo nad ním. Tím se ukazuje, že Bechyně někdy až zbytečně hromadí velké množství finančních prostředků na svých účtech. Město by mohlo s prostředky nakládat efektivněji a dosahovat tak větších výnosů. Z analýzy zadluženosti lze vyvodit, že město využívá k financování převážně svých vlastních zdrojů, a to průměrně okolo 95 %. K financování z cizích prostředků dochází jen v malém množství případů. Největší zadluženost byla v roce 2012, kdy ale město použilo k financování z cizích zdrojů pouze 5,8 %. Zadluženost přepočtena na jednoho obyvatele obce se pohybuje do maximální výše 10 710 Kč. Nejnižší byla v roce 2017, konkrétně 5 370 Kč, od té doby začala stoupat.

Jedna z možností, jak zvýšit příjmy do rozpočtu, je navýšení sazeb místních poplatků. Zákonem stanovené horní hranice sazeb město vždy nevyužívá. Proto zde existuje prostor pro případné navýšení. Při navýšení vybraných místních poplatků o 100 Kč by město v roce 2019 na poplatcích inkasovalo o 635 827 Kč více. Při navýšení o 200 Kč by se příjmy navýšily o 1 270 064 Kč. Výše místních poplatků vybraná v roce 2019 činila 3 599 729 Kč. Při případném navýšení poplatků by se jednalo o významný nárůst v této oblasti. Veškeré navýšení místních poplatků je samozřejmě nepříjemné pro obyvatele. Přitom jak město dobře hospodaří a daří se mu téměř vždy dosahovat kladného rozpočtového salda, není nutné přistupovat k navýšení sazeb místních poplatků.

Komparace finančních ukazatelů s městy Trhové Sviny a Protivín vypovídá, že nejvyšších celkových příjmů dosahuje obec Bechyně, a to i v případě přepočtení na jednoho obyvatele. Daňové příjmy má opět nejvyšší město Bechyně, ale při přepočtu na jednoho obyvatele města dosahují téměř totožných hodnot. Nelze tak konstatovat, kdo dosahuje nejvyšších příjmů na jednoho obyvatele, protože tyto hodnoty jsou během let proměnlivé. Z ukazatelů likvidity je patrné, že nejlépe se svými prostředky nakládá obec Protivín, jež nehromadí takové množství finančních prostředků. Protivín dosahuje nejnižších hodnot běžné likvidity, jejíž průměr 1,61 spadá přesně do doporučeného intervalu. U okamžité likvidity nejnižších hodnot dosahuje Protivín. Z ukazatelů zadluženosti je zřejmé, že nejnižší zadluženosti dosahuje Bechyně, jež se pohybuje okolo 5 %. Koeficient samofinancování je nejvyšší u Bechyně. Zbývá dvě města se v hodnotách okolo 90 % navzájem podobají. Zadluženost na jednoho obyvatele se v Bechyni a Trhových Svinech velice podobá, avšak u Trhových Svinů má klesající charakter. Nejvyšší má Protivín, u kterého v posledních letech výrazně roste vlivem dlouhodobých úvěrů.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: GRADA Publishing, 2009. Politologie. ISBN 978-80-247-2908-4.

ČIŽINSKÁ, Romana. *Základy finančního řízení podniku*. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.

DVOŘÁK, Pavel. *Veřejné finance, fiskální nerovnováha a finanční krize*. V Praze: C.H. Beck, 2008. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-075-1.

CARMICHAEL, D.R. a Lynford GRAHAM. *Accountants' Handbook, Financial Accounting and General Topics: Financial Accounting and General Topics*. 12. vyd. New Jersey: John Wiley & Sons, Incorporate, 2012. ISBN 978-1-118-17182-0.

KISLINGEROVÁ, Eva a Jiří HNILICA. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7179-713-5.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 3. kompletně aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001: (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech)*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001. ISBN 80-7201-272-X.

KOUDELKA, Zdeněk. *Zákon o obcích (obecní zřízení): komentář*. Praha: Leges, 2019. Komentátor. ISBN 978-80-7502-335-3.

KRUNTORÁDOVÁ, Ilona. *Politické aspekty financování českých měst*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2015. ISBN 978-80-246-2744-1.

LORENC, Jiří. *Rozpočtová skladba a účetnictví 2019 pro územní samosprávné celky*. Polešovice: M Lordy, 2019. ISBN 978-80-907535-0-1.

MAAYTOVÁ, Alena, František OCHRANA a Jan PAVEL. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Praha: Grada Publishing, 2015. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-5561-8.

MÁČE, Miroslav. *Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití*. Praha: Grada, 2006. Finanční řízení. ISBN 80-247-1558-9.

MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu: aplikace v příkladech*. Praha: Grada, 2012. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-3637-2.

NÝVLTOVÁ, Romana a Pavel MARINIČ. *Finanční řízení podniku: moderní metody a trendy*. Praha: Grada Publishing, 2010. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-3158-2.

OCHRANA, František, Jan PAVEL a Leoš VÍTEK. *Veřejný sektor a veřejné finance: financování nepodnikatelských a podnikatelských aktivit*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3228-2.

OTRUSINOVÁ, Milana a Dana KUBÍČKOVÁ. *Finanční hospodaření municipálních účetních jednotek: po novele zákona o účetnictví*. V Praze: C.H. Beck, 2011. C.H. Beck pro praxi. ISBN 978-80-7400-342-4.

PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. Praha: Grada, 2014. Manažer. ISBN 978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.

PEKOVÁ, Jitka. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 3., aktual. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2015. Finance. ISBN 978-80-247-5608-0.

RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 6. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-2028-4.

SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2012. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4004-1.

SLAVÍK, Jakub. *Finanční průvodce nefinančního manažera: jak se rychle zorientovat v podnikových a projektových financích*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4593-0.

TOCAUER, Martin a Ivana SCHNEIDEROVÁ. *Rozpočet a rozpočtový proces*. [Praha]: Acha obec účtuje, [2019]. ISBN 978-80-905420-8-2.

VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3647-1.

ZACK, Gerard M. *Financial Statement Fraud: Strategies for Detection and Investigation*. 1. vyd. New Jersey: John Wiley & Sons, Incorporated, 2012. ISBN 9781118301555.

Internetové zdroje:

BECHYNĚ OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Z historie* [online]. 2015a [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.mestobechyne.cz/cs/mesto-bechyne/z-historie/>

BECHYNĚ OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Městské symboly* [online]. 2015b [cit. 2. 11. 2020]. Dostupné z: <http://m.mestobechyne.cz/cs/mesto-bechyne/mestske-symboly.html>

BECHYNĚ OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Náměstí T.G. Masaryka* [online]. 2015c [cit. 1. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.mestobechyne.cz/cs/pro-navstevniky/fotogalerie/namesti-t-g-masaryka.html>

BECHYNĚ OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Právní předpisy* [online]. 2020 [cit. 11. 1. 2021]. Dostupné z: <https://www.mestobechyne.cz/cs/mestsky-urad-a-samosprava/pravni-predpisy.html>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Databáze demografických údajů za obce ČR* [online]. 2020 [cit. 9. 10. 2020]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Volby do zastupitelstev obcí 5. 10. – 6. 10.2018* [online]. 2018 [cit. 7.11. 2020]. Dostupné z: <https://www.volby.cz/pls/kv2018/kv1111?xjazyk=CZ&xid=1&xdz=&xnumnuts=3107&xobec=552054&xstat=0&xvyber=0>

FINANCNISPRAVA. *Rozpočtové určení daní* [online]. 2020 [cit. 7. 8. 2020]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani>

MAPY. *Fotografie Bechyně – náměstí* [online]. 2009 [cit. 1. 1. 2021]. Dostupné z: <https://mapy.cz/zakladni?x=14.4681122&y=49.2953639&z=17&source=foto&id=76835>

MISTOPISY. *Bechyně základní informace* [online]. 2020 [cit. 3. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/6259/bechyne/>

MONITOR. *Přehled město Bechyně* [online]. 2020a [cit. 14.12.2020]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00252069/prehled?rad=t&obdobi=1212>

MONITOR. *Přehled město Trhové Sviny* [online]. 2020b [cit. 14.12.2020]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00245551/prehled?rad=t&obdobi=1212>

MONITOR. *Přehled město Protivín* [online]. 2020c [cit. 14.12.2020]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250023/prehled?rad=t&obdobi=1212>

SURVIO. *Vytvořit dotazník zdarma* [online]. 2020 [cit. 9. 11. 2020]. Dostupné z: <https://www.survio.com/cs/>

Právní předpisy:

ČESKO. Zákon č. 128/2000 Sb., *o obcích (obecní zřízení)* [online]. 2020 [cit. 8. 9. 2020].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKO. Zákon č. 234/2000 Sb., *o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)*

[online]. 2020 [cit. 12. 9. 2020]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>

ČESKO. Zákon č. 563/1990 Sb., *o účetnictví* [online]. 2020 [cit. 8.9.2020]. Dostupné

z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-563>

ČESKO. Zákon č. 565/1990 Sb., *o místních poplatcích* [online]. 2020 [cit. 29.12.2020].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

Ostatní zdroje:

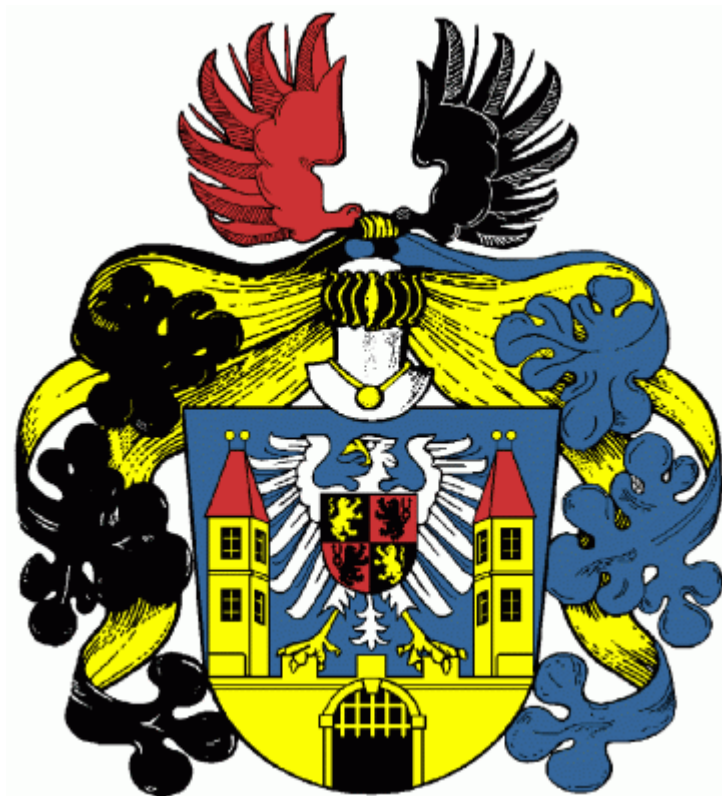
MĚSTO BECHYNĚ. *Rozvahy – bilance města za roky 2012 až 2019*

MĚSTO BECHYNĚ. *Závěrečné účty města za roky 2012 až 2019*

8 Přílohy

Příloha A	Znak a logo města Bechyně
Příloha B	Dotazníkové šetření
Příloha C	Rozpočet skutečných příjmů za rok 2012 (v tis. Kč)
Příloha D	Fotografie náměstí T.G. Masaryka
Příloha E	Rozpočet skutečných výdajů za rok 2012 (v tis. Kč)
Příloha F	Rozvaha aktiv města Bechyně za rok 2012 (v tis. Kč)
Příloha G	Rozvaha pasiv města Bechyně za rok 2012 (v tis. Kč)
Příloha H	Sazba poplatků za užívání veřejného prostranství na rok 2020
Příloha I	Sazby poplatků za psa platné v roce 2019

Znak města

Zdroj: Mestobechyne.cz, 2015b

Logo města

Zdroj: Mestobechyne.cz, 2015b

Spokojenost s občanskou vybaveností města Bechyně

1. Jste muž nebo žena?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Muž
 Žena

2. Váš věk?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- 0 - 15 let
 16 - 25 let
 26 - 39 let
 40 - 55 let
 56 - 70 let
 70 let a více

3. Jak dlouho v Bechyni žijete?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- méně než 5 let
 5 - 15 let
 16 - 30 let
 30 let a více

4. Máte pocit, že to ve Vaší obci "žije"?

- Ano Občas Ne

5. Jak jste spokojen/a s úrovní služeb a občanskou vybaveností v Bechyni?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď v každém řádku*

	velmi spokojen/a	spíše spokojen/a	spíše nespokojen/a	velmi nespokojen/a	nemohu posoudit
Mateřská škola	☐	☐	☐	☐	☐
Základní škola	☐	☐	☐	☐	☐
Kvalita zdravotní péče	☐	☐	☐	☐	☐
Možnosti sportování	☐	☐	☐	☐	☐
Komerční služby (obchod apod.)	☐	☐	☐	☐	☐
Pohostinství	☐	☐	☐	☐	☐
Odvoz a likvidace odpadů	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturní vyžití	☐	☐	☐	☐	☐

6. Myslíte si, že se kvalita života v Bechyni za posledních 5 let:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- výrazně zlepšila
- zlepšila
- zůstala stejná
- zhoršila
- výrazně zhoršila

7. V čem se podle Vás za posledních 5 let nejvíce zlepšila?

8. V čem se naopak podle Vás za posledních 5 let nejvíce zhoršila?

9. Co považujete za přednosti života v Bechyni?

Nápověda k otázce: *(max 3 odpovědi)*

- Kvalita MŠ a ZŠ
- Dostupnost lékařské péče
- Dostupnost sociálních služeb
- Možnosti sportovního vyžití
- Možnosti kulturního vyžití
- Bezpečnost ve městě
- Dostupnost pracovních příležitostí
- Kvalita životního prostředí
- Lázeňství
- Zámek
- Jiné...

10. Co naopak považujete za nedostatky?

Nápověda k otázce: *(max 3 odpovědi)*

- Nepořádek ve městě
- Nedostatek zdravotnických služeb
- Nedostatečné sportovní vyžití
- Nedostatečné kulturní vyžití
- Špatný stav místních komunikací a chodníků
- Údržba veřejných prostranství
- Špatná dopravní obslužnost
- Nedostatek parkovacích míst
- Nedostatek míst k bydlení
- Jiné...

11. Postrádáte nějakou službu v oblasti zdravotnictví nebo nějakou, která má nedostatečnou kapacitu?

Nápověda k otázce: (max 3 odpovědi)

- Praktický lékař
- Pediatr
- Zubní lékař
- Pohotovost
- Rehabilitace
- Lékárna
- Jiné...

12. Představte si, že můžete rozhodnout o využití finančních prostředků obce. Na co je využijte?

Nápověda k otázce: (max 3 odpovědi)

- Oprava místních komunikací
- Výstavba chodníků
- Výstavba sportovišť
- Podpora kulturních a společenských událostí
- Péče o veřejnou zeleň a životní prostředí
- Opravy památek
- Rekonstrukce veřejného osvětlení
- Investice do areálů MŠ a ZŠ
- Podpora služeb pro seniory
- Jiné...

13. Nachází se ve Vaší obci:

	Ano	Ne	Nevím
Divadlo	☐	☐	☐
Kino	☐	☐	☐
Kavárna	☐	☐	☐
Čajovna	☐	☐	☐
Knihovna	☐	☐	☐
Muzeum	☐	☐	☐
Cukrárna	☐	☐	☐
Divadelní soubor	☐	☐	☐
Folklorní soubor	☐	☐	☐

14. Jak často vyrážíte za kulturou ve Vaší obci?

- Často
 Občas
 Málokdy
 Nikdy

15. Bývají ve Vaší obci koncerty?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Často
 Občas
 Málokdy
 Nikdy

16. Myslíte si, že je v Bechyni dostatek kulturního vyžití?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
 Ne

17. Je v Bechyni dostatek restaurací?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

18. Prostor pro připomínky ke kultuře ve Vaší obci:

19. Je v Bechyni dostatek sportovišť?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano Ne

20. Je v Bechyni dostatek dětských hřišť?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
 Ne

21. V jakém stavu jsou dětská hřiště?

Nápověda k otázce: *1 = nejlepší, 5 = nejhorší*

☆☆☆☆☆ / 5

22. Nachází se ve městě sportovní hala?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano, jedna
- Ano, několik
- Ne

23. Jsou sportoviště dobře udržována?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne
- Nevím

24. Prostor pro názory a připomínky ke sportovnímu vyžití ve městě:

25. Cítíte se být dobře informován/a o dění v obci?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

26. Jaký způsob informování by Vám nejvíce vyhovoval?

Nápověda k otázce: *(max 3 odpovědi)*

- Webové stránky obce
- E-mail
- SMS
- Aplikace pro chytré telefony
- Úřední deska obce
- Zpravodaj
- Rozhlas
- Jiné...

27. Jak nejradyji trávíte svůj volný čas?

Nápověda k otázce: *(max 3 odpovědi)*

- Sportovní aktivitou
- Kulturou
- Návštěvou restauračního zařízení
- Procházkou
- Sebevzděláváním
- Jiné..

28. Jaké služby v obci nejvíce postrádáte?

Příloha C Rozpočet skutečných příjmů za rok 2012 (v tis. Kč)

Rozpočet pro příjmy	částka
PŘÍJMY CELKEM	125 046
➤ Daňové příjmy	52 073
• daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	24 390
- daně z příjmů fyzických osob	10 203
- daně z příjmů právnických osob	14 187
• daně ze zboží a služeb v tuzemsku	17 190
- obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	17 190
○ daň z přidané hodnoty	17 190
• daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 768
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0
- místní poplatky z vybraných činností a služeb	3 659
- ostatní odvody z vybraných činností a služeb	3 181
- správní poplatky	-73
• majetkové daně	3 725
- daň z majetku	3 725
○ daň z nemovitosti	3 725
➤ Nedaňové příjmy	45 070
• příjmy z vlastní činnosti	43 521
• přijaté sankční platby a vratky transferů	378
• ostatní nedaňové příjmy	1 172
➤ Kapitálové příjmy	16 871
• příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy	16 871
➤ Přijaté transfery	11 031
• neinvestiční přijaté transfery	7 157
• investiční přijaté transfery	3 874

Zdroj: Druhový rozpočet města Bechyně 2012, vlastní zpracování

Fotografie náměstí před provedenou rekonstrukcí

Zdroj: mapy.cz, 2009

Fotografie náměstí po provedení rekonstrukce

Zdroj: mestobechyne.cz, 2015c

Příloha E Rozpočet skutečných výdajů za rok 2012 (v tis. Kč)

Rozpočet pro výdaje	částka
VÝDAJE CELKEM	113 872
➤ Zemědělství, lesní hospodářství a rybářství	2 072
• lesní hospodářství	2 072
➤ Průmyslová a ostatní odvětví	10 747
• průmysl, stavebnictví, obchod a služby	242
• doprava	3 280
• vodní hospodářství	7 225
➤ Služby pro obyvatelstvo	75 741
• vzdělávání a školské služby	7 798
• kultura, církve a sdělovací prostředky	7 249
• sport a zájmová činnost	1 209
• zdravotnictví	1 584
• bydlení, komunální služby a územní rozvoj	46 124
- rozvoj bydlení a bytové hospodářství	33 310
- komunální služby a územní rozvoj	12 814
• ochrana životního prostředí	11 778
- nakládání s odpady	9 128
- ochrana přírody a krajiny	2 650
➤ Sociální věci a politika zaměstnanosti	1 154
• sociální služby v oblasti sociální péče	1 144
• služby sociální prevence	10
➤ Bezpečnost státu a právní ochrana	1 633
• bezpečnost a veřejný pořádek	896
• požární ochrana a integrovaný záchranný systém	738
➤ Všeobecná veřejná správa a služby	22 524
• státní moc, státní správa, územní samospráva a politické strany	14 196
- zastupitelské orgány a volby	1 759
- regionální a místní správa	12 437
• finanční operace	8 009
• ostatní činnosti	320

Zdroj: Odvětvový rozpočet města Bechyně 2012, vlastní zpracování

Příloha F Rozvaha aktiv města Bechyně za rok 2012 (v tis. Kč)

č. položky	název položky	částka
AKTIVA	Aktiva celkem	886 639,78
A.	Stálá aktiva	844 375,22
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	1 937,96
A.I.2.	Software	116,81
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	1 821,15
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek	832 747,27
A.II.1.	Pozemky	83 540,90
A.II.2.	Kulturní předměty	126,57
A.II.3.	Stavby	712 991,93
A.II.4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	10 215,07
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	25 872,79
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek	9 690,00
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	9 690,00
B.	Oběžná aktiva	42 264,55
B.I.	Zásoby	91,53
B.I.2.	Materiál na skladě	7,90
B.I.8.	Zboží na skladě	83,63
B.II.	Krátkodobé pohledávky	12 917,84
B.II.1.	Odběratelé	1 461,18
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	3 833,95
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	155,84
B.II.10.	Pohledávky za zaměstnanci	7,60
B.II.17.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	8,60
B.II.24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	160,00
B.II.25.	Náklady příštích období	21,60
B.II.27.	Dohadné účty aktivní	1 309,08
B.II.28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	5 959,98
B.III.	Krátkodobý finanční majetek	29 255,18
B.III.5.	Jiné běžné účty	1 121,00
B.III.11.	Základní běžný účet územních samosprávných celků	28 028,10
B.III.12.	Běžné účty fondů územních samosprávných celků	106,09

Zdroj: Rozvaha – bilance města Bechyně 2012, vlastní zpracování

Příloha G Rozvaha pasiv města Bechyně za rok 2012 (v tis. Kč)

č. položky	název položky	částka
PASIVA	Pasiva celkem	886 639,78
C.	Vlastní kapitál	834 775,69
C.I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	804 352,29
C.I.1.	Jmění účetní jednotky	807 130,63
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	194 990,07
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	-238 707,12
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	40 938,71
C.II.	Fondy účetní jednotky	106,09
C.II.6.	Ostatní fondy	106,09
C.III.	Výsledek hospodaření	30 317,31
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	4 970,48
D.	Cizí zdroje	51 864,09
D.II.	Dlouhodobé závazky	20 913,14
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	17 660,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	2 176,34
D.II.8.	Ostatní dlouhodobé závazky	1 076,80
D.III.	Krátkodobé závazky	30 950,95
D.III.5.	Dodavatelé	1 009,98
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	13 345,90
D.III.13.	Zaměstnanci	674,26
D.III.15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	368,49
D.III.16.	Daň z příjmů	12 741,40
D.III.17.	Jiné přímé daně	77,97
D.III.18.	Daň z přidané hodnoty	298,75
D.III.19.	Jiné daně a poplatky	4,40
D.III.20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	462,75
D.III.30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	693,38
D.III.33.	Dohadné účty pasivní	1 247,30
D.III.34.	Ostatní krátkodobé závazky	26,38

Zdroj: Rozvaha – bilance města Bechyně 2012, vlastní zpracování

Čl. 5
Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:

- 1) za umístění stavebního zařízení a skládek stavebního materiálu pro stavbu rodinných domů 1 Kč
- 2) za umístění stavebního zařízení a skládek stavebního materiálu pro ostatní stavby..... 3 Kč
- 3) za umístění jiných skládek, než skládek stavebního materiálu 5 Kč
- 4) za umístění předzahrádek 1 Kč
- 5) za umístění prodejních zařízení (za prodejní zařízení jako celek se považuje vlastní prodejní zařízení včetně připraveného a vyskládaného zboží k prodeji):
 - a) Ovoce, zeleniny, sazenic, květin a zemědělských přebytků10 Kč
 - b) Keramiky15 Kč
 - c) Ostatní (s výjimkou předzahrádek).....30 Kč
- 6) za umístění vystaveného zboží před provozovny v trvalých stavbách včetně skládek zboží souvisejících s realizací prodeje:
 - a) zboží rostlinné a živočišné produkce včetně lesních plodů2 Kč
 - b) ostatní boží..... 4 Kč
- 7) za umístění reklamních zařízení na dobu kratší než 1 rok.....10 Kč
- 8) za užívání pro kulturní a sportovní akce1 Kč
- 9) za užívání k provádění výkopových prací 10 Kč
- 10) za užívání veřejného prostranství způsobem podle čl. 2, avšak konkrétně neuvedeným v čl.5, body 1) až 9) 1 Kč

Zdroj: Obecně závazná vyhláška č. 4/2019, o místní poplatku za užívání veřejného prostranství,
2020

Čl. 5

Sazba poplatku

(1) Sazba poplatku za prvního psa činí ročně:

- a) 1. základní sazba, která se použije ve všech případech, neuvedených pod písm. b) a c) tohoto článku.....240,- Kč
- 2. základní sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdoveckého nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu 120,- Kč
- b) 1. zvýšená sazba poplatku ze psa, jehož držitel má trvalý pobyt nebo sídlo v domech na sídlišti Na Libuši čp. 615 až 703, čp. 824 až 828, čp. 857 a 858, na sídlišti Obránců míru čp. 803 až 817, čp. 820 a 821, v Libušině ulici čp. 160, čp. 161, čp. 165, čp. 166, čp. 185 a čp. 186, v Novodvorské ulici čp. 162 a 168, v ulici Písecká čp. 207 a 208, čp. 209 až 213, čp. 719 až 724, čp. 755 až 758, čp. 823, čp. 830, čp. 856, čp. 887, čp. 907 až 919.....800,- Kč
- 2. zvýšená sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdoveckého nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu a má trvalý pobyt v domech uvedených v čl. 5 odst. 1 písm. b) bodě 1..180,- Kč
- c) 1. snížená sazba poplatku ze psa, jehož držitel má trvalý pobyt nebo sídlo v místních částech Hvozd'any, Senožaty, Lišky, Zářečí a Větrov.....120,- Kč
- 2. snížená sazba poplatku za psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdoveckého nebo vdovského důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmu anebo poživatel sirotčího důchodu a má trvalý pobyt v místních částech uvedených čl. 5 odst. 1 písm. c) v bodě 1. 80,- Kč.

(2) Za druhého a každého dalšího psa téhož držitele se sazba poplatku, uvedená v odst. (1), zvyšuje o 50%.

Zdroj: Obecně závazná vyhláška č. 4/2019, o místní poplatku za užívání veřejného prostranství,

2019